Петро Василишин

Дар для Петра
3-го грудня 1978

ЮВІЛЕЙНА КНИЖКА

УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА

ВЗАЇМНА ПОМІЧ

1921

1925 — 1935

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНА ПОМІЧ.

ЮВІЛЕЙНА КНИЖКА
Українського Товариства
ВЗАЇМНА ПОМІЧ

З НАГОДИ 10 РОКІВ ВІД ОДЕРЖАННЯ ДОМІНІЯЛЬНОГО ЧАРТЕРУ.

1925—1935.

ПРИСВЯЧЕНА ПЕРШИМ ПІОНІРАМ-ОСНУВАТЕЛЯМ „ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ" І ВСІМ, ЩО ПРАЦЮВАЛИ НАД ПОШИРЕННЯМ ЦЕЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ ДО 1935 РОКУ.

ВПОРЯДКУВАВ
В. БАТИЦЬКИЙ

НАКЛАДОМ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ВЗАЇМНА ПОМІЧ,
ВІННІПЕҐ, КАНАДА,
1935.

Printed by the Ukrainian Publishing Co. of Canada, Ltd.
210--214 Dufferin Ave., Winnipeg, Manitoba.

ПЕРЕДНЕ СЛОВО.

В 1921 році, в місяці листопаді, заснувалося в місті Вінніпеґу, провінція Манітоба, Канада, запомогове товариство „Взаїмна Поміч”.

До 1925 року „Взаїмна Поміч” існувала тільки в Вінніпеґу. 15 січня, 1925 року, Українське Товариство „Взаїмна Поміч” одержало домініяльний чартер, на основі котрого почалося орґанізування відділів „Взаїмної Помочі” по цілій Канаді. Тому 1925 рік датується як рік, від котрого почалося поширювання „Взаїмної Помочі” серед українців по цілій Канаді. В 1935 році минуло 10 літ від одержання домініяльного чартеру. Через те 1935 рік є ювілейним роком „Взаїмної Помочі”.

10 літ не є довгий час. Одначе 10 літ праці — час довгий.

В протягу 10 років велася праця над поширенням „Взаїмної Помочі”. І тих 10 років праці, 10 піонірських років були успішними для „Взаїмної Помочі”.

Саме видання оцеї першої ювілейної книжки є задокументованням успішного розвою орґанізації.

Не було-б успішного розвою орґанізації, не було-б і цеї книжки.

Книжка ця остане памяткою по тих, що заснували „Взаїмну Поміч” і по тих, що в першім десятиліттю поширювали цю орґанізацію.

Нехай ця книжка знайдеться в руках кожного члена „Взаїмної Помочі”. Нехай кожний член заховає цю книжку для своїх дітей, які, ставши самі членами, будуть мати взірець, як працювали їх батьки для добра українського народу в Канаді.

У цій книжці є поміщені фотоґрафії відділів. Нема спромоги на те, щоби всі члени з цілої домінії Канади зїхалися. З нагоди 10-ліття одержання чартеру „Взаїмної Помочі” члени мають спромогу хоч за посередництвом оцеї книжки себе взаїмно побачити.

Нехай з цеї книжки побачуть ті, що ще не є членами, що „Взаїмна Поміч” доказала, як вона виконує завдання, для яких її засновано, і нехай це буде принукою для них стати членами.

Нехай в другім десятиліттю „Взаїмна Поміч” дійде до багато десяток відділів і багато тисяч членів. Нехай при кінці другого десятиліття не було українки і українця в Канаді, що не були-б членами Українського Товариства „Взаїмна Поміч”.

Впорядчик.

Учасники Річних Загальних Зборів Українського Товариства „Взаїмна Поміч", в Торонто, Онт., в січні 1935.

Мир. Стечишин.

„ВЗАЇМНА ПОМІЧ" - ЇЇ ЦІЛИ І РОЗВІЙ

Українське Товариство „Взаїмна Поміч" може двояко рахувати свій вік та свою історію. Воно може рахувати свій вік від фактичного свого заснованя в осени 1921 р. Історія цего заснованя є подрібніше описана в історії 1-шого відділу. Може „Взаїмна Поміч" рахувати свій вік і від одержання чартеру, бо це був день, від коли вона почала існувати, як законне тіло. Свій чартер одержала „Взаїмна Поміч" 15 січня 1925 р. Десять літ леґального існовання Українського Товариства „Взаїмна Поміч" є й причиною появи оцего ювілейного збірника, отже настільки ця дата є для нас нині важнішою.

Від фактичного заснованя „Взаїмної Помочі" до одержання чартеру проминуло три роки. Це не значить, що Товариство початково не думало про чартер, або що відносилося до чартеру байдуже. Питання чартеру було одним з перших питань, що їх товариство вирішило на самім початку свого існовання. Назва і загальний плян орґанізації було два другі з тих питань. Однакож коли з назвою та загальним пляном орґанізації можна було легко впоратися, бо одно й друге залежало тільки від членів нового Товариства, то з чартером була тяща справа.

Рішено було вдатися за чартером до домініяльного уряду, аби Товариство мало права на цілу Канаду. Аплікацію за чартером зробив цілком безплатно одинокий тоді український адвокат в Вінніпеґу, п. Я. В. Арсенич. Аплікацію підписали перші урядники Товариства та деякі члени. Підписали і аплікація пішла до Оттави. Якийсь час не було відомости. Відтак приходить лист. Державний секретар звертає увагу, що не може видати чартеру для орґанізації з іменем The Ukrainian Mutual Benefit Association, бо є інші орґанізації з подібними іменами і через те може повстати колись непорозуміння.

Клопіт. Ломлять собі урядники голови, як інакше назвати своє Товариство. Згодилися на якесь інакше імя, написали до державного секретаря, як він на нього буде задивлятися. По якімсь часі приходить відповідь: і те імя не добре. Знов треба нового шукати. Кілько було тих змін, нині вже й забулося, та одно є певне, що торги над самим іменем потягнули не менше, чим рік. Остаточно стало на тім, що Товариство має називатися по анґлійськи Ukrainian Relief Association. Проти української назви Товариства не було застережень і вона так і остала в первіснім виді: Українське Товариство Взаїмна Поміч. Дальше пішли торги над іншими подробицями. Це протяглося звиж три роки. Нема сумніву, що переписка з Оттавою мусіла надоїсти п. Арсеничові, хоч він це укривав. Згодившися дістати чартер за дармо, він робив своє і за гроші не вспоминався. Коли вже остаточно почали члени Товариства тратити надію, чи вдасться їм коли дістати домініяльний чартер, і коли вже почали застановлятися, чи не лучше аплікацію відтягнути та подаватися за провінціяльним чартером, надійшов чартер — великий, гарно виписаний, прикрашений яскравою шовковою стяжкою і з великою золотою печаткою.

Можна уявити собі, яке це було свято для тодішних урядників „Взаїмної Помочі", коли побачили цей чартер на власні очі. Негайно поробили приготовання до святочного прияття чартеру. При тій-же нагоді рішено приняти й новий статут, виготовлений спеціяльною статутовою комісією на основі дотеперішнього досвіду Товариства. Загальні збори в цілі приняття домініяльного чартеру та нового статута відбулися 19 лютого, 1925 р.

На зборах показано зібраним членам чартер, відчитано і принято новий статут та вибрано перший головний уряд Товариства згідно з свіжо принятим статутом.

Пізніше, але вже по невчасі, показалося, що 25 лютого 1925 р., зроблено найбільшу помилку в історії Товариства, помилку за яку опісля прийшлося дорого заплатити. Товариство не мало права приймати тоді нового статута, не мало права приймати його в такім виді, в якім він був виготовлений, і не мало права нічого після нього робити, бо закон вимагає, що всяка зміна статута мусить бути **вперед** зареєстрована в державного секретаря в Оттаві. Та в молодім Товаристві не було людей, що знали права, а спеціяльно вимоги закона, після якого Товариство було зачартероване, отже вони робили, як розуміли. Промах відкрито аж в 1929 р. і це коштувало „Взаїмну Поміч" $1,200. Тоді вже й принято згідно з вимогами закона статут в теперішній формі. А до 1929 р. законно обовязуючим для Товариства був не той статут, що його вживалося від 1925 р., ані навіть не той статут, що його вживало Товариство від 1921 р. до 1925 р., тільки первісний начерк статута, що його долучено було до аплікації за чартером, начерк статута зовсім перестарілий і для тодішних відносин в Товаристві вже невідповідний. Приміром, той начерк статута постановляв, що кожного року мають відбуватися загальні збори Товариства, а кожного місяця місячні збори і на тих зборах кожний член мав бути особисто присутний, дарма, що велика більшість членів в 1929 році жила вже поза Вінніпеґом і мала свої окремі відділи. На заснування відділів чартер дає право, але первісний начерк статута про відділи зовсім не говорив, так що права відділів та їх членів були що найменше у великім сумніві. На щастя, хоч і досить дорогою ціною, але промах залагоджено і від того часу життя Товариства розвивається зовсім нормально і згідно з законами.

Коли вже мова про статути та чартер, то мабуть не від річи буде бодай переповісти зміст чартеру, аби кожний член мав поняття про те, що в чартері сказано. Ось який є зміст чартеру Українського Товариства „Взаїмна Поміч":

Тому, що на основі Компанійного Акту, поправленого в 1917 р., державний секретар має право видати чартер для якого будь числа людей, але не менше, чим для пятьох, щоби вони стали корпорацією в цілях, що на них позволяє парлямент Канади,

І тому що Зиґмунт Бичинський і Мирослав Стечишин, редактори, Павло Попель і Михайло Король, столярі, Іван Трач, вироблювач спружин, Василь Біленький, робітник в млині, Стефан Басістий, маляр, Володимир Баран, робітник, Микола Атаманюк, робітник в пральні, Іван Цірка, купець, Павло Павлюкевич, бучер, і Марія Рута, господиня, усі з міста Вінніпеґу в провінції Манітоба, внесли аплікацію за чартером на основі згаданого закона, аби зробити з них і других, що пізніше до них прилучаться, корпорацію під іменем Ukrainian Relief Association в цілях дальше вичислених, а я впевнився, що вони виконали вимоги закона і подали правдиві факти в своїй аплікації,

Тож знайте, що я, Артур Блис Копп, державний секретар Канади, силою висше згаданого Акту оцим творю зо згаданих Зиґмунта Бичинського, Мирослава Стечишина, Павла Попеля, Михайла Короля, Івана Трача, Василя Біленького, Стефана Басістого, Володимира Барана, Миколи Атаманюка, Івана Цірки, Павла Павлюкевича і Марії Рути та всіх інших, що опісля пристануть, корпорацію без уділів під іменем Ukrainian Relief Association з усіми правами, поданими в згаданім Акті, і для слідуючих цілей:

1. Для заховання добрих звичаїв та привичок українського народу;

2. Для плекання високого степеня горожанства Канади;

3. Для несення моральної та матеріяльної допомоги членам Корпорації в разі потреби, а головно в

ДИРЕКЦ'Я УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА „ВЗАЇМНА ПОМІЧ" В 1935 РОЦІ:

1. М. Юрійчук — директор на Квебек; 2. Теодор Гуменюк — директор на Онтеріо; 3. І. Фреюк — директор на Манітобу; 4. П. Кіпран — заступник президента; 5. Г. І. Блок — фінансовий секретар; 6. В. Батицький — рекордовий секретар; 7. Мир. Стечишин — президент; 8. Йос. Богоніс — касієр; 9. Ф. Титенич — директор на Саскачеван; 10. Др. І. Бергомин — директор на Алберту; 11. В. Рурак — директор на Бртіїш Коломбію.

случаях недуги і залежним від них в случаю їх смерти;

4. Для моральної та матеріяльної допомоги українському народові в справах, що Товариство буде вважати їх гідними та відповідними;

5. Для засновування та удержування домів та захоронок для старших і потребуючих членів Товариства і українців взагалі;

6. Для засновування галузей, або місцевих відділів згаданої Корпорації у всякій місцевости, чи місцевостях Канади.

Діяльність Корпорації має провадитися по цілій домінії Канади і всюди інде.

Головна канцелярія згаданої Корпорації є положена в місті Вінніпеґу, провінція Манітоба.

Згадані Зиґмунт Бичинський, Павло Попель, Іван Трач, Василь Біленький і Стефан Басістий є першими, або тимчасовими директорами згаданої корпорації.

Оцим наказується і проголошується, що бизнес згаданої корпорації має провадитися не в ціли зиску для її членів і що всякі зиски та інші прибутки Корпорації мають вживатися для здійснювання її цілей.

Ніщо в цім документі не може бути приняте за дозвіл на будування та провадження залізниць, або телеґрафічних, чи телефонічних ліній, або провадження банкового бизнесу, або видавання паперових грошей, або асекураційного бизнесу, або бизнесу позичкової, чи тростової компанії.

Дано під моєю рукою та урядовою печаткою в Оттаві 15-го січня, 1925.

(Печатка.)

Томас Молвей,
державний під-секретар.

Звичайна річ, що точний і урядовий зміст чартеру можна найкраще пізнати з урядового тексту в анґлійській мові, який в разі потреби можна дістати від дирекції „Взаїмної Помочі". Та вже і з переповідженого змісту зовсім добре можна побачити цили та права Українського Товариства Взаїмна Поміч. Товариство має право робити лише те, що є чартері вичислене між його цілями. Як би пустилося робити щось, що не є в чартері вичислене між його цілями, то уряд, або суд можуть його спинити в тій діяльности. Можуть навіть орґанізацію розвязати за переступлення своїх прав. Головна річ, не сміє Товариство пориватися до діяльности, на яку може дати право тільки парлямент спеціяльно ухваленим законом. Між тими, застереженими парляментом родами діяльности (вичисленими в посліднім уступі чартеру), є і асекураційний бизнес. Ніколи не можна членам нашої орґанізації покласти на це занадто сильний натиск. **Наша орґанізація має право давати своїм членам матеріяльну ДОПОМОГУ в случаях недуги і смерти, однакож не має права АСЕКУРУВАТИ від недуги та смерти.**

Де є границя між допомогою і асекурацією, досить тяжко сказати, однакож найпевніщим способом незачеплення цеї границі є — не називати допомоги асекурацією. Кожного разу, коли якийсь член нашого Товариства, говорячи про нього, називає його через непорозуміня асекураційним, або про запомогу від Товариства говорить як про асекурацію, він робить Товариству медвежу прислугу, бо кидає на нього підозріння, що наше Товариство робить бизнес, на який не має права, а саме асекураційний бизнес. Асекураційного бизнесу наше Товариство ніколи не робило і не робить. Воно не є асекураційне, тільки запомогове, добродійне Товариство; воно дає своїм членам запомоги, так як чартер йому позволяє, а не асекурує нікого. Асекураційні компанії можуть робити зиски і давати зиски заасекурованим, а наше Товариство є обовязане всі свої прибутки уживати для здійснювання своїх добродійних цілей, а не на зиски.

Одержавши доміняльний чартер, Українське Товариство Взаїмна Поміч приступило до поширювання своєї орґанізації так, як чартер позволяє, а саме до заснування відділів скрізь по Канаді, де тільки такі відділи можна заснувати. Поширювання орґанізації не

все йшло без перепон. Треба було побарювати ріжні упередження, треба було поборювати й виразні напасти та кириню. Та поки „Взаїмна Поміч" роздобула собі сякий-такий розголос, поки, як би то сказати, стала на ноги, прийшло лихо, що всі орґанізації спинило, зруйнувало, або підкопало навіть найповажніщі фінансові та економічні інституції, підкопало торговлю і промисл, підкопало існовання цілих кляс громадянства, мільйони робітників викинуло з роботи, а тимсамим зачепило та спинило й „Взаїмну Поміч" в її розвою. Говоримо про економічну депресію, чи крізу, чи як там хто хоче її назвати. Безпосередних страт депресія не могла „Взаїмній Помочі" спричинити, але спричинила їй посередні страти, спинила її розвій і зріст. Коли люди не мають роботи, коли оглядаються на урядову допомогу, або реліф, тоді трудно їх притягати до запомогоі орґанізації, тоді навіть трудно їх в такій орґанізації вдержати.

А все-ж таки „Взаїмна Поміч" може похвалитися, що навіть в часи найгіршої депресії вона не занепадала, а зростала так числом членів, як і фондами. В 1929 р. заскочила депресія „Взаїмну Поміч" з майном вартости $15,836.75. Депресії ніяк ще не можна вважати за скінчену, але майно „Взаїмної Помочі" в хвилю писання цих слів, в осени 1935 р., доходить до 55 тисяч долярів. Як на часи економічної депресії, як на часи банкроцтв та реліфу це чейже не є ще так зле. Кожного року за своеї історії, чи добрий рік, чи злий, Українське Товариство Взаїмна Поміч все побільшувало своє майно і побільшувалося числом членів. В 1929 році 1899 членів заплатили були вкладки до кінця року, а 1934 року при кінци року було 2909 членів, що поплатили свої владки. В теперішню пору ми вже не тільки перейшли числом членів три тисячки, ми вже глядимо, чи ще далеко до 4,000. Число наших відділів в часи депресії подвоїлося, дійшло до 43. Все це є осяги, що з них можна бути гордими.

Та що інше є ще важніще. Українське Товариство Взаїмна Поміч дає вдоволення своїм членам. Нема в світі нічого тящого над те, аби всіх вдоволити і каже пословиця, що ще той не вродився, хто би всіх вдоволив. Історія Українського Товариства Взаїмна Поміч є немов доказом на заперечення згаданої української пословиці. В цілій історії „Взаїмної Помочі" не було ще ані одного випадку, аби якийсь член чувся настільки покривдженим, щоби вдався зо своєю справою до суду і через суд діставав задоволення. Це є рекорд, яким мабуть не може похвалитися ні одна орґанізація такого рода, як „Взаїмна Поміч". Принявши засаду толєранції і вирозумілости, Українське Товариство Взаїмна Поміч обходиться зо своїми членами по справедливости і тому є свобідне від процесів.

А прецінь Українське Товариство Взаїмна Поміч повинно було перше послужити за взір орґанізації, де мала бути вічна незгода, жалі та нарікання. Бо у „Взаїмній Помочі" отворені двері для всіх українців без уваги на їх релігійні та партійні звязки. Почуваєш себе українцем, хочеш належати до української запомогової орґанізації, то двері до „Взаїмної Помочі" тобі отворені. У „Взаїмній Помочі" не питають, чи ти католик, чи православний, чи протестант, чи ти ліберал, чи консерватист, чи сі-сі-еф, чи громадський кредитовець.

На зборах „Взаїмної Помочі" нема дискусії про віру, чи партію. Сходяться українці всякого віроісповідання та партії, але сходяться не для дискусій над віроісповіданнями та партіями, але для взаїмної помочі в случаю недуги та смерти. І показується, що можуть одні з другими знаменито погоджуватися, як тільки стараються себе взаїмно не дразнити і спірні питання оминати. Жадна українська орґанізація в цілім світі не зробила більше для єднання українців на якімсь спільнім ґрунті, чим робить це Українське Товариство Взаїмна Поміч!

Робота нашого Товариства є роботою по лінії практичного патріотизму. Даремна річ говорити про патріотизм, а в той же самий час тільки шукати за чимсь, аби з братом українцем,

чи сестрою українкою поріжнитись. Даремно говорити про патріотизм, як в тойже самий час одні на других вовком дивимося, як одні других минаємо і боїмося з собою навіть стрічатися, аби не посваритися. Коли ми патріоти, то мусимо находити способи єднання, а не розєднування, згоди, а не ненависти, мусимо сходитися з собою, а не втікати від себе. На ґрунті взаїмної помочі можемо сходитись і єднатись і тому в Українськім Товаристві Взаїмна Поміч скорше чи пізніше може бути зєднаний і повинен бути зєднаний увесь український нарід в Канаді.

ЧЛЕНИ КОНТРОЛЬНОЇ РАДИ В 1935 РОЦІ.

З ліва на право: Л. Е. Ґрабовецький, А. Ковбель і Ю. Ожийовський.

ІСТОРІЇ ВІДДІЛІВ „ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ"

Понище є подані короткі історії відділів, а також фотографії відділів. На жаль, майже нема такого відділу, щоби всі його члени були на фотографії. Все таки кожний побачить з того членства, що є на фотографіях, що Українське Товариство Взаїмна Поміч — це вже велика і сильна запомогова організація українського народу в Канаді. Ця організація буде лучити українців в Канаді покоління за поколінням, а ця перша книжка з історіями відділів представлятиме будучим поколінням перших піонірів, які ставали членами від 1921 до 1935 року. Вона також дає образ зросту організації в першім десятилиттю від одержання домініяльного чартеру, на основі якого почали організуватися відділи по цілій Канаді.

1 Відділ „В. П." Вінніпеґ, Ман.

Як повстало Українське Товариство Взаїмна Поміч.

Заходи заснувати запомогову орґанізацію робились значно скорше і робились майже рівночасно у всіх трох співацько-драматичних товариствах, які тоді льокувались в Українськім Народнім Домі в Вінніпеґу, а іменно Товариство ім. Марії Заньковецької, Товариство ім. Ів. Котляревського і Товариство „Боян".

На зборах Т-ва ім. М. Заньковецької дня 11 листопада 1914 р. проєкт заснования запомогової орґанізації предложив Павло Попель, попертий Василем Музикою, в ціли зміцнення вище згаданого товариства. Збори віднеслись до цего проєкту прихильно.

Але вслід за тим п. Т. Д. Ферлей (тодішний голова Українського Народного Дому) зробив внесок, попертий п. Я. В. Арсеничом, щоби товариство ім. М. Заньковецкої здержалось на якийсь час з переведенням цего проєкту в життя, тому що уряд Українського Народного Дому робить заходи заснувати запомогову організацію при Українськім Народнім Домі, отже нема потреби робити щось подібне поодиноким товариствам. Збори з цим погодились.

Подібний проєкт робив п. В. Казанівський в товаристві ім. Ів. Котляревського і через ту саму причину також проєкт відложено на пізніше.

Вже тоді поодинокі члени вище згаданих товариств належали до існуючого вже запомогового товариства, а іменно до Брацтва св. О. Николая.

З бігом часу почала ширитися думка, щоби занехати заходи заснования запомогової орґанізації при поодиноких товариствах, а вступати в ряди членів запомогового Брацтва св. о. Николая і збудувати одну велику запомогову орґанізацію на цілу Канаду. Та не так сталось, як думалось.

Коли члени товариств, які льокувались при У. Н. Домі в Вінніпеґу почали громадно вписуватись до висше згаданого Брацтва, в два тижні по вписі скликано збори аплікантів і заряд Брацтва св. о. Николая відкинув аплікації багатьох аплікантів (мається розуміти на протест католицьких священиків), мотивуючи тим, що апліканти не є греко-католиками.

Вигинуло питання, що робити дальше, бо чейже не всі українці є греко-католики; є багато українців з Великої України, з Буковини, котрі є в більшости православні, як також є українці римо-католики і багато з іншими релігійними переконаннями. Отже для всіх тих українців є вступ за-

боронений до Брацтва св. О. Николая, іншими словами, Брацтво трактує їх нарівні з жидами, поляками, циганами, тільки тому, що вони з уродження є православними, або іншого віроісповідання.

Та якраз в тому часі сталася одна подія, яка прискорила заснування запомогової орґанізації, „Взаїмної Помочі".

Помер батько трох активних членкинь при драматичнім товаристві ім. М. Заньковецької, покійний Янішевський. Вдова і сироти не мали чим заплатити за похорон покійного. Тоді члени згаданого товариства зорґанізували між собою скору поміч і помогли вдові і сиротам похоронити покійного мужа і батька.

Ця подія заставила членів згаданого товариства подумати про відновлення давного проєкту, а то заснування запомогової орґанізації. В тій ціли д. Ів. Трач (тодішний голова товариства ім. М. Заньковецької) попросив п. Т. Д. Ферлея і п. П. Попеля зійтися, обговорити цю справу і приступити до діла. П. Ферлей дав пропозицію, щоби запросити ще кількох членів з товариства ім. І. Котляревського і товариства „Боян". Отже запросили д. В. Казанівського і покійних С. Басістого і Юр. Самотілку. Висше згадані зійшлись дня 19 вересня 1921 року в льокали Українського Народного Дому, обговорили основно заснування запомогової орґанізації, і рішили, щоб така орґанізація не була звязана з другим товариством, а була цілком самостійна запомогова орґанізація. Припоручено добродіям П. Попелеві, Ів. Трачеві і Т. Д. Ферлеєві зробити начерк статута, покійному Басістому приготовити реферат про потребу запомо-

1 ВІДДІЛ В ВІННІПЕҐУ, МАН. (Перша половина фотоґрафії.)

Сидять в першому ряді (з ліва на право): М. Карпинець — опікун хворих, І. Цірка, П. Черній — контрольор, В. Дячек, Г. Лисак, Н. Мельник, Д. Цап, пані К. Бойко, пані М. Хлян — опікуни хворих, Н. В. Богай — рекордовий секретар, І. Трач, В. Довганик — голова, П. Попель.

гової орґанізації, п. В. Казанівському приготовити вступне слово та назначено день перших орґанізаційних зборів на день 16 жовтня 1921 р., в льокали Українського Народного Дому в Вінніпеґу.

Перші орґанізаційні збори відбулися 16 жовтня, 1921 року.

До президії до перепровадження зборів тимчасово покликано Мирослава Стечишина на предсідника, а Й. Богоноса на рекордового писаря.

Реферат виголосив бл. п. Ст. Басістий. В своїй промові сказав, що така орґанізація, як запомогова, в будуччині буде мати велике значіння, а головно підчеркував це, що всі українці будуть мати нагоду вступати в її ряди.

Начерк статута перечитав П. Попель.

Опісля наступила дискусія над цим, щоби ця орґанізація не ограничувалася тільки на місто Вінніпеґ, але поширювалась на цілу Канаду і закладала свої відділи. Українці повинні належати до цеї орґанізації без ріжниці поглядів релігійних чи політичних. Рішено, щоби вписове для всіх членів основателів виносило один доляр, як рівнож і для тих, що впишуться до річних загальних зборів. На зборах вписалось 30 членів, по чім приступлено до вибору комітету (заряду).

1 ВІДДІЛ В ВІННІПЕҐУ, МАН. (Друга половина фотоґрафії).

Сидять в першому ряді (з ліва на право): П. Яцина — заст. голови, П. Кіпран — фінансовий секретар, Л. Б. Ґрабовецький, В. Шкраба — члени мирового суду, пані Г. Пітусільник, пані В. Регуш, пані К. Козак — опікунки хворих, пані П. Вергун, пані М. Трач, пані А. Семотюк, Йос. Довганюк, Д. Вердинюк.

До комітету увійшли: Мир. Стечишин — голова, Йос. Богоніс — рекордовий секретар, П. Попель — касієр.

Рішено, щоби другі з ряду збори скликати на день 24 жовтня, 1921 р. в тій цілі, щоби дати назву товариству і одобрити її.

На цих зборах статутова комісія дала проєкт, щоби товариство носило

назву „Взаїмна Поміч". Другі внески були, щоби назвати товариство „Україна", треті, щоби назвати запомогове товариство „Самопоміч". Дано внески під голосовання і більшістю голосів перейшло, щоби назва була запомогове товариство „Самопоміч". Збори відложено до слідуючого дня для ухвалення статута.

Слідуючого дня, 24 жовтня, читано статут точка за точкою і ухвалювано, але що вже була пізна пора, постановлено, щоби докінчити збори дня 31 жовтня, що так і сталося.

На зборах 31 жовтня 1921 року докінчено статут і рішено, щоби загальні збори скликати на день 9 листопада, 1921. На цих зборах вивязалася ширша дискусія про назву товариства, і по довшій дискусії ця справа знов пішла під голосовання і більшістю голосів перейшло, щоби змінити назву з „Самопомочі" на Українське Товариство Взаїмна Поміч. Від дня 9 листопада 1921 року молода орґанізація „Взаїмна Поміч" увійшла в життя.

На цих зборах вибрано перший заряд „Взаїмної Помочі", до котрого увійшли: Ів. Трач — голова, Ст. Басістий — заст. голови, Г. І. Блок — рекордовий секретар, В. Біленький — фінансовий секретар, П. Попель — касієр. Директори: Ів. Цірка і Н. Атаманюк. Опікуни хворих: М. Шкремедка, Ю. Самотілка і М. Король. Контрольна комісія: В. Казанівський, Ф. Катамай і П. Боґуш.

По цих зборах і по виборі заряду почалась у „Взаїмній Помочі" обширніша праця. Приступали нові члени і в місті Вінніпеґу почала вироблятися гарна опінія про „Взаїмну Поміч". У всіх членів було бажання придбати як найбільше нових членів.

Перші річні збори відбулися 21 грудня 1921 р. На цих зборах вже був даний фінансовий звіт за два місяці існовання товариства. Приходу було $93.00, а розходу $29.65. На 1922 рік лишилося $63.35. На цих зборах був потверджений той самий заряд, крім п. Блока, на якого місце вибрано В. Музику.

На цих зборах одноголосно ухвалено, щоби зробити аплікацію за домініяльним чартером. Внесення по чартер рішено дати п. Я. В. Арсеничові, першому українському адвокатові в Канаді.

1922 рік був для „Взаїмної Помочі" щасливим. Робота пішла повним ходом. Роботу у „Взаїмній Помочі" повели: П. Попель, пок. С. Басістий, Ів. Трач, Т. Д. Ферлей, пок. Ю. Самотілка, Мир. Стечишин, З. Бичинський, В. Довганик, С. Ковбель, В. Казанівський, П. Боґуш, В. Парасюк, Й. Довганюк, В. Музика, В. Біленький, Н. Атаманюк, О. Боянівський. Ці люде вважали „Взаїмну Поміч" понад все. В них був один напрям, одна думка — отримати домініяльний чартер і орґанізувати відділи по цілій Канаді.

10 і 11 листопада 1922 року святкувало товариство перші роковини. Цей рік дійсно був пророчим роком для „Взаїмної Помочі". На роковини заряд запросив д-ра Осипа Назарука, тодішного представника Західної України, що якраз тоді перебував у Вінніпеґу. Д-р Назарук дав гарний виклад про запомогову орґанізацію і взяв за приклад різню в Шікаґо, яка є найбільшою на світі. Він сказав, що бачив в тій різні, як годовані барани ведуть на заріз невинних овечок. Цих баранів годують хлібом з маслом, щоби годні перескочити рів, а вівці, що йдуть за бараном, не передбачують того і ідуть за баранами і коли барани перескакують рів, вівці падають в рів, де їх ріжуть. Цей приклад він навів тому, що є між українським народом багато таких баранів (хрунів), що їдять хліб з маслом, а тисячі вмирають по всяких таборах, Соловках і на Сибірі.

По тім викладі вписалося поважне число нових членів до „Взаїмної Помочі".

Другі збори відбулися 31 грудня, 1922. На цих зборах показався гарний розвій товариства, бо за рік вже було поверх 130 членів, а каса зросла до $425.00. До виконавчого комітету вибрано: З. Бичинський — голова, В. Довганик — заступник голови, В. Вівсяник — рекордовий секретар, Н. Лисий — заст. рек. секр., П. Павлюкевич — фінансовий секретар, В. Угринюк — касієр. Директори: Н. Атамаманюк і Ів. Цірка. Опікуни хворих: пані М. Рута, пані А. Стечишин, Є. Левицький, П. Шкраба, К. Стрільчук.

Контрольна комісія: П. Попель, С. Ковбель і Й. Богоніс.

В 1923 році праця вже йшла в повнім ході. Заряд був майже одної думки, самі щирі працівники — З. Бичинський, Довганик, Павлюкевич і Угринюк. В них була ціль — одержати домініяльний чартер і починати орґанізувати відділи.

До річних зборів число членів перейшло поверх 200. Каса товариства дійшла до суми одної тисячі долярів.

31 грудня 1923 вибрано третий з ряду заряд на 1924 рік, до котрого увійшли: В. Довганик — голова, Й. Богоніс — заст. голови, В. Купченко — рекордовий секретар, Д. Скрига — фінансовий секретар, В. Угринюк — касієр. Опікуни хворих: П. Шкраба, Ів. Мудрий, П. Скорохід, пані С. Парастюк і пані А. Стечишин. Контрольна комісія: Мир. Стечишин, Т. Д. Ферлей і З. Бичинський.

В 1924 році приєднувано більше нових членів. З дня на день очікувано на домініяльний чартер. На перших зборах того року вибрано статутову комісію, щоби прилагодила новий статут до загальних річних зборів і щоби після нового статута можна було орґанізувати нові відділи.

До статутової комісії зістали вибрані: З. Бичинський, В. Довганик, П. Попель, Т. Д. Ферлей, Мир. Стечишин. Комісія прилагодила статут і чекала на чартер, але чартер було тяжко дістати, бо були ріжні перепони, головно від асекураційного департаменту. В 1924 р. чартеру так і не одержано. Одначе 1924 рік був добрим роком для „Взаїмної Помочі", бо число членів подвоїлося і каса майже подвоїлася. На річних зборах 31 грудня 1924 року було 468 членів, а грошей в касі $1,767.93.

До заряду на 1925 рік увійшли: Й. Богоніс — голова, П. Олійник — заступник голови, В. Купченко — рекордовий секретар, С. Ревак — фінансовий секретар, М. Коваль — касієр. Опікуни хворих: пані А. Стечишин, пані Е. Гошовська, пані Ю. Шкраба, пок. Е. Гошовський і П. Скорохід. Контрольна комісія: В. Мандрик, Мир. Стечишин і Д. Скрига. Дверники: Іван Мудрий і пок. В. Баран.

В 1925 році одержано домініяльний чартер. Скликано надзвичайні загальні збори на 19 лютого 1925 року. На цих зборах голова статутової комісії, З. Бичинський, повідомив членів, що „Взаїмна Поміч" одержала чартер від домініялнього секретаря, який дає дозвіл поширювати нашу орґанізацію по цілій Канаді. Прочитав текст чартеру і пояснив його присутним. Відтак вибрано президію до перепровадження зборів, до якої увійшли: Т. Д. Ферлей, П. Попель, З. Бичинський, Мир. Стечишин і М. Левицький. Головою президії на цей вечер був Т. Д. Ферлей.

На цих зборах перейшли слідуючі постанови:

1) Рішено одноголосно, щоби чартер приняти в цілости, як був читаний.

2) Рішено одноголосно, щоби приняти новий статут, як був читаний статутовою комісією.

3) Рішено одноголосно, щоби дотеперішні члени Товариства „Взаїмна Поміч" уконституувались як відділ число 1.

4) Рішено, щоби 1 відділ передав до головного уряду, який нині має бути вибраний, по 25 центів від кожного члена, як половину вкладки.

5) Рішено, щоби головний уряд, який буде вибраний, негайно поробив кроки в справі заложення сиротинця.

6) Рішено, щоби головний уряд, який буде вибраний, приступив негайно до орґанізовання нових відділів по Канаді.

7) Вибір першого головного уряду і контрольної комісії.

До головного уряду зістали вибрані: Мирослав Стечишин — голова, Василь Довганик — заступник голови, Віктор Купченко — рекордовий секретар, Павло Паблюкевич — фінансовий секретар, Семен Ковбель — касієр. Директори: Т. Д. Ферлей і Єронім Левицький. Контрольна Комісія: З. Бичинський, В. Угринюк і В. Свистун.

По одержанню чартеру і виборі головного уряду Українське Товариство „Взаїмна Поміч" прибрала характер першої загальної української орґанізації на цілу Канаду.

Головний уряд при щирій співпраці і кооперації 1 відділу починає орґанізувати нові відділи в Канаді. Зби-

рає свідоміший загал українського народу в Канаді, без ріжниці поглядів релігійних чи політичних, в велику родину, котра добровільно бере на себе обовязки помагати собі взаїмно.

В тому році, 1925, 1 відділ передав до каси головного уряду готівки в сумі $1,200.50.

На загальних зборах 1 відділу, що відбулися 31 грудня 1925 р, вибрано такий виконавчий комітет на 1926 рік: В. Довганик — голова, Є. Левицький — заст. голови, П. Олійник — рекордовий секретар, Й. Довганюк — фінансовий секретар, Р. Дудар — касієр. Директори: М. Коваль і С. Сокульський. Опікуни хворих: пані М. Папіш, пані А. Гунькевич, пані Є. Строкун, В. Купченко, Ів. Мудрий і А. Поташник. Контрольна комісія: Мир. Стечишин, Й. Богоніс і П. Павлюкевич.

В 1926 році голова 1 відділу, В. Довганик, посвятив найбільше свого часу і труду для „Взаїмної Помочі". Головний уряд вислав його на схід Канади як орґанізатора і його праця принесла велике жниво для „Взаїмної Помочі". З його поїздки повстали відділи в оцих місцевостях: 3 відділ в Бруклендс, Ман., 5 відділ в Кенорі, Онт., 6 відділ в Віндзор, Онт., 7 відділ в Порт Артур, Онт., 8 відділ в Торонто, Онт., 11 відділ в Ошаві, Онт., 13 відділ в Монтреал, Кве., 18 відділ у Вест Форт Віліям, Онт., 22 відділ в Гемилтон, Онт., 23 відділ в Торолд, Онт.

Ці нові відділи це був великий скарб для молодої орґанізації „Взаїмної Помочі".

Виконавчий комітет 1 відділу в 1927 році: В. Довганик — голова, Єр. Левицький — заст. голови, В. Ґжеховський — рекордовий секретар, Я. Українець — фінансовий секретар, Р. Дудар — касієр. Опікуни хворих: пані М. Левицька, пані А. Гунькевич, К. Стрільчук, Ів. Мудрий, М. Прокопів, М. Роґан, Ів. Турчин. Радні: В. Гарасим і М. Карпинець. Контрольна Комісія: О. Климків, П. Яцина, Й. Богоніс.

Виконавчий комітет в 1928 р.: Д. Гунькевич — голова, Ів. Кулинич — заст. голови, Й. Довганюк — рекордовий секретар, В. Ґжеховський — фінансовий секретар, Р. Дудар — касієр. Опікуни хворих: пані П. Андрусяк, пані Д. Довганюк, А. Буряник, П. Парастюк, П. Хібзей. Контрольна комісія: Т. Д. Ферлей, М. Коваль, П. Кіпран.

Виконавчий комітет в 1929 р.: Д. Гунькевич — голова, О. Бабинець — заст. голови, Й. Довганюк — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касієр. Опікуни хворих: пані К. Кумка, пані Д. Довганюк, П. Хібзей, А. Шпур, М. Коваль, Ст. Парастюк, Ів. Кулинич, М. Оконський. Контрольна комісія: П. Яцина, Д. Скрига, А. Крушельницький.

Виконавчий комітет в 1930 р.: П Яцина — голова, В. Топольницький — заст. голови, Д. Ґерич — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касієр. Опікуни хворих: пані: К. Кумка, Юст. Шкраба, А. Гунькевич, М. Порхер, А. Скіба; пп.: М. Бреністул, М. Король, М. Карпинець, М. Майброда, Ів. Цірка, М. Роґан, В. Музика. Контрольна комісія: М. Баран, Ст. Цибульський, В. Боднар.

Виконавчий комітет в 1931 р.: П. Яцина — голова, П. Павлюкевич — заст. голови, П. Поливка — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касієр. Опікуни хворих: пані: А. Скіба, Ст. Парастюк, К. Струс, П. Гуйван, М. Черніховська, К. Кумка; пп.: М. Король, Ів. Цірка, І. Нагорняк, Д. Чорноус, П. Черній, Ю. Мартинюк. Контрольна комісія: С. Ковбель, С. В. Озеро, М. Бреністул.

Виконавчий комітет в 1932 році: Ів. Трач — голова, М. Баран — заст. голови, М. Ґрабовецький — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касієр. Опікуни хворих: пані: В. Реґуш, П. Гуйван, Г. Пітусільник; пп.: М. Король, І. Бакун, К. Була, Н. Митник, І. Цірка, М. Карпинець, А. Скіба, П. Хібзей. Контрольна комісія: М. Левицький, А. Семків, С. Ковбель.

Виконавчий комітет в 1933 р.: І. Трач — голова, Н. Баран — заст. голови, М. Бреністул — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касієр. Опікуни хворих: пані: А. Левицька, В. Реґуш, П.

Гуйван, Г. Пітусільник, Й. Ковбель, Н. Митник; пп.; І. Козак, Д. Чорноус, А. Юськів, М. Пастир, М. Король, Д. Ґіджак. Контрольна комісія: С. Ковбель, М. Левицький, М. Балаґуш.

Виконавчий комітет в 1934 р.: Л. Б. Ґрабовецький — голова, М. Король — заст. голови, М. Стефанишин — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касієр. Опікуни хворих: пані: Г. Пітусільник, А. Кулик, В. Реґуш, А. Семотюк, К. Козак, Н. Ковалишин; пп.: М. Карпинець, І. Цірка, І. Бачинський, Д. Ґіджак, М. Маланчук, М. Пастир. Контр. комісія: С. Ковбель, М. С. Коваль, М. Грушка.

Виконавчий комітет в 1935 р.: В. Довганик — голова, П. Яцина — заст. голови, Н. В. Богай — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касієр. Опікуни хворих: пані: В. Реґуш, М. Хлан, А. Ковальчук, Г. Пітусільник, К. Бойко, К. Козак; пп.: Д. Мельник, К. Мединський, П. Дячек, І. Карпинець, В. Лисак, П. Цап. Контрольна комісія: П. Чорній, С. Ковбель і І. Цірка. Мирові судді: Й. Довганюк, В. Шкраба і Л. Б. Ґрабовецький.

Лікарем відділу майже від заснования є д-р Б. Дима, з перервою в 1930 р., коли був д-р Резньовський.

В. Довганик і П. Попель.

2 Відділ „В. П.", Транскона, Ман.

Транскона є залізнодорожне містечко в поблизу Вінніпеґу. Населення числить около 5,000. Одна третина з цего числа є українського походження. Перші українці поселилися в Трансконі десь з початком 1909 року, де дістали роботу при будові залізнодорожних шапів. Шапи були викінчені 1912 року і отворились до направи старих льокомотив 20 січня 1913 року. 1913 рік можна рахувати відкриттям місточка і цілого руху. Від того року почалось і орґанізаційне життя, бо саме в 1913 році вперше зорґанізовано і засновано українське товариство ім. Тараса Шевченка. Це товариство істнує і до цего часу. Коли я згадую про товариство ім. Т. Шевченка, то тому, що при цьому товаристві заснувався 2 відділ „Взаїмної Помочі".

До заснования 2 відділу „Взаїмної Помочі" причинилися громадяне з Вінніпеґу, Мир. Стечишин і Т. Д. Ферлей. В цьому помогли місцеві громадяне, В. Лісовий і другі. На початок відділ заснувався при девятьох членах, а саме в члени вписалися: С. Скорупський, І. Фреюк, Г. Сидор, А. Кралька, І. Лісовий, Г. Кабан, Д. Яремко, І. Лазарук і А. Тихонюк.

2 відділ засновано 16 липня, 1925 року. Від цього часу проминуло 10 років. В протягу цих десятьох років в нашім відділі поробилися великі зміни, бо коли відділ заснувався з 9 членів, то тепер числить 116 членів.

В протягу 10 років померло 4 члени. Посмертної і спеціяльної допомоги дирекція „Взаїмної Помочі" виплатила $1,097.00. На іншому місці буде поданий виказ відділу, в якому подано, кілько було хворих членів, кілько виплачено запомоги хворим членам та інші дані.

Хочу також сказати кілька слів до тих, що ще не є членами „Взаїмної Помочі". Нехай ніхто з вас не боїться стати членом „Взаїмної Помочі", бо тим ми помагаємо самі собі, своїй родині, а також і свому народові. Бо український нарід мусить сам собі помагати! Хто ще не є членом нашого запомогового товариства, „Взаїмної Помочі", повинен стати ним як найскорше, бо може бути за пізно.

Виконавчий комітет в 1935 році: А. Касіянчук — голова, І. Казюк — заст. голови, С. Скорупський — рекордовий секретар, Дм. Притуляк — фінансовий секретар, Л. Угринюк — касієр. Опікуни хворих: В. Дзьоник, Анна Скоробогач, М. Андрушко, Ан. Тихонюк, Марія Кабан, Анєлька Николюк, Ю. Гавриш, Олена Лазарук, С. Соломляк, Анна Вівчарук. Дверник: В. Дутчак. Контрольна комісія: М. Якими-

шин, Денис Яремко, Он. Ройко. Мирові судді: Мих. Галицький, Анд. Ґурський і Петро Шевчук.

Адам Касіянчук.

3. Відділ „В П.", Бруклендс, Ман.

Поки приступлю до історії 3 відділу „Взаїмної Помочі" в Бруклендс, Ман., дам короткий перебіг життя українських громадян цеї околиці. Українці почали поселюватись в цій околиці від 1905 року. До 1914 року жили самі про себе. На 1 січня 1914 року зорґанізовано Українське Товариство ім. Т. Шевченка. В тому самому році засновано Рідну Школу для дітей, а пізніше школу музики. Почалась праця на просвітнім полю. З початку все йшло добре, але з часом почалась боротьба на релігійнім тлі. Частина членів стали на тім, щоби товариство було виключно греко-католицьке. Більшість членів обстоювала, що товариство повинно бути національне і його членами можуть бути українці без уваги на те, до якого віроісповідання себе причисляють.

В травні 1916 року повстав розкол і частина членів орґанізує друге товариство під назвою Інститут ім. Т. Шевченка (греко-католицький Інститут). До 1920 р. товариство ім. Т. Шевченка тягалось по ренгах, а в 1920 р. купило польський костел на домівку товариства, при 1890 Пасифік ул. Будинок уладжено відповідно до вимог товариства і Рідної Школи. Коли це було зроблено, члени Просвітного То-

2 ВІДДІЛ В ТРАНСКОНІ, МАН.

З ліва на право (сидять): О. Ройко — контрольор, Л. Угринюк — касієр, Дм. Притуляк — фінансовий секретар, А. Касіянчук — голова, Ілля Казюк — заст. голови, С. Скорупський — рекордовий секретар, Мих. Якимишин — контрольор. В другім ряді згори 9-ий з ліва на право: Д. Яремко — контрольор.

3 ВІДДІЛ В БРУКЛЕНДС, МАН.

Виконавчий комітет з ліва в право: В другім ряди з гори: П. Ворончак — [illegible] В [illegible] з ліва на право: М. Пінкас — член контрольної комісії, І. Рудик і Я. [illegible] — [illegible] хворих, І. [illegible], Г. [illegible] — заст. голови, Ілія Мітенко — голова, пані А. Шевчишин — рек. секретарка, пані Г. Юськів — фін. секретарка, [illegible] Е. Мимрак — опікунки хворих. Перший на долині з лівого боку В. Кнець — член контрольної комісії.

вариства почали говорити про заснування запомогової орґанізації. Та поки що довг, який тоді тяжів на Просвітнім Товаристві, був перепоною в зорґанізованню запомогового товариства. Довг виплачено в 1924 році.

28 березня 1925 р. скликано надзвичайні збори для обговорення справи заснування запомогового товариства. На зборах одні говорили, щоби зорґанізувати незалежне запомогове товариство при Просвітнім Товаристві, другі — щоби прилучитися до котрогось запомогового товариства у Вінніпеґу. Остаточно стало на тому, щоби попросити промовця від „Взаїмної Помочі" в Вінніпеґу. На 13 квітня 1925 року приїхав до нас п. В. Свистун та інші промовці. П. Свистун порадив нас вдатися до Інститута ім. Т. Шевченка при Віліям ул., щоби спільно з членами цего товариства зорґанізувати відділ „Взаїмної Помочі". Думка була, що коли спільно зорґанізується один відділ запомогової орґанізації, тоді скорше може прийти до злуки обох просвітних товариств.

. Ми написали листа до Інституту ім. Т. Шевченка і зійшлися на спільні наради. На нарадах члени Інститута були за тим, щоби заснувати цілком незалежне запомогове товариство. Одначе по дискусії постановлено вибрати кілька людей, які мали дістати більше інформацій від тодішної головної управи „Взаїмної Помочі". Члени товариства ім. Т. Г. Шевченка чекали на вислід, і так минав день за днем, наближилася осінь. Несподівано побачили ми розкинені оголошення, що Інститут ім. Т. Шевечнка орґанізує незалежне запомогове товариство імени Івана Франка.

Коли вже так сталося, нам лишилося приступити до зорґанізовання відділу „Взаїмної Помочі" при товаристві ім. Т. Г. Шевченка. Скликано збори на 12 листопада 1925. На зборах зорґанізовано відділ. Вписалося 20 членів. Зібрано $40 вписового, вибрано заряд, вислано гроші до головної управи і написали, щоби нас приняти до „Взаїмної Помочі" як відділ ч. 2. Але в міжчасі українці в Трансконі перебігли нас, зорґанізували в себе відділ скорше і дістали число друге, а ми дістали число третє. В такий спосіб повстало при двох просвітних товариствах в Брукляндс двоє замогових товариств.

В місяці травні, 1931-го року оба просвітні товариства злучились в одно під іменем Український Інститут ім. Т. Г. Шевченка, яке міститься в будинку під числом 1960 Віліям ул. Від 1931 року при цім товаристві льокуються двоє запомогових товариств, 3 відділ „Взаїмної Помочі" і незалежне товариство ім. Івана Франка.

3 відділ „Взаїмної Помочі" числить 50 членів. Членів було більше, одначе декотрі виїхали з місцевости, а інші переступили до других відділів. З причини тяжких часів є доволі трудно приєднати нових членів.

Фінансовий стан нашого відділу представляється так: від 12 листопада 1925 р. до 28 червня 1935 р. було загального доходу $2,941.15, загального розходу $2,384.65. Грошей в банку $556.50, залізного фонду $31.83, разом в банку є готівки $588.33.

Щодо залізного фонду, то на него члени складали по пять центів місячно в протягу кількох років за ліпших часів. Гроші ці складано на осібну банкову книжочку. Ці гроші ухвалено видавати на допомогу, або вкладки членам, або на інші добродійні цілі, коли справа вимагає конечно, що і робиться.

Через перших кілька літ 3 відділ льокувався при Просвітнім Товаристві даром, щоби була спромога в той спосіб прибрати дещо фінансів для відділу. По злуці обох просвітних товариств 3 відділ платив за льокаль через три роки по 25 долярів. За послідних два роки платить по три доляри за збори. Просвітне Товариство дає своєї салі чотири вечері в році даром для підприємств відділу.

Фінансовий звіт з підприємств від заснування відділу до 28 червня 1935 року представляється так: Загальний прихід $530.12, загальний розхід $143.84. Чистий дохід $386.28.

Підприємства були такого рода: представлення, концерти, забави, чайні вечерки, пікники, базарі і роковини відділу. На роковини і чайні вечерки наші членкині дають завжди даром всі

4 ВІДДІЛ В ФОРТ ВІЛІЯМ, ОНТ.

В першім ряді (сидять з ліва на право): Т. Баран, Е. Олинська, Т. Олиник — члени допомогового комітету, М. Черніван, Е. Веньгер, П. Паланиця, М. Галицька, Т. Кулій — опікуни хворих, В. Кузь — рек. секретар, М. Олиник — фін. секретар, М. Мандзюк — заст. голови, К. Чеховий — голова, С. Осипенко — касієр, М. Веньгер — член мирового суду, др. І. Вацик — відділовий лікар, Г. Мандзюк, М. Шевчук — дверники, О. Хома — член мир. суду, П. Кібзей, М. Петраш, І. Шапка — контрольна комісія.

справи на вечеру, так само і члени не остаються позаду, а жертвують по своїй змозі щиру жертву. Підчас розігравок наш відділ мав деякі дарунки від членів на розігравки в користь відділу.

Наш відділ переводить місячні збори кождого місяця на 28-го. Отже за девять років і половину відбулося 111 місячних зборів, 2 надзвичайних зборів, 9 річних зборів. Три рази відбулися річні збори в той самий день, коли припадали місячні збори. Це було для заощадження грошей. На зборах полагоджуємо всі справи відділу. Засідання скликуємо тільки тоді, коли до цего є конечна потреба. На засіданню рішається тільки та справа, задля якої скликується засідання.

За девять років і половину виплачено запомоги хорим членам: мущинам $262.00, женщинам: $558.10. Разом запомоги виплачено $820.10.

Підчас роковин відділу ми одержали дві привітних телеґрами від членів, що виїхали на роботу. Від заснований відділу одержано поверх 400 листів і комунікатів. Листи були з Канади і зі Старого Краю.

Минуло 10 років від заснования відділу. Наші члени чуються вдоволені, що належать до цеї орґанізації; тішуться, що здорові, а котрі хворували, були вдоволені запомогою і відвідуваннями членами. Декотрі дарували свою запомогу, за що їм належиться подяка. Одначе треба сказати, що були і такі члени, які вибрали поважну суму запомоги, а потім покинули відділ, коли виздоровіли. Опісля жалували, хотіли вернутися, але вже було за пізно. Наш відділ може похвалитися тим, що в протягу 10 років не було випадку смерти між його членами. Українці в Бруклендс, які не належуть до „Взаїмної Помочі", відносяться до неї прихильно і симпатично, як до одної з поважних запомогових орґанізацій в Канаді.

Наш відділ бажає успіху всім відділам „Взаїмної Помочі", а дирекції, щоби кождого року видавала історію нашої орґанізації.

Виконавчий комітет в 1935 році: І. Мітенко — голова, Г. Климків — заст. голови, Н. Шевчишин — рек. секретарка, Ґеня Юзьків — фін. секретарка, П. Мостовяк — касієр. Контрольна комісія: П. Пінькас, В. Кнець і Н. Ворончак. Опікуни хворих: А. Смаль, Я. Мимрик, П. Рудик, Я. Головець.

І. Мітенко.

4 Відділ „В. П." Форт Віліям, Онт.

На загальних річних зборах Товариства „Просвіта" у Форт Віліям, Онт., в січні 1925 року вирішено, щоби Товариство „Просвіта' взяло на себе ініціятиву зорґанізовання відділу запомогової орґанізації. В протягу року заряд Товариства навязав звязки з запомоговою орґанізацією „Взаїмна Поміч" в Вінніпеґу, звідки одержано статут і інформації. На 13 грудня 1925 р. скликано віче в ціли заснования відділу.

На вічу справу реферував тодішній учитель Рідної Школи при „Т-ві „Просвіта" Іван Пігуляк. По його рефераті перечитано статут, опісля по дискусії, рішено зорґанізувати відділ Українського Товариства Взаїмна Поміч.

В члени вписалися: Мих. Веньґер, Кир. Чеховий, Ів. Пігуляк, о. П. Білон, С. Олійник, Клявдія Білон, Петро Любий, Ст. Сторожук, Із. Голубець, Ник. Верстюк, Мих. Драбинястий та Мих. Ґайовський.

По вписі членів устроєно збори нових членів „Взаїмної Помочі". Предсідником зборів був п. Ів. Пігуляк, секретарем — К. Чеховий. На зборах вибрано виконавчий комітет, до котрого увійшли: Ів. Пігуляк — голова, С. Олійник — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, К. Чеховий — фінансовий секретар, М. Веньґер, касієр, М. Ґайовський — дверник, І. Голубець — заст. дверника, Н. Верстюк — опікун хорих, С. Сторожук, В. Калинюк і П. Любий — контрольори.

Другі збори членів відбулися 17

січня 1926. На цих зборах вирішено, щоб лікарем відділу був практикуючий тоді в місцевім шпиталі молодий український лікар, д-р М. Потоцький, котрий зараз зробив оглядини аплікантів. Того-ж дня вписалися ще слідуючі в члени: Марія Стець, Мих. Олексєвич, Он. Чеховий, Мих. Мельник, Павло Солтис, Ст. Жаромський, Гавр. Антонюк, Іг. Богун, Мих. Мандзюк, Максим Петраш, Ос. Ковальчук, В. Свергун і Ів. Качан. Оце були піоніри 4 відділу „Взаїмної Помочі" ім. Богдана Хмельницького у Форт Віліям.

По кінець 1926 року відділ числив вже 36 членів, що як на початки, зовсім не погано, бо люде ще не були обзнакомлені з допомоговими орґанізаціями та не вміли їх оцінити. В касі на слідуючий рік оставало $124.90.

До виконавчого комітету на 1927 рік увійшли: М. Мандзюк — голова, С. Олійник — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, К. Чеховий — фінансовий секретар, М. Веньґер — касієр, Марко Драбинястий — дверник, М. Петраш — заступник дверника, Н. Верстюк, Іг. Богун та Марія Стець — опікуни хворих, Із. Голубець, о. М. Подольський і П. Солтис — контрольори.

Зараз в січні устроєно перші роковини відділу, на котрих вписалося поважне число нових членів. Дальше в протягу року відіграно представлення, пізніше устроєно пікнік. В протягу року придбано 43 нових членів, котрі більше, чим заступили місце тих, що перенеслись до других відділів (8) і тих, що через занедбання вкладок стратили своє членство (8). Замітне те, що між тими, що занедбали свої вкладки, не було ні одного із перших членів-оснувателів, а всі із них були вписані пізніше. Цього-ж року від місяця травня відділовим лікарем став перший український лікар в нашій околиці, д-р Ів. Вацик. (Д-р Потоцький був у нас лиш часово). Д-р Вацик і до нинішнього дня є лікарем нашого відділу і немало причинився до його добра. З кінцем 1927 року відділ числив 63 члени, а в касі мав $282.12.

До виконавчого комітету на 1928 рік увійшли: М. Мандзюк — голова, М. Олексєвич — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, К. Чеховий — фінансовий секретар, М. Веньґер — касієр, Мар. Драбинястий — дверник, М. Петраш — заст. дверника, Ігн. Богун, Ан. Борис і Ів. Сулима — опікуни хворих, М. Олійник, Із. Голубець і Антін Борис — контрольори.

В цім році відділ відсвяткував свої роковини, устроїв один пікнік. Членів прибуло до 103. В касі остало $278.94. Рік 1928 є памятний тим, що того року померла перша членкиня, бл. п. Евдокія Антонюк. Похорон цей був чи не найвеличавіший в памяти місцевих українців. В похороні взяли участь відділи з Вест Форт Віліям і Порт Артур.

На 1929 рік виконавчий комітет остався без змін, бо кромі дверника, котрий відізджав до Старого Краю, всі решта зістали вибрані через акламацію. Виконавчий комітет на 1929 рік складався з оцих членів: М. Мандзюк — голова, М. Олексєвич — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, М. Веньґер — касієр, В. Левицький — дверник, Ю. Ґриф — заст. дверника, В. Киреґа, Ан. Пащук і С. Пуляк — опікуни хворих, С. Олійник, С. Цибульський і О. Гаврачинський — контрольори.

В протягу року відсвятковано роковини, устроєно один концерт, одну розігравку та один пікник. Нових членів вписано 71. перестали бути членами, включаючи і тих, що перейшли до других відділів, 39.

З кінцем 1929 року було вже 138 повноправних членів, але каса дуже ослабла, бо багато членів хворувало, так що на 1930 рік остало всего $73.90.

До вик. комітету на 1930 р. зістали вибрані: М. Мандзюк — голова, А. Борис — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, К. Чеховий — фінансовий секретар, М. Веньґер — касієр, Т. Олійник — дверник, С. Соколовський — заст. дверника, В. Киреґа, К. Горбачевська, К. Зінчук і С. Пуляк — опікуни хворих, О. Гаврачинський, С. Цибульський і Є. Крук — контрольори.

Цей рік був замітний тим, що поза відсвяткування роковин, не устроєно ні одного підприємства, але члени мусіли

працювати не мало, бо приєднано 84 нових членів, найбільше число за один рік в історії відділу. Того року померла друга членкиня нашого відділу, бл. п. Марія Лисак.

Виконавчий комітет на 1931 рік: М. Мандзюк — голова, І. Ландяк — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, К. Чеховий — фінансовий секретар, М. Веньґер — касієр, Я. Верстюк — дверник, Т. Олійник — заст. дверника, М. Шапка, М. Лиса, В. Скоренький і Й. Возьний — опікуни хворих, С. Цибульський, М. Олійник і М. Шевчук — контрольори. Рівнож вибрано режісера і допомоговий комітет з пятьох членів, котрий мав помагати в устроюванню забав, підприємств та похоронів.

В 1931 році відділ проявив більшу активність. Устроєно роковини відділу, пікник, розігравку, відіграно представлення, а все те причинилось не мало до скріплення каси. В цьому році померло двох членів, бл. п. В. Дутка і С. Соколівський. Приєднано поважне число членів, бо 81, та за те безробіття тут давалось вже відчувати і багато членів не могли вдержатись і з них деякі на час, другі на все були примушені залишити орґанізацію. З кінцем року було 240 членів, а в касі $207.10.

Виконавчий комітет на 1932 рік остався той самий, а зміна зайшла лише в опікунах хворих і контрольній комісії.

1932 рік відзначився тим, що загальні річні збори цілої орґанізації Українського Товариства „Взаїмна Поміч" відбулися у Форт Віліям в Домі Т-ва „Просвіта". Члени мали нагоду познакомитися блище із членами других відділів та з членами дирекції, в руках котрої спочиває розвій і добро цілої орґанізації.

Із підприємств в 1932 р. відділ скористав дуже добре, але помимо того каса ослабла дуже, бо самої запомоги хворим виплачено $728.25, а це вже не аби яка сума на таку скількість у нашім відділі, коли членство місто зростати, падало. Нових членів приєднано 34. З кінцем року лишилось 210 члені і $91.81 готівки в касі.

Виконавчий комітет в 1933 році: М. Мандзюк — голова, А. Підручний — заст. голови, С. Пуляк — рекордовий секретар, М. Олійник — фінансовий секретар, С. Осипенко — касієр, Я. Верстюк — дверник, І. Віктовий — заст. дверника. А. Ґриф, Е. Ґайовська, М. Галицька, В. Скоренький і о. С. Гребенюк — опікуни хворих. М. Веньґер, К. Чеховий і М. Шевчук — контрольна комісія.

В протягу 1933 року підприємствами трохи зміцнено касу, хоч виплачено поважну суму допомоги хворим членам, бо $596.20. Число членів майже не змінилось, бо з кінцем року відділ числив 214 членів, а в касі остало $203.50.

Виконавчий комітет в 1934 році: І. Ландюк — голова, М. Мандзюк — заст. голови, В. Кузь — рекордовий секретар, М. Олійник — фінансовий секретар, С. Осипенко — касієр, Г. Майданюк — дверник, Я. Верстюк — заст. дверника. М. Чернівчан, Т. Кулій, Е. Веньґер, П. Паланиця, М. Галицька і В. Скоренький — опікуни хворих. М. Веньґер, К. Чеховий і С. Пуляк — контрольна комісія.

Поза звичайні підприємства в тому році устроєно ще і кампанійну забаву, однакож через прикрі часи не приєднано багато нових членів і через те цей рік відзначається тим, що вписалося в ньому найменше членів, бо всего 24. В протягу року не було багато хворих членів. Запомоги виплачено лише $339.75. На 1935 рік остало 227 членів, а в касі $517.56.

Виконавчий комітет в 1935 р.: К. Чеховий — голова, В. Мандзюк — заст. голови, В. Кузь — рекордовий секретар, М. Олійник — фінансовий секретар, С. Осипенко — скарбник. Дверники: Гр. Майданюк і М. Шевчук. Контрольна комісія: Ів. Шапка, М. Петраш, П. Кібзей.

Слідуючі члени жертвували із своєї допомоги. В 1928 році: Василь Дутка (помер 1931 р.) $18.00. В 1929 р.: Юрій Ґриф $6.50. В 1930 р.: Вол. Охоцінський $10.00, Ів. Драбинястий $15.00. В 1931 р.: С. Цибульський $6.00, В. Соколівська $3.00, Д. Кавюк $10.00. М. Стець (не член) подарував скрипку на розігравку вартости $35.00. В 1932 р.: Е. Винярська $1.00. В 1933 р.: Ф. Корецька $2.00, Д. Івасюк $6.00, Марія О-

5 ВІДДІЛ В КЕНОРІ, ОНТ.

В другім ряді з долини з ліва на право: третя пані С.籌ручинська і пані Н. Василюк — опікунки хворих, Д. Самусь — контрольор, П. Ратуський — заст. голови, І. Мамона — голова, пані Марія Дубенська — рек. секретарка, Ф Кондрат — фін. секретар, Д. Степанюк — заст. фін. секретаря, М. Михайлишин — касієр. В третім ряді з долини 12-ий з лівого боку С. Сенюк — член мирового суду. В четвертім ряді з долини 13-ий з лівого боку Н. Василюк — опікун хворих.

лійник $4.00, фінансовий секретар із свого винагородження $20.00. В 1934 році: Т. Ткачук $18.00, А. Варґун $75.00.

Ось і коротенька історія 10-літнього існовання нашого відділу. Розвиток відділу треба завдячувати в першій мірі членам-основателям та Т-ву „Просвіта" за приміщеня і велику моральну допомогу в перших початках. Признання належиться всім тим, котрі чи то своєю працею, жертвами, чи дарованням частинної чи і всеї запомоги, причинились до розвою цеї найбільшої орґанізації в нашій околиці, котра за короткий час свойого існовання не одному помогла в прикрій хвилині, а також жертвами на ріжні добродійні і народні цілі причинилась до загального добра.

На закінчення можемо похвалитися, що 4 відділ у Форт Віліям і 18 відділ у Вест Форт Віліям зєднали при собі до 15 процент українського населення цего міста. Коли-б всі інші околиці, де тільки живуть українці, зробили те саме, то „Взаїмна Поміч" числила-б до 60 тисяч членів, а головна каса сотки тисяч долярів.

М. Олійник.

5 Відділ „В. П.", Кенора, Онт.

Члени Товариства „Просвіти" в Кенорі з радістю приняли вістку про одержання домініяльного чартеру Українським Товариством Взаїмна Поміч в Вінніпеґу в 1925 році, на основі якого „Взаїмна Поміч" почала орґанізувати відділи по цілій Канаді. Члени „Просвіти" почали тоді частіше говорити про заснования відділу.

Справа заснования відділу була підношена на кількох місячних зборах і остаточно 28 лютня, 1926 року, заряд Товариства „Просвіти" скликав в тій ціли орґанізаційні збори. На цих зборах засновано відділ „Взаїмної Помочі". Членів вписалося 45. До заряду увійшли: С. Гончарик — голова, С. Заблоцький — заст. голови, Д. Степанюк — рекордовий секретар, С. Конобій — фінансовий секретар, В. Степанюк — касієр. П. Ратуський і В. Конобій — опікуни хворих. М. Атаманюкова і Р. Сердечна — опікунки хворих. П. Кокор, А. Ласій і П. Стецій — контрольна Комісія.

Від заснования 5 відділу членів прибільшилося так, що тепер відділ числить 116 членів.

Виконавчий комітет в 1935 році: І. Мальона — голова, П. Ратуський — заст. голови, пані Марія Дубенська — рекордова секретарка, Ф. Кондрат — фінансовий секретар, Д. Степанюк — заст. фінасового секретаря, М. Михайлишин — касієр. С. Заблоцький, Д. Самусь і Катринюк — контрольна комісія. Н. Василюк, В. Кохайда і Н. Макар — опікуни хворих. С. Стручинська і П. Василюк — опікунки хворих. С. Клапоущак — дверник. С. Заблоцький, С. Сенюк і С. Ганчарик — мирові судді.

Марія Дубенська.

6 Відділ „В. П.", Віндзор, Онт.

Рік 1926 остане глибоко в памяти української громади у Віндзор. В цім то році зачалась більш активна та енерґійна праця на полі орґанізаційнім для всіх свідоміших українських громадян у Віндзор. Крім просвітно-культурних та церковних орґанізацій перший раз заговорилось також про Українське Товариство „Взаїмна Поміч", яке сьогодня є одною з найзамітніших українських орґанізацій в Канаді. І коли п. В. Довганик, тодішній орґанізатор „Взаїмної Помочі" на східну Канаду, загостив до Віндзор в день Великодніх Свят, то застав вже частинно підготований ґрунт для „Взаїмної

Помочі". Одначе завдяки його присутности на місці, праця посунулася значно вперед.

Слід згадати, що найбільшою перешкодою в орґанізованню відділу „Взаїмної Помочі" у Віндзор були московські яничари-большевики, які вигукували, що „Взаїмна Поміч" є буржуазна орґанізація, створена тільки на те, щоби нищити робітничу клясу в Канаді ітп. І коли того-ж таки дня (на самий Великдень) скликано віче в справі „В. П.", на котрім мав говорити п. В. Довганик з Вінніпеґу, то висше згадані яничари постаралися це віче зовсім розбити. Одначе ця невдача не тільки не знеохотила перших піонірів „Взаїмної Помочі" у Віндзор, а навпаки, додала їм більшої завзятости і енерґії до дальшої праці. І не відкладаючи так важної справи на пізніше, зараз на слідуючий день (Великодній понеділок) приступлено до зорґанізовання відділу. Сходини відбулися в домі пп. Шереметів під ч. 1504 Текомсі ул. На сходинах відбувся впис членів, а п. В. Довганик в своїй короткій промові пояснив значіння і користи „Взаїмної Помочі". В неділю, 9 травня в домі пп. Цєбінь під ч. 1390 Текомсі вул. відбулися основні збори, лікарські оглядини членів і вибрано перший заряд, до якого увійшли: Дмитро Сапливий — голова, Іван Лихий — заступник голови, Осип Лисий — рекордовий секретар, Александра Шереметова — фінансова секретарка, Василь Турчин — касієр.

Виконавчий комітет в 1927 р.: Іван Лихий —голова, Осип Підсадний — заст. голови, Осип Лисий — рекордовий секретар, Александра Шереметова — фінансова секретарка, Теодор Касюрак — касієр.

Виконавчий комітет в 1928 р.: Іван Лихий — голова, Яків Олійник — заст. голови, Осип Лисий — рекордовий секретар, Марія Саплива (перший піврік), Остап Лисий (другий піврік) фінансовий секретар, Василь Калин — касієр.

Виконавчий комітет в 1929 р.: Іван Лихий — голова, Теодор Касюрак — заст. голови, Осип Лисий — рекордо-

6 ВІДДІЛ В ВІНДЗОР, ОНТ.

Виконавчий комітет: В першім ряді з ліва на право: 4-ий Василь Бодюл — заст. голови, Остап Лисий — рек. секретар, Михайло Скоренький — голова, Михайло Чаборик — фін. секретар, Теодор Касюрак — касієр.

вий секретар, Остап Лисий — фінансовий секретар, Вас. Калин — касієр.

Виконавчий комітет в 1930 р.: Іван Лихий — голова, Василь Гриньків — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Михайло Чаборик — фінансовий секретар, Павло Стецій — касієр.

Виконавчий комітет в 1931 р.: Василь Турчин — голова, Василь Калин — заст. голови, Остап Лисий — редовий секретар, Яким Гайда — фінансовий секретар, Павло Стецій — касієр.

Виконавчий комітет в 1932 р.: Василь Турчин — голова, Павло Стецій — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Яким Гайда — фінансовий секретар, Мих. Чаборик — касієр.

Виконавчий комітет в 1933 р.: Михайло Чаборик — голова, Пав. Стецій — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Яким Гайда — фінансовий секретар, Василь Калин — касієр.

Виконавчий комітет в 1934 р.: Василь Турчин — голова, Осип Лисий — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Мих. Чаборик — фінансовий секретар, Василь Бодюл — касієр.

Виконавчий комітет в 1935 р. Василь Турчин (перший піврік), Михайло Скоренький (другий піврік) — голова, Василь Бодюл — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Михайло Чаборик — фінансовий секретар, Василь Калин (перший піврік), Теодор Касюрак (другий піврік) — касієр.

До зорґанізовання відділу причинились: В. Довганик, І. Лихий, О. Підсадний, М. А. Шеремета, М. Д. Сапливий, Д. Пухальський, О. Лисий, М. Липа, Є. П. Цєбінь, М. Гавриляк, В. Турчин, Я. Гайда.

Відділ розвивається дуже гарно і є одною з найбільш чисельних орґанізацій у Віндзор. За десять років існовання відділ багато причинився до спопуляризовання українського імени між чужинцями в нашій місцевости.

Вплив на місцеве українське громадянство „Взаїмна Поміч" має вдоволяючий. Всі відносяться до відділу „Взаїмної Помочі" з повагою і пошаною. Це одинока українська орґанізація, перед котрою навіть противники клонять голови.

Найбільші перепони в своїм окруженню відділ стрічає зо сторони московсько-комуністичних яничарів, що своєю аґітацією паралiжують до певної міри розвій відділу.

Перед відділом стоять якнайкращі вигляди. Український загал приходить до переконання, що „Взаїмна Поміч" є одною з найкорисніших орґанізацій серед українців в Канаді. Можна сміло сказати, що в протягу слідуючих десять років „Взаїмна Поміч" зросте в одну з найбільш чисельних орґанізацій в Канаді і поширить по всіх місцевостях українських кольоній свої відділи.

Михайло Чаборик і Остап Лисий.

---

7 Відділ „В. П.", Порт Артур, Онт.

18 квітня, 1926 року, гурток українських місцевих мешканців в Порт Артур, Онт., зійшлись на зібрання, на котрім говорив п. В. Довганик з Вінніпеґу в справі „Взаїмної Помочі". Він пояснив присутним, яке значіння і цілі має ця орґанізація між українцями і перечитав статут „Взаїмної Помочі".

По нараді, на заклик п. Довганика вписалось 16 членів, а саме: І. Галіщук, Д. Марцинюк, Н. Марцинюк, Д. Сплавник, П. Ярмій, М. Сенишин, П. Бабяк, М. Вирига, М. Івачевський, М. Батурняк, Г. Березовський, П. Довгошия, Д. Кушнір, І. Поляновський, А. Івачевська, А. Поляновський.

Оцих перших 16 членів і членкинь започаткували 7 відділ „Взаїмної Помочі". До виконавчого комітету увійшли слідуючі особи: П. Довгошия — голова, А. Поляновський — заст. голови, І. Галіщук — рекордовий секретар, П. Ярмій — фінансовий секретар, М. Івачевський — касієр.

7 ВІДДІЛ В ПОРТ АРТУР, ОНТ.

Виконавчий комітет (сидять в першім ряді мущини — з ліва на право): Л. Витушинський — рекордовий секретар, В. Шевчук — заст. голови, В. Галіщук — голова, Гр. Солтис — фінансовий секретар, Н. Сармата — касієр.

Від того часу наш відділ постепенно розвивався. В початках стрічався з ріжними перепонами, але при добрій волі і праці виконавчих комітетів, відділ зріс в число членів, хоч українського населення в Порт Артур не багато.

В початках найбільшими перепонами в поширенню орґанізації було, що українці не були обзнакомлені з цілями орґанізації. Але коли опісля показалося, що орґанізація приходить з поміччю своїм членам, матеріяльно і морально, почали вписуватися в члени. Тепер населення цеї місцевости є задоволене „Взаїмною Помочею" і щиро до неї горнеться. Є надії, що прийде час, що не буде українця і українки в нашій місцевости, що не були-б членами нашого відділу.

Від часу заснований відділ дав своїм членам запомоги в часі їх недуги $1,516.60. Це не велика сума на загал цілого відділу, але хто потребував фінансової запомоги, це була велика допомога. Крім цего члени відвідують одні других в ріжних випадках і діляться радощами і смутками.

Від початку заснування відділу померло дві членкині, бл. п. А. Галіщук і бл. п. В. Кушнір.

Членами виконавчого комітету від 1927 року були оці члени:

В 1927 р.: П. Довгошия — голова, І. Поляновський — заст. голови, І. Галіщук — рекордовий секретар, П. Ярмій — фінансовий секретар, М. Івачевський — скарбник.

В 1928 р.: Іл. Слотвінський — голова, Д. Марцинюк — заст. голови, І. Галіщук — рекордовий секретар, М. Граблюк — фінансовий секретар, М. Кущак — скарбник.

В 1929 р.: П. Довгошия — голова, І. Галіщук — заст. голови, М. Івачевський — рекордовий секретар, М. Граблюк — фінансовий секретар, Іл. Слотвінський — скарбник.

В 1930 р.: І. Галіщук — голова, Іл. Слотвінський — заст. голови, М. Івачевський — рекордовий секретар, М. Граблюк — фінансовий секретар, Ф. Голобіцький — скарбник.

В 1931 р.: В. Галіщук — голова, В. Довгошия — заст. голови, М. Івачевський — рекордовий секретар, М. Граблюк — фінансовий секретар, Н. Саворук — скарбник.

В 1932 р.: В. Галіщук — голова, В. Довгошия — заст. голови, М. Івачевський — рекордовий секретар, М. Граблюк — фінансовий секретар, Н. Саворук — скарбник.

В 1933 р.: В. Довгошия — голова, А. Слівінський — заст. голови, Н. Івачевський — рекордовий секретар, В. Галіщук — фінансовий секретар, М. Івачевський — скарбник.

В 1934 р.: І. Галіщук — голова, В. Шевчук — заст. голови, А. Слівінський — рекордовий секретар, В. Галіщук — фінансовий секретар, П. Кушнір скарбник.

В 1935 р.: В. Галіщук — голова, В. Шевчук — заст. голови, Л. Вітушинський — рекордовий секретар, Г. Солтис — фінансовий секретар, Н. Сармаґа — скарбник.

В. Довгошия.

8 Відділ „В. П.", Торонто, Онт.

Як одному з основників 8 відділу „Взаїмної Помочі" в Торонті, припоручив мені виконавчий комітет виготовити історію відділу та передати її до друку в ювілейній книжці, що й роблю.

Та історією не хотів би я подане тут називати, бо на справжню історію нема ані часу, ані місця. Здається, що девять і пів року існування відділу не довгий час, основники його й члени, що цю історію творили, ще по більшій части жиють. Але, коли хотів би зупинитися на всіх важніших подіях, записаних і незаписаних, то треба би присвятити окрему книгу хіба для самого 8 відділу.

Обмежую тому свої спомини й замітки до найважнішого та більше в цю пору — для нас, ще жиючих — інтересного.

Початки орґанізування 8 відділу ся-

8 ВІДДІЛ В ТОРОНТО, ОНТ.

Члени виконавчого комітету зазначені числами: 1. Н. Хранко — оп. хворих, 2. І. Крисак — господар, 3. Н. Маштакар — оп. хворих, 4. С. Гирій — рекордовий секретар, 5. Б. Цийор — касієр, 6. Г. Гужда — голова, 7. Н. Сакалюк — фінансовий секретар, 8. С. Габа — господар, 9. Д. Гаврись — опікун хворих, 10. О. Веньґер — оп. хворих.

гають 2 березня 1926 року, коли то написано було (приватно) по статут до Вінніпеґу. Статут наспів до кількох днів а листом з 15 квітня, 1926, головний уряд повідомив, що висилає на об'їздку місцевостей аж двох орґанізаторів, а то: Володимира Купченка на захід, а Василя Довганика на схід і що послідний прибуде до Торонто на 24 і 25 того місяця. По дорозі вступає до інших місцевостей, де мається започаткувати, або вже започатковано орґанізування відділів. В короткому часі знали ми в Торонто про заснування відділів: 2 в Трансконі, 3 в Бруклендс, 4 Форт Віліям, 5 в Кенорі, 6 у Віндзор, 7 в Порт Артур.

Заповіджене віче відбулося 25 квітня, 1926 р. Розголошенням та винаймленням салі занялися місцеві люди, що по більшій части гуртувалися при Українському Народному Домі. До салі в Оксідент Будинку, на розі Квін і Бетгорст вулиць, прибуло около 75 людей. Зборами проводив Маріян Кунікевич, а секретарював Іван Кулієвич. Згаданий вже промовець з Вінніпеґу говорив „Про потребу й значіння запомогової орґанізації для українців в Канаді". Розводитися довго над подробицями або поясненнями не було потреби, бо ґрунт був наперед досить добре підготуваний і нім збори розійшлися, то в члени зголосилося не менше 34 осіб, в тому числі й дві женщини. Тимчасовий уряд вибрано з трох людей — Павла Гуцуляка як предсідника, Петра Шевчука як секретаря й Івана Гуменюка як скарбника. Вибрані мали занятися вишуканням лікаря, постаратися про затвердження принятих аплікантів та скликання перших зборів вже принятих членів.

Ще перед закінченням зборів заявило старе „Українське Запомогове Товариство ім. Т. Шевченка" (устами свого предсідника Николи Лібера) свою готовість зіллятися з новозаснованим відділом „Взаїмної Помочі". Почалася переписка з головним урядом і вислід був такий, що 16 членів старого запомогового товариства принято на спеціяльних услівях. Услівя ті застерігали між іншим, що старе Запомогове Товариство передає одну половину своїх грошей в касі до каси головного уряду в Вінніпеґу, а другу до каси новозаснованого відділу в Торонто. Таким способом до каси відділу вплинуло не менше, як $159.94, а членство збільшилося о 16. Члени зі старого товариства дістали право 6-місячного членства.

На перших зборах принятих вже головним урядом членів, що відбулися 22 червня, вибрано виконавчий комітет, до котрого увійшли: Осип Квас — голова, Никола Лібер — заст. голови, Т. Гуменюк — рекордовий секретар, Петро Голик — фінансовий секретар, Іван Ґаба — скарбник, Михайло Деренюк і Франко Ставарський — дверники, Марія Гуменюк й Іван Ґураль — опікуни хворих. Контрольна комісія: Михайло Сенюта (вже покійний), Іван Гуменюк і Михайло Лібер.

До кінця 1926 р. членство відділу зросло до 68, а каса до $313.39. Д-р Ричардсон обслуговував відділ до кінця року по 1 долярови від члена.

Виконавчий комітет в 1927 році: Т. Гуменюк — голова, Михайлю Сенюта — заст. голови, Петро Шевчук — рекордовий секретар, Никола Сакалюк — фінансовий секретар, Никола Хабаль — скарбник, Франко Ставарський та Іван Бойко — дверники. Опікуни хворих: Михайло Гуменюк і Софія Крат. Контрольна комісія: Хведір Даниляк, Семен Оробець і Іван Гуменюк.

З кінцем 1927 року членство відділу зросло до 108, а каса числила вже $468.07. Аж проситься згадати, яким способом членство на початках зростало. Як тепер, так і тоді урядники, що дбали про скорий зріст відділу, не хотіли чекати цілими місяцями на аплікантів, що з одної чи другої причини не ставилися скоро до лікаря. Деякі з аплікантів були би може ніколи не ставилися, хоч приписане вступне і інші належитости заплатили. Відрікалися, бувало, всього, щоби не піддаватися лікареві під оглядини. А тут ходило про те, щоби їх задержати. Думалося: Не хотіла гора приступити до Магомета, то Магомет пійшов до гори. Треба було брати лікаря на автомобіль і везти до дому таких аплікантів... Деякі з них певно вдячні ще й до сьогодні, що їх таким способом зверобовано.

В перших двох роках (а вже з самого початку приходилося мені виручувати д-ра Гуцуляка, що був весною 1926 року занятий іспитами) — було більше цікавого, але згадую тільки про один інцідент. Вписали ми чоловіка й жінку, приняли від них вступне, оплату лікаря, за статут і вкладку за перший місяць та перепустили через лікаря і головний уряд. Питаємо пізніше жінки, чому не платять своїх вкладок, а та відповідає, що чоловік її глядів за звітом „Взаїмної Помочі" в большевицьких ґазетах, але такого не знайшов і через те обрадилися і платити більше не будуть.

Виконавчий комітет в 1928 р.: Дмитро Николяк — голова, Михайло Лібер — заст. голови, Петро Шевчук — рекордовий секретар, Никола Сакалюк — фінансовий секретар, Никола Хабаль — скарбник, Михайло Манич і Осип Боґуцький — дверники. Опікуни хворих: Петро Ткач, Хведір Даниляк і Софія Кушнірик. Контрольори: Осип Квас, Василь Цвйор, Юліян Кунікевич.

В протягу 1928 року вписалося 20 нових членів. З кінцем року було 113 членів. Стан каси виносив $640.86.

Виконавчий комітет в 1929 р.: Дмитро Николяк — голова, Никола Кейван — заст. голови, Никола Косс — рекордовий секретар, Никола Сакалюк — фінансовий секретар, Михайло Деренюк — скарбник, Мих. Манич — дверник. Опікуни хворих: Михайло Гуменюк, Калина Сакалюк і Петро Шевчук. Контрольори: Іван Новак, Т. Гуменюк, Василь Цвйор.

Число членів з кінцем того року досягло 158, а каса $835,07.

Виконавчий комітет в 1930 р.: Д. Николяк — голова, Никола Кейван — заст. голови, Никола Косс — рекордовий секретар, Н. Сакалюк — фінансовий секретар, Михайло Яремович — скарбник, Никола Храпко й Мих. Манич — дверники. Опікуни хворих: Калина Сакалюк, Мих. Материн і Семен Юсипчук. Контрольна комісія: Маріян Кунікевич, Віктор Мошук, Іван Гуменюк.

Членство до кінця 1930 р. зросло до 208, а каса виносила $885.90.

Виконавчий комітет в 1931 р.: Дм. Николяк — голова, Гнат Ґужда — заст. голови, Мих. Яремович — рекордовий секретар, Н. Сакалюк — фінансовий секретар, Мих. Материн — скарбник, Мих. Манич — дверник. Опікуни хворих: Марія Гуменюк, Никола Храпко й Микита Хлипавка. Контрольори: Маріян Кунікевич, Іван Гуменюк, Гриць Мазурик.

В протягу року число членів дійшло до 227, а каса мала грошей $853.99.

Виконавчий комітет в 1932 р.: Дм. Николяк і Віктор Мошук — голови (перший по півтори місяця зрезиґнував, а другий урядував до кінця року), Іван Новак — заст. голови, Никола Косс — рекордовий секретар, Никола Сакалюк — фінансовий секретар, Мих. Манич — дверник, Іван Гуменюк — скарбник. Опікуни хворих: Сидір Коваль, Оксана Гуменюк, Олекса Федорів. Контрольна комісія: Петро Голик, Маріян Кунікевич, Теодор Гуменюк.

При кінці того року членів було 239, а каса числила $986.67.

Виконавчий комітет в 1933 р.: Гнат Ґужда — голова, Никола Кейван — заст. голови, Ник. Косс — рекордовий секретар, Іван Гуменюк і Михайло Мандзюк — скарбники (перший урядував через 2 місяці, а другий до кінця року), Василь Мельник — фінансовий секретар, Михайло Манич і Іван Крисак — дверники. Опікуни хворих: Олекса Федорів, Оксана Гуменюк і Стефан Ґаба. Контрольори: свящ. Д. Д. Лещишин, Дм. Николяк і П. Шевчук.

При кінці року відділ числив 298 членів, а каса $1,320.93.

Виконавчий комітет в 1934 р.: Гнат Ґужда — голова, Н. Кейван — заст. голови, Дм. Малиш — рекордовий секретар, Вас. Григоряк і Дм. Николяк фінансові секретарі (перший зрезиґнув на початку року, другий урядував до кінця року), Мих. Мандзюк — скарбник, Мих. Манич й Іван Крисак — дверники. Опікуни хворих: Дм. Гуменюк, Осип Боґуцький, Іван Ґураль, Олена Венґер і Анна Романко. Контрольна Комісія: Никола Лібер, о. Д. Д. Лещишин і П. Шевчук.

З кінцем грудня каса відділу числила $1,472.03. Членів було 333, між ними 232 мущин і 101 женщин.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Гнат Ґужда — голова, Мих. Яримович — заст. голови, Семен Ґирій — рекордо-

вий секретар, Н. Сакалюк — фінансовий секретар, Василь Цвйор — скарбник, Іван Крисак і Стефан Ґаба — господарі. Опікуни хворих: Н. Храпко, Ілія Гриць, Олекса Мельник, Дм. Гаврись, Олена Венґер і Анна Машталір. Контрольна комісія: Маріян Кунікевич, о. Д. Д. Лещишин і Ю. Гуменюк.

З кінцем серпня 1935 р. каса виносила $1,490.11, а членство підійшло до 416, між ними около 400 повноправних. На те число 416 складалося 293 мущин і 123 женщин. Між мущинами знов є 10 молодих хлопців, а між женщинами 12 дівчат.

По конець листопада 1934 р. виплатив відділ запомоги хворим членам $3,133.00, а саме 142 членам і 29 членкиням.

Хоч були на протязі існовання відділу случаї, де члени домагалися запомоги там, де їм не належалося, то були з другої сторони члени, що запомоги не побирали, хоч їм правно вона належалася. Між такими, що зреклися своєї запомоги в користь відділу, є три мущини, а дві женщини й таким способом остало в касі відділу 36 долярів.

На народні й добродійні цілі виплачено дотепер з каси відділу $211.75. Доходи з підприємств принесли $516.47 (інакше була би каса настільки менша).

Ніде правди діти, що до збільшення каси причинилося багато й те, що в 8 відділі фінансові секретарі, як і інші урядники працювали дотепер (за виїмком одного чи дворазового малого винагородження фінансового секретаря) безплатно. Ті, що були або є тепер фінансовими секретарями по відділах, знають, чим фінансова секретарка пахне, хоч знають також, що є то для охочих школа, якої за гроші не купити.

До майна відділу належить також інвентар вартости 100 долярів та цвинтарна площа вартости кількадесять долярів. Ніщо інше, тільки обставини примусили членів відділу закупити свого часу (з приводу смерти члена Гассана) цвинтарну площу на 4 особі. Перше закупно зроблено спільно з другими українськими орґанізаціями в Торонто. Але „Взаїмній Помочі", як орґанізації, що має зі здоровлям та смертю й хороненням людей до діла більше, як інші орґанізації, прийшлося таке закупно цвинтарної площі повторити. Річ в тому, що українці в Торонто ще свого цвинтаря не мають, а коли приходиться хоронити когось в кращій части цвинтаря, то місця на одну особу або не можна цілком дістати, або, коли дістанеться, то не можна положити (на гробі тільки для одної особи) високого памятника. Тепер 8 відділ дає собі раду в той спосіб, що закуплює нараз місця на 4 особі, а відтак, по ціні кошту гуртом, ті площі поодиноким членам відпродує. Таким способом хорониться членів наскільки можна, при купі, по таншій ціні і на лучшому місці.

За девять і пів року померло 6 членів, то: Петро Боґуцький, Никола Моргулець, Юрій Гассан, Броніслава Ґриліцька, Михайло Полиґач і Михалина Кіт. Послідних троє померли вже в 1935 році і похоронені враз з пок. Ю. Гассаном, на Цвинтарі Проспект, на так закупленій гуртом площі.

Вже було сказано при іншій нагоді, що як українці в Канаді зробили щось мудрого, то до такої роботи належить безперечно заснування „Взаїмної Помочі". Є то одна з найлучших шкіл, що виховує членів і призвичаює до системи, витревалости, карности, ощадности, вирозуміня, жертвенности. Є то одинока народна орґанізація розгалужена по цілій Канаді, що постійно зростає як щодо членства, так і фінансово. Навіть ті люди, що стоять з боку, хоч не хотять, то мусять з нею числитится.

Закінчуючи цей коротенький перебіг, не можна не згадати й про нашу молодь. Статут орґанізації допускає хлопців і дівчат від 16 року життя. Коли справа мається так і в інших відділах, як в 8 відділі, то пропорціонально число молоді в нашій орґанізації рішучо за мале. Молодь, що має перед собою більшу будучність і спромогу платити членські належитости, повина бути заохочувана до членства при кожній нагоді. Нехай бачить, що батьки її щось мудрого зробили, що корпорація постійно зростає в силу, нехай орґанізацією інтересується, бере участь, піддає нові думки, помагає

уліпшувати. Нехай студіює, якими способами й дорогами дійшли до своєї сили такі орґанізації, як „Індепендент Ордер оф Форестерс" або й українські запомогої союзи в Зединених Державах. Молодь наша повинна бути освідомлювана і в тому, що „Взаїмна Поміч" має за собою апробату (хоч може не словами) всіх відповідальних чинників в Канаді, що хотіли би бачити українців в цім краю горожанами, що вміють дати собі самі раду, а не спускаються на запомогу, крутню, або жебранину.

Т. Гуменюк.

---

9 Відділ „В. П.", Брендон, Ман.

9 відділ „Взаїмної Помочі" в Брендон, Ман., засновано 26 квітня, 1926. Відділ зорґанізував п. Вол. Купченко. Орґанізаційні збори відбулися 26 квітня, 1926, в неділю пополудни, в салі Українського Народного Дому. П. Вол. Купченко представив ціли цеї запомогової орґанізації, по чім вписалося 16 членів, які вибрали з між себе заряд. До заряду увійшли: Лука Батицький — голова, І. Касюрак — заст. голови, В. Бобик — рекордовий секретар, Дм. Шапка — фінансовий секретар, Павло Шміґельський — касієр. Контрольна комісія: Д. Ченкалюк, Н. Галас і К. Кухаришин. Опікуни хворих: Н. Бурачок, В. Янда і Кухаришин.

В місяць пізніше прибув секретар головного уряду з Вінніпеґу, п. Боянівський, і виголосив відчит на тему „Український нарід і Взаїмна Поміч в Канаді". По відчиті і по короткій промові п. Л. Батицького та по перечитанню статута вписалося 10 нових членів. До кінця року наш відділ числив 26 членів.

1927 рік був щасливішим для відділу, бо до кінця 1927 року відділ числив вже 50 членів.

Виконавчий комітет, вибраний в 1926 році, був в управі через чотири роки. За перших чотири роки виплачено запомоги хворим членам 240 долярів. В протягу того часу відділ стратив 8 членів, котрі виїхали з Брендону в інші околиці.

Виконавчий комітет в 1931 р.: Іван Касюрак — голова, Дм. Шапка — заст. голови. Микола Галайко — рекордовий секретар, пані Михалина Галайко — фінансова секретарка, пані Катерина Войцюк — касієрка. Контрольна комісія: Семен Войцюк, Василь Бобик, Михайло Павлишин. Опікуни хворих: Григорій Сосняк, пані Тетяна Щурко і пані Ф. Чижик. — Цей виконавчий комітет був через два роки — 1931 і 1932.

Через цих два роки відділ виплатив запомоги хворим членам 160 долярів. Рівнож на добродійні ціли видав 55 долярів. Нових членів було тяжко приєднати. Головно 1933 рік був тяжкий для нашого відділу, бо в протягу року хворувало багато членів і каса відділу вичерпалася. Щоби зміцнити касу відділу, за згодою всіх членів на зборах перейшла ухвала, щоби через певний протяг часу стриматися з виплатою запомоги, поки каса не збагатіє. Це знов піднесло відділову касу.

Виконавчий комітет в 1934 р.: Павло Шміґельський — голова, Іван Касюрак — заст. голови, Стефан Москвин — рекордовий секретар, пані Михайлина Галайко—фінансова секретарка, пані Анна Касюрак — касієрка. Контрольна комісія: Семен Войцюк, Василь Бобик, Михайло Павлишин. Опікуни хворих: пані Н. Федорук і пані М. Бонк.

В протягу 1934 року виплачено хворим членам 195 долярів запомоги. Відділ збільшився 16 новими членами і зріс до числа 65. Рік 1934 був теж сумним для нашого відділу, бо стратив одного члена, Йосифа Кондратовича, котрий упокоївся 27 січня.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Дмитро Шапка — голова, Іван Касюрак — заступник голови, Іван Щеснюк — рекордовий секретар, пані Н. Федорук — фінансова секретарка, пані Анна Касюрак — касієрка. Контрольна комісія: С. Войцюк, В. Бобик і М. Павлишин. Опікуни хворих: пані Чижик,

пані Шевчик, В. Янда і О. Гнатишин. Мировий суд: С. Войцюк, В. Бобик і І. Касюрак.

В першій половині 1935 року відділ виплатив запомоги хворим членам 80 долярів.

За послідних 9 років відділ устроїв шість пікників, чотири забави, пятьлітні роковини відділу (3 травня 1931).

В 1936 році наш відділ буде святкувати 10-літні роковини і сподіється в часі роковин приєднати що найменше 25 нових членів.

Дмитро Шапка.

9 ВІДДІЛ В БРЕНДОН, МАН.

Члени виконавчого комітету (з ліва на право) в першім ряді (сидять): 3-ий С. Войцюк — контрольор і член мирового суду, 4-ий В. Бобик — контрольор, 5-та пані Н. Федорук — фінансова секретарка, 6-ий Д. Шапка — голова, 7-ий І. Касюрак — заст. голови, 8-ма пані А. Касюрак — касієрка, 10 пані Ф. Чижик — опікунка хворих. В четвертім ряд 7-ий з лівого боку О. Гнатишин — опікун хворих. В пятім ряді 4-ий В. Янда — опікун хворих.

10 Відділ „В. П.", Смоки Лейк. Алта.

10 відділ „Взаїмної Помочі" в Смоки Лейк, Алта., засновано літом 1926 року. Першою особою, що спричинилася до зорґанізовання відділу, був п. Вол. Купченко, який спеціяльно в тій ціли приїхав до Смоки Лейк. В місяць пізніше приїхав п. О. Боянівський і формально зорґанізовано відділ. Першими членами були: Сіміон Попович, Гр. Фарина, Іван Войценко, Іван Кінасевич, Никола В. Ґавінчук, Петро Данилович, Клявдія Попович, Ант. Бит, Стефанія Попович, Аксентій і Зоня Величуки.

Перший виконавчий комітет був такий: Сім. Попович — голова, Н. В. Ґавінчук — секретар-касієр. Контрольори: Ів. Войценко, Гр. Фарина. Опікуни хворих: І. Кінасевич і П. Данилович. Пізніше вписалося більше членів, але й відпадали з причини виїзду в другі сторони.

10 відділ „Взаїмної Помочі" мав великий вплив на ціле окруження в Смоки Лейк, бо своїм впливом сильно реаґував на різні злі впливи зі сторорони „червоних", що в ті часи були дуже розгніздилися в Смоки Лейк. За-

ходом членів відділу зорґанізовано українську православну церковну громаду, а при церкві Рідну Школу для дітей. Учителями були: пп. С. Мулька і П. А. Пауш. Заходом членів відділу „В. П." вирвано з рук „червоних" Український Народній Дім, які тоді мали цей дім в своїм посіданню. Вже тоді, як Український Народній Дім опинився в наших руках, праця на культурнім полі поступила краще. Тепер всі товариства: відділ „Взаїмної Помочі", українська православна церковна громада, Український Народній Дім і жіноче товариство ім. О. Кобилянської (відділ Союзу Українок Канади) працюють спільно на всіх ділянках громадського життя.

Розвій відділу „Взаїмної Помочі" можна запримітити, бо на початку вписалось тільки 11 членів, а тепер вже є 46 сталих членів. За минувших 9 років існовання відділ виплатив своїм хворим членам 350 долярів і 60 центів запомоги. Ця сума була виплачена 14 членам, що хворували на різні недуги. Найменше виплачено $4.35, а найбільше $108.00 одному членові. Також дирекція „Взаїмної Помочі" виплатила $325.00 п. Сім. Поповичеві посмертного й спеціяльної допомоги по бл. п. Клявдії, його дружині. Від дирекції одержано належитість до двох тижнів після зголошення смерти, без найменших клопотів і короводів.

Перший виконавчий комітет існував аж до кінця 1933 року з деякими малими змінами.

На 1934 рік вибрано новий виконавчий комітет. Теперішній виконавчий комітет складається з цих осіб: Петро Лазарук — голова, Осип Фарина — заст. голови, Н. П. Сухолотоцький — секретар, Стефан Ткач — касієр. Контрольори: Ілько Сняданко, Н. В. Ґавінчук, і Гр. Фарина. Опікуни

хворих: Ів. Кінасевич і Марія Рацой. Лікар відділу д-р Е. В. Зварич.

Місячні збори відділу відбуваються кожного першого дня в місяці, в салі Українського Народного Дому, на яких перепроваджується всі відділові трансакції і розмови на різні теми.

Н. В. Ґавінчук.

---

11 Відділ „В. П.", Ошава, Онт.

До зорґанізовання 11 відділу „Взаїмної Помочі" в Ошаві перший причинився Василь Череватий, тодішний голова Товариства „Просвіти" в Оша- [redacted] комісія: Матей Старчевський, Никола Лопух і Никола Мех.

Виконавчий комітет в 1930 р.: Стефан Задорожний — голова, П. Блажко — заст. голови, Кость Смикалюк — рекордовий секретар, Іван Кравець — фінансовий секретар, Яків Шестовський — касієр. Контрольна комісія: Іван Семенюк, Олекса Мандрик, Володимир Зелінський.

Виконавчий комітет в 1931 р.: Никола Колтуцький — голова, Стефан Задорожний — заст. голови, Стефан Рибак — рекордовий секретар, Никита Дутчак — фінансовий секретар, Михайло Слотвінський — касієр. Кон- [redacted] відділу на окруження добрий. Відділ має вигляди на гарний розвій, коби тільки теперішня кріза проминула.

Треба згадати, що до орґанізаторів нашого відділу належать пп. В. Бринський і В. Довганик, котрі виголосили в Ошаві відповідні відчити. За це їм належиться признання.

Комітет історії: **П. Моткалюк, Н. Колтуцький, П. Блажко і Никита Дутчак** — секретар.

11 ВІДДІЛ В ОШАВІ, ОНТ.

12-ий в першім ряді (сидить на землі) з ліва на право: А. Музика — опікун хворих. В другім ряді (сидять на кріслах) з ліва на право: А. Кравчук і С. Білоусова — членкині, І. Котовський, І. Владика — опікуни хворих, М. Старчевський (бувший голова), Т. Муха (бувший голова), Д. Калинка — касієр, Н. Лопух — заст. голови, С. Задорожний — голова, І. Семенюк (перший голова відділу), І. Тимочко — рекордовий секретар, К. Мельничук — фінансовий секретар, Із. Турецький, Я. Шестовський і П. Блажків — контрольори, А. Заяць — дверник, А. Шихнова і А. Сабатова — членкині, А. Юркевичева (стоїть) — опікунка хворих. В третім **ряді пята в лівого** боку Е. Владика — опікунка хворих.

12 Відділ „В. П.", Келґарі, Алта.

Дня 9 травня 1926 року загостив до Келґарі з відчитом про „Взаїмну Поміч" гром. Вол. Купченко. Відчит був виголошений в Українськім Народнім Домі під числом 605 — 7 вулиця схід. По відчиті вписалося 17 членів і назначено 16 травня на збори. 16 травня відбулися збори в тій самій салі і на цих зборах вибрано виконавчий комітет на 1926 рік. До виконавчого комітету увійшли: І. Григораш — голова, А. Онищук — рекордовий секретар, М. Данилович — фінансовий секретар, Й. Курчаба — скарбник. Опікуни хворих: Н. Дорош, І. Сенків. Контрольна комісія: І. Королик, П. Белзюк.

31 грудня, 1926, відбулися річні збори. Вибрано виконавчий комітет на 1927 р.: І. Григораш — голова, П. Михайлишин — рекордовий секретар, М. Данилович — фінансовий секретар, Й. Курчаба — скарбник, Ф. Лисак — дверник. Опікуни хворих: Н. Дорош і І. Сеньків. Контрольна комісія: І. Королик, П. Белзюк.

На зборах 2 січня, 1928, вибрано до виконавчого комітету: І. Боган — голова, В. Мудрий — заст. голови, Н. Дорош — рекордовий секретар, І. Григораш — фінансовий секретар, П. Белзюк — скарбник, П. Гринів — дверник. Опікуни хворих: Й. Курчаба, Г. Комарніцький, Н. Полатайко. Контрольна комісія: Г. Филипчук, М. Данилович, Ф. Лисак.

На річних зборах 30 грудня 1928 вибрано виконавчий комітет на 1929 р.: М. Данилович — голова, А. Бойко — заст. голови, Н. Дорош — рекордовий секретар, І. Григораш — фінансовий секретар, П. Белзюк — скарбник, Н. Полатайко — дверник. Опікуни хворих: Г. Комарніцький, Ф. Лисак, В. Мудрий. Контрольна комісія: Й. Курчаба, І. Боган, П. Гринів.

На річних зборах 5 січня, 1930, вибрано виконавчий комітет на 1930 р.: А. Бойко — голова, І. Боган — заст. голови, С. Боган — рекордовий секретар, І. Григораш — фінансовий секретар, П. Белзюк — скарбник. Опікуни хворих: Г. Комарніцький, Й. Курчаба, М. Чипюк. Контрольна комісія: Н. Дорош, М. Данилович, В. Мудрий.

На річних зборах 14 грудня, 1930 вибрано виконавчий комітет на 1931 рік: М. Данилович — голова, А. Бойко — заст. голови, С. Боган — рекордовий секретар, В. Лака — фінансовий секретар, Н. Дорош — скарбник, П. Гринів — дверник. Опікуни хворих: Г. Комарніцький, Ф. Лисак, Н. Полатайко. Контрольна комісія: П. Белзюк, І. Боган, Й. Курчаба.

На річних зборах 6 грудня, 1931 вибрано виконавчий комітет на 1932 р.: М. Данилович — голова, Ф. Лисак — заст. голови, С. Боган — рекордовий секретар, В. Лака — фінансовий секретар, Н. Дорош — скарбник. Опікуни хворих: Г. Комарніцький, І. Боган, І. Велещук. Контрольна комісія: А. Бойко, П. Гринів, П. Белзюк.

На річних зборах 11 грудня, 1932, вибрано виконавчий комітет на 1933 р.: А. Бойко — голова, П. Гринів — заст. голови, С. Боган — рекордовий секретар, В. Лака — фінансовий секретар, Н. Дорош — скарбник, В. Бісюк — дверник. Опікуни хворих: М. Крук, Г. Комарніцький, І. Шира, Марія Дорош. Контрольна комісія: І. Боган, М. Данилович, Г. Филипчук.

На річних зборах 17 грудня, 1933, вибрано виконавчий комітет на 1934 рік: С. Боган — голова, Н. Бурак — заст. голови, І. Боган — рекордовий секретар, М. Данилович — фінансовий секретар, Н. Дорош — скарбник. Опікуни хворих: пані А. Данилович, пані М. Онищук і п. І. Шира. Мирові судді: І. Кавюк, І. Світик, В. Лака. Контрольна комісія: А. Бойко, Г. Филипчук, П. Белзюк.

На річних зборах 16 грудня, 1934, вибрано виконавчий комітет на 1935 рік: В. Лака — голова, Н. Бурак — заст. голови, Н. Дорош — рекордовий секретар, Г. Филипчук — фінансовий секретар, А. Бойко — скарбник. Опікунки хворих: М. Онищукова, А. Даниловичева, М. Дорошева, М. Бойкова. Мирові судді: Й. Курчаба, В. Бісюк, П. Белзюк. Контрольна комісія: І. Боган, С. Смільський, І. Петращук.

Від свого заснования наш відділ виконує свої обовязки — помагає чле-

13 ВІДДІЛ В МОНТРЕАЛ, КВЕ.

Сидячий ряд з ліва на право: Михайло Дзюб — контрольор, Демян Бращук — контрольор, Стефан Магаляс — мир. суддя, Юзефа Ревуцька — опік. хворих, Евфрозина Якович — опік. хворих, Микола Юрійчук — фін. писар, — о. Володимир Слюзар — голова, Яким Редчук — заст. голови, Текля Цитульська — опік. хворих, Розалія Созанська — опік. хворих, Никифір Манилів — мир. суддя, Дмитро Вікарук і Іван Гайдамаха — члени. В заднім ряді четвертий з права у ліво Петро Бурич — опік. хворих. В середнім стоячім ряді четвертий з права у ліво Мартин Ревуцький — мир. суддя.

Від заснования відділу виплачено допомоги хворим членам $2,765.02, з котрої суми в 1927 р. виплачено $60.60, в 1928 р. — $78.00, в 1929 р. — $431.00, в 1930 р. — $317.20, в 1931 році — $365.90, в 1932 році — $638.34, в 1933 році — $656.58 і в 1934 р. — $218.00. Найтяжчим роком був 1933 рік і цей рік треба вважати критичним.

Працю свою в користь відділу приклали на становищі голови: 1) всеч. о. В. Слюзар в роках: 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932 і 1934, 2) С. Ґайдичук — в 1933 р. На становищі заст. голови С. Ґайдичук в роках: 1927, 1928, 1929, 1930, 1931 і 1932. На становищі фінансового секретаря від заснования відділу до сьогодня знаходиться д. М. Юрійчук. На становищі рекордового секретаря були: М. Юрійчук в 1927 р., Д. Волощук в 1928 р., Ф. Семенів в 1929 році, Й. Савчук в 1930 р., О. Чайківський в 1931 і 1932 рр., П. Гордійчук в 1933 р., С. Маґаляс в 1934 р. На становищі касієра є від заснования відділу до сього часу Д. Мокринський. Оце імена тих, яким завдячує багато українців міста Монтреалу братерську допомогу в часі своєї недуги та каліцтва.

В часі свого слабування члени цього відділу мали пильний нагляд і братерські відвідини опікунів хворих. Коли доводилось кому небудь з членів бути в шпиталі, то і тут знаходили ці опікуни своїх та по силі можливостей давали їм поміч.

Багато цей відділ прислужився своїм хворим членам доглядом, радою, братерським відношенням, а ще більше матеріяльною допомогою, про що скаже виказ відділу поданий на іншому місці.

Ще більшу братерську услугу дається членам, які відходять в вічність. Помершим членам членство наше віддає почесть і прислугу повну християнської любови, супроводжаючи їх на місце спочинку, а рідня членів одержує похоронну і посмертну допомогу. Через смерть відділ стратив 6 членів: дня 25 січня 1929 умерла Клявдія Випрук, 27 травня 1932 р. — Катерина Плетенчук, 30 травня 1934 р. — Михайло Наратка, 28 червня 1934 р. — Степан Плетенчук, дня 13 вересня 1934 — Тома Дудар, 10 серпня 1935 — Олена Білокрила. Всім Покійним віддано християнську почесть і відправу. Вічна Їм память.

В 1935 році робляться дальші старання над збагаченням каси та приєднанням нових членів. Треба сподіватись, що з поправою загального економічного положення Канади покращає фінансовий стан відділу і полекшає життя усіх членів. Як свідчать сучасні членські вплачування, котрі є більше реґулярні, час той вже не є далеким. Належить тільки вичікувати його з більшою витревалістю та — з більшою вірою, що принесе нам бажані користи, як для нашого відділу в Монтреалі, так і для всіх інших по цілій Канаді.

Виконавчий комітет в 1935 році: о. В. Слюзар — голова, Яким Редчук — заст. голови, Б. Гладиш — рекордовий секретар, М. Юрійчук — фінансовий секретар, Д. Мокринський — касієр. Контрольна комісія: С. Антонюк, М. Дзюб, Д. Бращук. Мирові судді: Никифір Манилів, Мартин Ревуцький, Ст. Маґаляс. Опікуни хворих: Розалія Созанська, Текля Цітульська, Еуфрузіна Якович, Ст. Олянський, П. Бурич, Ол. Бойко, Ів. Випрук.

М. Юрійчук.

---

14 Відділ „В. П.", Шіго, Саск.

14 відділ „Взаїмної Помочі" в Шіго, Саск., зорґанізовано 16 лютого 1927 р. Перші кроки до зорґанізовання відділу поробив о. Є. Грицина. З початку треба було понести немало труду, бо люди в той час не мали найменшого поняття про таку орґанізацію, як „Взаїмна Поміч". На перших зборах вписалося 20 членів, з котрих вибрано виконавчий комітет і робота пішла вперед, а відділ постепенно зростав в члени.

Деякі члени в початках існування відділу відступали від орґанізації че

рез несвідомість, нарікаючи на строгі закони нашої орґанізації, але по часі дуже жалували, що виступили з орґанізації, бо для декотрих з них було вже за пізно стати наново членами.

На 15 липня, 1935, відділ мав 45 членів. Є надія, що членство нашого відділу буде стало збільшатися.

Рівнож треба висказати віру, що прийде час, коли всі українці Канади будуть членами „Взаїмної Помочі" і буде це найсильніша українська запомогова орґанізація.

Виконавчий комітет в 1935 році: Д. С. Думанський — голова, Анд. Сенчук — заст. голови, Ілія Хриптул — рекордовий секретар, І. А. Коропатніцький — фінансовий секретар. Контрольна комісія: Мих. Пасічняк, М. Е. Кульчицький, Ів. Думанський. Опікуни хворих: Дм. Ґурмедза, Дм. Н. Думанський, Катерина Коропатніцька. Дверник: Ів. Думанський.

І. А. Коропатницький.

14 ВІДДІЛ В ШІГО, САСК.

15 Відділ „В. П.", Едмонтон, Алта.

Перші спроби зорґанізовання відділу „Взаїмної Помочі" в Едмонтоні почалися ще в травні 1926 р., коли то до Едмонтону загостив репрезентант головного заряду, п. Осип Боянівський. Обставини однак так склались, що на зборах, які були в тій цілі скликані, відділу не засновано, а тільки вибрано комітет, який мав занятись зорґанізованням відділу. В склад того комітету ввійшли п. П. Галицький і п. Г. Михайлишин. Комітет цей скликав орґанізаційні збори на день 28 листопада 1927 року і на тих зборах вписалося в члени „Взаїмної Помочі" 40 членів і формально започатковано існування 15 відділу „Взаїмної Помочі" в Едмонтоні. На зборах цих вибрано виконавчий комітет, в склад якого увійшли: п. Д. Пронюк — як голова, п. Г. Шевчишин, як писар, а п. Г. Саїк, як касієр. Повного заряду не вибирано тому, що відділ лише орґанізувався і рішено вибрати повний виконав-

15 ВІДДІЛ В ЕДМОНТОН, АЛТА.

Сидять в першім ряді з ліва на право: Д. Янда — член мир. суду, о. Грицина, М. Гомола — рек. секр., П. Мельник — заст. голови, В. Гривнак — голова, д-р І. Верхомин — лікар відділу, Анд. Батюк — фін. секретар, Д. Пронюк — касієр, Л. Лихман і Г. П. Зварич.

чий комітет аж на перших річних зборах.

Перші річні збори відділу відбулися дня 1 лютого, 1928 р. і на цих зборах вибрано слідуючий виконавчий комітет: Е. Михайлюк — голова, Іван Данилович — заст. голови, П. І. Лазарович — рекордовий секретар, пані Т. Лазарович — фінансова секретарка, Д. Пронюк — касієр. Контрольна комісія: пп. С. Кінасевич, І. Зварич, П. Ткачук. Опікуни хворих: В. Челядин і пані Михайлюк.

Від цих перших річних зборів почалася активна праця у відділі і це заохочувало український загал вписуватися в члени відділу, так що вже в березні 1928 року відділ числив 71 членів. В 1929 році і слідуючих двох роках відділ не розвивався так, як в початках, а то тому, що через безробіття нові члени не вписувалися так громадно, як в початках, а деякі члени втратили права, не будучи в силі платити вкладок. Все-ж таки в 1935 році відділ мав вже 142 повноправних членів, з того 39 жіночого пола.

Виконавчий комітет на 1935 рік: Вол. Гривнак — голова, Петро Мельник — заст. голови, Мих. Гомола — рекордовий секретар, Андрій Батюк — фінансовий секретар, Д. Пронюк — касієр. Контрольна комісія: П. Василишин, В. Пуцентело і пані М. Гавриш. Мировий суд: Д. Янда, П. І. Лазарович і Д. С. Фербей. Опікуни хворих: П. І. Лазарович, пані М. Будник, пані Е. Пронюк, Д. С. Фербей, пані Бойко і пані М. Гавриш. Лікар відділу: д-р І. Верхомин.

За час свого існовання відділ уділив запомоги 65 членам в сумі $1,361.50. Померло 4 членів відділу: бл. п. А. Кожушко помер 1 квітня 1929 р., бл. п. інж. Дмитро Олекшій помер 10 березня 1931 р., бл. п. Михалина Папуга померла 28 серпня, 1935, Андрій Грицко помер 28 вересня, 1935.

В. Гривнак.

16 Відділ „В. П.", Тідор, Саск.

Організаційні збори 16 відділу „Взаїмної Помочі" були 3 квітня, 1927 року. Збори відбулися в домі пані Кіцулки. Збори отворив гром. П. Думанський. Предсідником був гр. Д. Лисайчук. Про „Взаїмну Поміч" реферували гр. Д. Лисайчук і о. Грицина. По перечитанню статута і докладних поясненнях вписалося 24 члени, з котрих чотири відмовилися опісля йти до лікаря на оглядини.

На других зборах, 1 травня, 1927, вибрано перший виконавчий комітет, до котрого увійшли: Д. Лисайчук — голова, В. Наконечний — заст. голови, Т. Мінтян — рекордовий секретар, Агафія Думанська — фінансова секретарка, Тодир Остапович — касієр, В. Чуропіта — дверник, В. Гакман — заст. дверника.

Справи відділу в початках стояли добре. Час від часу приєднувано нових членів. Для зміцнення каси відділу устроювано час від часу ріжні підприємства. Здавалося, що наш відділ в протягу кілька років стане сильним відділом. Одначе сталося інакше. Наступила економічна кріза, яка дуже діткнула нашу фармерську околицю. І тоді не тільки що не можна було приєднати нових членів, а треба було увільняти членів від плачення вкладок.

Тут хочу зазначити, що через увільнення від плачення вкладок наш відділ стратив багато членів. Члени були увільнені по два роки і коли їм приходилося платити залеглі належитости, які виносили більшу суму, члени не вирівнали належитостей і перестали бути членами.

Наш відділ числить тепер мало членів. Одначе нема сумніву, що коли часи поправляться, відділ знов почне розвиватися.

Збори нашого відділу відбуваються по хатах членів, за що їм належиться подяка.

Виконавчий комітет в 1935 році: П. Думанський — голова, В. Гакман — рекордовий і фінансовий секретар, Іван Яремко — касієр, пані Яремко — опікунка хворих.

В. Гакман.

17 Відділ „В. П.", Форт Френсес, Онт.

Першим чоловіком, котрий заговорив про засновання відділу „Взаїмної Помочі" у Форт Френсес, Онт., був п. Д. Малиш, який учителював в Товаристві „Просвіта" в 1929 р. За його застаранням заряд Т-ва „Просвіти" написав до дирекції „Взаїмної Помочі", щоби дирекція вислала когось з відчитом про „Взаїмну Поміч" до Форт Френсес. Приїхав п. О. Боянівський. Він дав відчит в салі Т-ва „Просвіти", однак відділу не вдалося зорґанізувати, бо ця справа була ще дуже мало спопуляризована у Форт Френсес. Всеж таки кількох людей почало думати серіозно про засновання відділу.

В 1931 році перебував тут тодішній член дирекції на Онтеріо, п. К. Чеховий і пригадав зарядові Т-ва „Просвіти" про засновання відділу. Голова Т-ва „Просвіти" п. Василь Библів і заступник — п. Й. Винненченко взялися до засновання відділу і почали записувати людей в члени „Взаїмної Помочі". Вписалося 14 аплікантів, але з них дирекція приняла лише 11. Перші збори відбулися 3 серпня 1931 р. в присутности всіх членів і вибрано перший виконавчий комітет, до котрого увійшли: Я. Мокрицький — голова, Ґ. Темерівський — заст. голови, М. Нарчнська — рекордова секретарка, П. Зелений — фінансовий секрета, В. Осачук, — касієр.

Від того часу відділ повільно, але постепенно розвивається і в 1935 році мав поверх 50 членів. І коли пригадати, що у серпні 1931 року наш відділ мав всего 11 членів, то бачимо, що за чотири роки членство побільшилося пять разів. Це доказує, що місцеве населення постійно обзнакомлюється та пізнає велике значіння „Взаїмної Помочі" і тому вступає в ряди її членів.

Правда, в теперішних часах тяжко приєднати багато нових членів, бо кріза дається дуже відчувати і в нашій місцевости, та все таки віримо, що при кращих обставинах наш відділ буде далі постепенно збільшуватися новими членами. І тому можна сміло сказати, що наш відділ має світлу будучність перед собою.

Виконавчий комітет в 1935 році: В. Библів — голова, Й. Туревич — заступник голови, І. Олійник — рекордовий секретар, Я. Мокрицький — фінансовий секретар, П. Друзик — касієр.

Я. Мокрицький.

16 ВІДДІЛ В ТІДОР, САСК.

Сидять з ліва на право: пані Думанська, п. Думанський, пані Яремко. Стоять з ліва на право: В. Гакман і п. Яремко.

17 ВІДДІЛ У ФОРТ ФРАНСЕС, ОНТ.

Сидять в першім ряді з ліва на право: Йос. Туревич — заст. голови. Ів. Олійник — рек. секретар, Мих. Сокіл — контрольор, Ярослав Мокрицький — фін. секретар, Василь Би...ів — голова, Петро Друзик — касієр.

18 Відділ „В.П.", В. Форт Віліям, Онт.

Місцевість Вест Форт Віліям не становить осібного муніципалу, а є лише частиною міста Форт Віліям, що лежить на північнім березі озера Супіріор. Завдяки свойому ґеоґрафічному положенню, місто стало визначним торговельним та промисловим центром. Великанські збіжеві шпіхлірі, папірні і деякі інші галузи промислу дають заняття тисячам робітників і тому приманили до себе також наших поселенців. Українські іміґранти почали осідатися в Вест Форт Віліям около 1900 року та замешкали разом, творячи неначе одно село. Ця обставина сприяла тому, що тут досить скоро розвинулося українське життя, повстали товариства Народний Дім „Просвіта", „Зоря", греко-католицька церква, а при тих товариствах потворилися ріжні секції просвітного напрямку.

Ідею „Взаїмної Помочі" приніс сюди „Український Голос". Скоро по одержанню домініяльного чартеру, бо вже 16 квітня 1926 р. прибув до Вест Форту орґанізатор В. Довганик і разом з передовішими членами Т-ва „Просвіти" заснував відділ „Взаїмної Помочі' з 13 членами. Однак цей відділ не міг ще вдержатись; загал не вмів гаразд оцінити значіння такої орґанізації. Все-ж таки раз засіяне зерно не пропало зовсім без плоду. За старанням членів „Просвіти" Д. Глуханюка і С. Юріїва знов скликано збори дня 17 квітня 1927 р. і на них засновано 18 відділ „Взаїмної Помочі". Вписалося 43 члени, а до кінця 1927 р. число членів зросло до 90. Від тоді число членів зростало до 1930 р. В 1930 р. зайшли були такі обставини, через які не можна було приєднати багато нових членів, одначе люди зрозуміли, що „Взаїмна Поміч" не ставить ніяких обмежень щодо релігійної приналежности членів, ані не втручується в політично-партійні справи членів, ані не мішається до справ інших запомогових орґанізацій. Коли люде це зрозуміли, відділ знов почав зростати в число членів. В 1935 році відділ мав 235 членів. Ця цифра, справді не дуже висока, однак коли зважити, що Вест Форт Віліям має лише около 1200 українського населення вже разом з дітьми до 16 літ і з дорослими поверх 50 літ, то показується, що ледви чи є в Канаді місто, котре мало-б процентово так велике число членів „Взаїмної Помочі". При тім не треба забувати, що тут існує двоє інших запомогових товариств, однак ці два товариства разом мають приблизно лише половину того числа членів, яке має наш відділ.

До розвою нашого відділу причинилось ось що: 1) Толерантність з боку релігійного та політичного. 2) Умірковані вкладки і точна контроля, на що ці вкладки зуживаються. 3) Точне й совісне виплачування запомоги хворим членам (до 31 серпня 1935 виплачено $3,183.12 запомоги хворим членам). 4) Точне виплачування похоронного і спеціяльної допомоги родинам померших членів. 6) Умірковані розмети, які показуються меншими, як це є в інших запомогових товариствах. 6) Зрозуміння з боку загалу, що запомогова орґанізація є конечна; коли брати річ з цего боку, то навіть економічна кріза причинилася до зросту 18 відділу.

Треба піднести одно відрадне явище, а саме, українська молодь, вихована в Канаді, часто по містах держиться осторонь від орґанізаційного життя своїх батьків. Однак у Вест Форт Віліям вже й молодь починає розуміти вагу „Взаїмної Помочі" і вписується до відділу. Це найкраща запорука, що „Взаїмна Поміч" має перед собою світлу будучність.

З українськими товариствами, що стоять на національнім ґрунті, живе 18 відділ з дружніх відносинах, та вже найдружніше живе з Т-вом „Просвіта", в якої будинку наш відділ заснувався і за невеликим винагородженням міститься по нинішний день. Взагалі — „Взаїмна Поміч" ширить ідею дружности, згоди та порозуміння між українцями, вчить лучитися, де злуки потрібно, вчить шанувати і любити себе взаїмно. Всі члени докладають свої цеголки до тої великої будови, всі стремлять до одної великої цілі: здобути собі все своїми власними сила-

18 ВІДДІЛ В ВЕСТ ФОРТ ВІЛІЯМ, ОНТ.

Сидять з ліва на право: В. Попадич, І. Ганчарик, Р. Бойкова, В. Гупчакова — опікунки хворих, Т. Підгайний — голова, С. Бучовська і В. Липова — опік. хворих, В. Брилинський — рек. секретар, Г. Гладій — дверник, К. Когут — скарбник.

ми, не оглядатися на нічию поміч, бо ніхто тобі не поможе, коли ти не поможеш собі сам. А перед в цьому ділі провадять виконавчі комітети, яких виказ подається понище.

Виконавчий комітет в 1927 році: Д. Глуханюк — голова, П. Чернявський — заст. голови, Я. Ґельмич — рекордовий секретар, М. Бундза — фінансовий секретар, А. Ковальчук — скарбник. Опікуни хворих: М. Івахова, О. Чепесюкова, Д. Романів. Дверники: Ю. Качан, В. Білинський. Контрольори: Д. Фенюк, І. Іванусь, Г. Бойко.

Виконавчий комітет в 1928 році: Д. Глуханюк — голова, П. Чернявський — заст. голови, Я. Ґельмич — рекордовий секретар, С. Ємчук — фінансовий секретар, А. Ковальчук — касієр. Опікуни хворих: С. Вербицька, Д. Романів, О. Чепесюк. Дверники: Ю. Качан, В. Білинський. Контрольори: В. Брилинський, Н. Козаченко, Г. Бойко.

Виконавчий комітет в 1929 році: Д. Сапливий — голова, Т. Ємчук — заст. голови, Я. Ґельмич — рекордовий секретар, Д. Романів — фінансовий секретар, І. Костюк — касієр. Опікуни хворих: Д. Глуханюк, Т. Трохимчук, М. Сліпак, Н. Ємчук, М. Дзвиняцька. Дверники: Г. Бойко, І. Ганчарик. Контрольори: С. Ємчук, К. Когут, Н. Козаченко.

Виконавчий комітет в 1930 році: Д. Сапливий — голова, П. Чернявський — заст. голови, М. Пащук — рекордовий секретар, Д. Романів — фінансовий секретар, І. Костюк — касієр. Опікуни хворих: А. Чернявська, М. Ґанчарик, Н. Мазурський, М. Івах. Дверники: В. Попадич, П. Ковальчук. Контрольори: О. Мельниченко, М. Пирожак, М. Каськів.

Виконавчий комітет в 1931 році: С. Підлужний — голова, І. Вийванко — — заст. голови, Н. Брилинський — рекордовий секретар, В. Брилинський — фінансовий секретар, І. Костюк — касієр. Опікуни хворих: С. Юріїв, Н. Миронюк, М. Козюк, К. Когут. Дверники: П. Великий, Г. Гладій. Контрольори: М. Каськів, П. Чернявський, І. Ганчарик.

Виконавчий комітет в 1932 році: С. Юріїв — голова, Т. Ємчук — заст. голови, Н. Брилинський — рекордовий секретар, С. Ткач і Д. Глуханюк — фінансові секретарі, С. Підлужний — касієр. Опікуни хворих: П. Чепесюк, І. Вийванко, І. Бойко, М. Івах, М. Швайковська. Дверники: П. Великий, Г. Гладій. Контрольори: Д. Сапливий, В. Брилинський, І. Костюк.

Виконавчий комітет в 1933 році: С. Юріїв — голова, Т. Ємчук — заст. голови, Н. Брилинський — рекордовий секретар, Д. Сапливий — фінансовий секретар, С. Підлужний — касієр. Опікуни хворих: І. Вийванко, О. Бабин, В. Губчак, С. Онищук, І. Великий. Дверники: П. Великий, Г. Гладій. Контрольори: Д. Глуханюк, І. Ганчарик, І. Костюк.

Виконавчий комітет в 1934 році: С. Юріїв — голова, І. Костюк — заст. голови, Н. Брилинський — рекордовий секретар, Д. Сапливий — фінансовий секретар, С. Підлужний — касієр. Опікуни хворих: В. Губчак, М. Сліпак, С. Онищук, П. Швайковський, Т. Підскальний. Дверники: П. Великий, С. Гладій. Контрольори: Л. Борецький, П. Чернявський, Т. Ємчук. Мирові судді: В. Брилинський, Д. Глуханюк, К. Когут.

Виконавчий комітет в 1935 році: Т. Підскальний — голова, Д. Глуханюк — заст. голови, Н. Брилинський — рекордовий секретар, Д. Сапливий — фінансовий секретар, К. Когут — касієр. Опікуни хворих: В. Липова, В. Губчак, С. Бучовська, І. Ганчарик, В. Попадич. Дверники: П. Великий, С. Гладій. Контрольори: М. Чернявський, Т. Ємчук, П. Богман. Мирові судді: П. Борецький, І. Щепанський, А. Бучовський.

Д. Сапливий.

———=«»=———

19 Відділ „В. П.", Монтреал, Кве.

Дня 8 лютого, 1930, присутні громадяне: Петро Дулепка, Петро Кондзьолка, Мих. Голубовський, Іван Загородний, Пилип Лукіян, Андрій Самотіс, Іван Созанський, Микола Мота і Марія Лучка зібрані в льокали

Т-ва ім. М. Драгоманова під ч. 2761 Онтеріо Іст, рішили по короткій нараді оснувати новий відділ „Взаїмної Помочі" в Монтреалі. На тих сходинах постановлено вдатися до головного уряду за дозволом на заснования відділу і наданням йому числа.

В місяці квітні одержано копію чартеру від дирекції і на зборах 25-го травня ухвалено, щоби на 1-го червня проголосити зорґанізовання нового відділу, якому надано число 19.

На офіціяльнім отворенню були запрошені члени 13 відділу М. Чипчар і Д. Волощук, котрий по перенесенню-ся до 19 відділу був головою цего відділу майже чотири роки.

Перший рік діяльности відділу можна представити ясно цифрами приходів і розходів. Членів було лише 30, дохід загальний був $324.30, а стан каси перенесено на 1931 рік $109.99. Члени відділу, а зглядно заряд, не опирається лише на членських вкладках, але касу відділу збагачує ріжними

19 ВІДДІЛ В МОНТРЕАЛ, КВЕ.

Члени виконавчого комітету: З ліва на право: в першім ряді (сидять на землі) 1-ий П. Корній — контрольор. В другім ряді (сидять на кріслах) з ліва на право: Й. Баковський — господар, Д. Волощук — опікун хворих, Й. Марцинюк — мировий суддя, Е. Сорочан — мир. суддя, Т. Пархін — заст. голови, М. Чипчар — голова, В. Семчук — рекордовий секретар, Марія Кольба і В. Качка — опікуни хворих. В другім ряді згори 5-ий з ліва на право І. Костельний — мировий суддя.

Першим головою вибрано тов. П. Дулепку, котрий перший піддав думку оснувати відділ. Інші урядники, що їх вибрано на перших зборах, були: М. Мота — заступник голови, П. Кондзьолка — рекордовий секретар, Мих. Голубовський — фінансовий секретар, Іван Загородний — скарбник (він сповняв цей уряд до піврічча 1934 р.). П. Лукіян і А. Самотіс — котрольна комісія, а оставші як оглядачі хорих.

підприємствами. Членами в відділі є українці ріжних релігійних поглядів, одначе не було випадку, щоби члени на зборах відділу вводили які небудь колотнечі через свої переконання. Всі члени розуміють, що належать до „Взаїмної Помочі", аби спільно собі помагати.

Пишучи ці рядки, я бажав би звернути увагу на заслуги деяких членів, одначе щоби не приписати комусь за

мало, чи забагато, ограничуюсь на висказанню признання членкиням, які докладають багато праці і гроша, устроюючи вечері, чайні вечерки і беруть живу участь в представленнях.

В Монтреалі існує 13 відділ „Взаїмної Помочі" і треба згадати, що попередно можна було зауважити між обома відділами деякі ріжниці, одначе це минуло. Тепер оба відділи провадять свою роботу в повній кооперації, а навіть в 1935 році провадили спільну кампанію за новими членами і святкували спільно 10-роковини одержання домініяльного чартеру, на основі якого поширено „Взаїмну Поміч" на цілу Канаду.

Заснування 19 відділу дало змогу побільшити число членів обох відділів, бо вивязалася завзятість в праці, на чім справа „Взаїмної Помочі" багато скористала.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Михайло Чипчар — голова, Теодор Пархін — заст. голови, Василь Семчук — рекордовий секретар, Северин Костирський — фінансовий секретар, Антін Тесарський — скарбник, Йосиф Баковський — господар. Контрольна комісія: Петро Корній, Дмитро Дубецький, Никола Микитюк. Обікуни хворих: Дмитро Волощук, Вавро Качка, Марія Кольба. Мирові судді: Йосиф Марцінюк, Еміль Сорочан, Ілія Костельний.

М. Чипчар.

---

20 Відділ „В. П.", Венкувер, Б. К.

20 відділ „Взаїмної Помочі" в Венкувер, Б. К., зорґанізувався 13 липня, 1927 р. стараннями гром. Ф. Богдана і Н. Остафійчука. Вписалося 12 членів і членкинь, одначе в короткім часі лишилося тільки 7 членів, котрі докладали всіх старань, щоби відділ затримати при життю. І як що відділу не розвязано, то це завдяки тодішному секретареві дирекції, гром. О. Боянівському, який перепискою з рекордовим секретарем Ф. Богданом просив і майже присилував, щоби відділ не розвязувати. І так відділ вдержався і існує до нині і постепенно розвивається.

Помимо ріжних перепон і ворожої пропаґанди, помимо того, що члени розсіяні одні від других дуже далеко, так як на Лулу Айленд, відділ поступає вперед.

Були часи, коли у Венкувер не було інших українських орґанізацій, що стояли-б на національнім ґрунті, то відділ брав на себе обовязок провадити національну роботу, занимався збірками на народні ціли, влаштовував концерти, відчити і т. п.; став членом Товариства „Просвіти" у Львові і цею роботою вплинув дуже добре на українське населення міста Венкувера і околиці. Відділ має свою бібліотеку, котра має поверх 450 книжок, і має свою ґардеробу.

Треба сподіватися, що наш відділ має перед собою гарну будучність.

Перший виконавчий комітет складався із слідуючих членів. П. Жарий — голова, О. Тарновецький — заст. голови, Ф. Богдан — секретар, Н. Москалик — касієр, І. Герман — господар.

Виконавчий комітет в 1928 р.: П. Жарий — голова, Т. Павлишин — заст. голови, Ф. Богдан — рекордовий секретар, І. Романюк — фінансовий секретар, В. Рурак — касієр, Н. Москалик — господар. Опікуни хворих: Ольга Ваврин, І. Герман, Т. Павлишин. Контрольна комісія: І. Грабчак, І. Москаль, І. Салютицький.

Виконавчий комітет в 1929 році: І. Герман — голова, О. Тарновецький — заступник голови, Ф. Богдан — рекордовий секретар, Вас. Рурак — фінансовий секретар, П. Жарий — касієр. Опікуни хворих: Ольга Ваврин, Ю. Павлюкевич, Н. Москалик. Контрольна комісія: М. Тихий, М. Жарий, Н. Сліворський.

Виконавчий комітет в 1930 році: П. Жарий — голова, І. Герман — заст. голови, Ф. Богдан — рекордовий секретар, В. Рурак — фінансовий секретар, В. Пелех — касієр. Опікуни хворих: Дора Сташин, І. Москаль, Ольга Ваврин. Контрольна комісія: Т. Павлишин, Анна Пелех, І. Романюк.

UKRAINIAN
RELIEF ASSOCIATION
УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО
ВЗАЇМНА ПОМІЧ
ВІДДІЛ 20
ВЕНКУВЕР, БК

20 ВІДДІЛ В ВЕНКУВЕР Б. К.

З ліва на право (сидять): гром. В. Пелех — контрольор, С. Лобай — касієр, Н. Москалик — рек. секретар, П. Мельничук — почесний член, К. Лаховецький — голова, В. Рурак — фін. секретар, Ф. Богдан — заст. голови, Е. Климко — контрольор, В. Кінніцький мир. суддя. Другий ряд: пані А. Пелех, п-на С. Малюга, пані М. Лобай, п-на М. Москаль, п-ні Ю. Дубен, Е. Мельничук, Р. Лаховецька, А. Рурак, М. Богдан — опік. хворих, О. Климко, А. Кінгніцька. Третій ряд: пані О. Сліпець, М. Климко, п-на М. Шевчук, п-ні А. Шевчук, гром. І. Шевчук, п-на А. Москаль, п-ні В. Герман, М. Горудко, П. Штефюк, П. Глютик, А. Дружків — опік. хворих. гром. Н. Пелех, М. Тимків, М. Терлецький. Четвертий ряд: гром. В. Башук, Т. Павлишин — контрольор і мир. судди, В. Карпик, В. Штефюк, М. Щурко, М. Москаль — опік. хворих, Д. Купченко, Ф. Томіцький, Ю. Войчук,
І. Кусий, Н. Сліворський — мировий суддя і Ф. Сірий.

Виконавчий комітет в 1931 році: П. Жарий — голова, І. Герман — заст. голови, Марія Яцків — рекордова секретарка, В. Рурак — фінансовий секретар, В. Пелех — касієр. Опікуни хворих: І. Герман, М. Жарий, Марія Москаль, Н. Москалик. Контрольна комісія: Антонія Дружків, І. Кусий, Д. Бідочка.

Виконавчий комітет в 1932 році: К. Лаховецький — голова, І. Герман — заст. голови, В. Климко — рекордовий секретар, В. Рурак — фінансовий секретар, В. Пелех — касієр. Опікуни хворих: С. Лобай, Н. Москалик, Т. Павлишин, П. Жарий. Контрольна комісія: Марія Богдан, І. Кусий, Н. Бодак.

Виконавчий комітет в 1933 році: І. Герман — голова, А. Павлюк — заст. голови, Стефанія Юрчак — рекордова секретарка, В. Климко — фінансовий секретар, В. Пелех — касієр. Опікуни хворих: П. Жарий, С. Лобай, Н. Москалик, Н. Сліворський. Контрольна комісія: К. Лаховецький, С. Лобай, В. Рурак.

Виконавчий комітет в 1934 році: В. Кнігніцький — голова, Роза Лаховецька — заст. голови, Н. Москалик — рекордовий секретар, В. Рурак — фінансовий секретар, С. Лобай — касієр. Опікуни хворих: К. Лаховецький, М. Москаль, І. Герман. Контрольна комісія: В. Климко, І. Герман, Т. Павлишин.

Виконавчий комітет в 1935 році: К. Лаховецький — голова, Ф. Богдан — заст. голови, Н. Москалик — рекордовий секретар, В. Рурак — фінансовий секретар, С. Лобай — касієр. Опікуни хворих: Антонія Дружків, Марія Богдан, М. Москаль. Контрольна комісія: Т. Павлишин, Е. Климко, В. Пелех.

Бібліотекарем від заснования відділу є постійно Ф. Богдан.

Н. Москалик.

21 Відділ „В. П.", Вінніпеґ, Ман.

Основавчі збори 21 відділу „Взаїмної Помочі" в Вінніпеґу відбулися 12 лютого, 1928 року в салі Українського Православного Собору. На цих зборах вписалося 40 членів.

До першого виконавчого комітету увійшли: Ф. Шашарівський — голова, Н. Кінаш — заст. голови, панна А. Марко — рекордова секретарка, Йос. Богоніс — фінансовий секретар, С. Сокульський — касієр. Директори: Віктор Купченко і В. Батицький. Опікуни хворих, пані К. Блок, пані М. Челяда і п. Н. Крутяк. Контрольна комісія: Ю. Ожийовський, М. Коржик і Я. Кунинський.

Виконавчий комітет в 1929 році: Н. Кінаш — голова, Н. Крутяк — заст. голови, Д. М. Дубик — рекордовий секретар, Гр. Угринюк — фінансовий секретар, С. Сокульський — касієр. Директори: Н. Скорохід і В. Музичук. Опікуни хворих: пані К. Блок, пані А. Стечишин, пані П. Яремович, М. Папіж і В. Поташник. Контрольна комісія: Мир. Стечишин, Ю. Ожийовський і Ів. Мартин.

Виконавчий комітет в 1930 році: Н. Кінаш — голова, М. Комар — заст. голови, Ів. Кравчук — рекордовий секретар, М. Марцинюк — фінансовий секретар, С. Міхоцький — касієр. Директори: Н. Крутяк і М. Паньків. Опікуни хворих: пані М. Колтик, Пав. Яремович і Роз. Шпіцер, М. Папіж, М. Палюк. Контрольна комісія: Гр. Угринюк, Д. М. Дубик і В. Батицький.

Виконавчий комітет в 1931 році: Н. Кінаш — голова, Д. М. Дубик — заст. голови, Й. Маґер — рекордовий секретар, М. Марцинюк — фінансовий секретар, С. Міхоцький — касієр. Опікуни хворих: пані: Пав. Яремович, М. Моканик, Роз. Шпіцер, пани: М. Палюк, Н. Іванусів і Н. Задорович. Контрольна комісія: В. Батицький, Гр. Блок і Я. Українець.

Виконавчий комітет в 1932 р.: Н. Кінаш — голова, С. Сокульський — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, М. Марцинюк — фінансовий секретар, С. Міхоцький — касієр. Опікуни хворих: пані: Т. Юзик, М. Совсун, Р. Музичук, пани: Н. Задорович, Н. Прокопів, Гр. Кирилюк і К. Соболта. Контрольна комісія: В. Батицький, Гр Блок і М. Лисейко.

21 ВІДДІЛ В ВІННІПЕҐУ, МАН.

Другий ряд з ліва на право (сидять): 6-ий з ряду: І. Рій — фін. секретар, Т. Циганевич — заст. голови, о. П. Масельський, М. Кінаш — голова, М. Комар — касієр, Й. Маґер — рекордовий секретар.

Виконавчий комітет в 1933 р.: М. Комар — голова, Н. Прокопів — заст. голови, Ів. Кравчук — рекордовий секретар, М. Палюк — фінансовий секретар, С. Міхоцький — касієр. Опікуни хворих: пані: Е. Скиба, А. Сапяк, М. Моканик, А. Стечишин, пани: М. Папіж, Гр. Баляс, М. Котельницький. Контрольна комісія: Гр. Блок, С. Сокульський і В. Батицький.

Виконавчий комітет в 1934 р.: М. Комар — голова, М. Папіж — заст. голови, Й. Маґер — рекордовий секретар, М. Палюк — фінансовий секретар, С. Міхоцький — касієр. Опікуни хворих: пані: Гармацій, Я. Кирилюк, С. Палійчук, пани: Гр. Баляс, Мульський, Я. Українець. Контрольна комісія: В. Батицький, Гр. Блок, С. Сокульський. Мировий суд: Н. Кінаш, Ів. Рій і В. Поташник.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Н. Кінаш — голова, Ф. Циганевич — заст. лови, Й. Маґер — рекордовий секретар, ıв. Рій — фінансовий секретар, М. Комар — касієр. Опікуни хворих: М. Папіж, П. Войціховський, Гр. Баляс і пані Пав. Яремович.

Відділ постепенно розвивається. Є вигляди, що до відділу приєднається велике число членів. В 1935 році відділ числив 271 членів.

М. Марцинюк.

---

22 Відділ „В. П.", Гемилтон, Онт.

Кожна історія має вартість для будучих поколінь. Історія 22 відділу „Взаїмної Помочі" в Гемилтоні, яка є написана вже на трох рекордових книгах, є дуже інтересна й повчаюча. З рекордових книжок 22 відділу „В. П." можна довідатись, як то в Гемилтоні, завдяки стараням свідоміших українських громадян повстав в 1928 році відділ „Взаїмної Попомі", який з часом багато причинився до обєднання в собі людей ріжних поглядів і переконань і тепер відіграє поважну ролю в несенню помочі тим, що її потребують.

Ініціятором і орґанізатором 22 відділу був гром. Василь Тулевітрів, який в 1928 році в протягу двох тижнів зорґанізував цей відділ, а який в 1935 році мав вже около сто членкинь і членів..

До 1928 року були спроби заснувати в Гемилтоні відділ „В. П.". В тій цілі тодішній головний уряд „Взаїмної Помочі" у Вінніпеґу висилав до Гемилтону орґанізаторів, гром. В. Довганика з Вінніпеґу, а пізніше гром. В. Брилинського з Вест Форт Віліям. Через різні причини обом орґанізаторам не вдалося зорґанізувати відділу.

Дня 15 січня, 1928 року, в хаті громадян Марії і Василя Тулевітрових під ч. 228 Ґібсон Аве. відбулись орґанізаційні збори. На цих зборах вписалися до „Взаїмної Помочі" слідуючі особи: В. Тулевітрів, Марія Тулевітрова, Григорій Бойчук, Григорій Будник, Петро Ґерета, Петро Завадівський, Іван Михалевич, Михайло Дмитрусь, Іван Сойка, Клим Греховський. Ці особи є піонірами-оснувателями 22 відділу. Наш відділ прийнято в склад Українського Товариства „Взаїмна Поміч" 22 січня 1928, як відділ ч. 22.

Тимчасовий заряд 22 відділу „В. П." складався з трох осіб: В. Тулевітрів — голова, П. Ґерета — секретар, Ів. Михалевич — скарбник.

На зборах 5 лютого 1928 р. під ч. 228 Ґібсон Аве. вибрано виконавчий комітет відділу на цілий рік, до котрого увійшли: В. Тулевітрів — голова, Сев. Перецький — заст. голови, Кл. Греховський — рекордовий секретар, Гр. Бойчук — фінансовий секретар, Ів. Михалевич — скарбник, Мих. Дмитрусь — дверник, Мих. Ковальчук — заст. дверника. Опікуни хворих: Марія Тулевітрова і Кирило Ферко. Контрольна комісія: Мих. Павлишин, Ів. Сойка, П. Жаровський.

Перших 18 місяців від заснований, відділ мав приміщення на збори та інші сходини в хаті громадян Тулевітрових без жадної винагороди.

Пізніше 22 відділ „В. П." відбував свої збори в салі польського народного дому. Та коли громадяне Семен Олійник, як ініціятор, і В. Тулевітрів, як орґанізатор, заснували в Гемилтоні

22 ВІДДІЛ В ГЕМИЛТОН, ОНТ.

Виконавчий комітет. З ліва на право: В 1-ім ряді (сидять на землі): 5-та п-на Ф. Пригар — фін. секретарка. В другім ряді (сидять на лавці): 3-ій з ліва С. Олійник — касієр, 4-ий В. Тулевітрів — заст. голови, 5-ий В. Фаєстрига — голова, 6-ий Гр. Будник — контрольор, 7-ма панна О. Олійник — рек. секретарка, 8-ий Еп. Коча — контрольор. В третім ряді, 6-та з ліва п-ні Юнг і 8-ма п-ні Підсадна — опікунки хворих, на краю Д. Кульпака — контрольор. В 4-ім ряді 4-ий з ліва В. Сусла — опікун хворих. В пятім ряді 1-ий з лівого боку Ів. Ковалик — господар.

Товариство „Просвіта", 22 відділ перенісся до льокалю цего товариства, де й по нині льокується. Товариство „Просвіта" складається переважно з членів і членкинь 22 відділу „В. П.", як також членкині 22 відділу є членкинями жіночого товариства ім. О. Кисілевської, що приміщується в салі „Просвіти".

Перешкод до розвою 22 відділу „В. П." в Гемилтоні нема. Кожна кампанія за збільшенням членів відділу увінчується успіхами. Одинока перешкода в приєднуванню нових членів є безробіття.

Перед 22 відділом „В. П." в Гемилтоні є світла будучність. Бо в нім є членами не лише українське робітництво й фармерство, але й наші бизнесовці-склепарі.

Каса відділу зростає, хоч і бувають випадки слабости членів, які одержують допомогу з каси відділу.

В протягу існовання 22 відділу його головами були: В. Тулевітрів, Гр. Будник, Ів. Сойка, В. Фастриґа, які все старалися про добро і поступ відділу.

Енерґійним і працьовитим секретарем рекордовим був покійний Ф. Йонґ, який на посаді секретаря відійшов у вічність.

На ріжні добродійні цілі та на народні цілі 22 відділ „В. П." видав поважні жертви, як також жертвував поверх 100 долярів на побудовання Українського Народного Дому в Гемилтоні.

Виконавчий комітет в 1935 р.: В. Фастриґа — голова, В. Тулевітрів — заст. голови, Оля Олійник — рекордова секретарка, Мик. Синишин — фінансовий секретар, Семен Олійник — скарбник, Іван Ковалик — господар, Осип Дженджера — заст. господаря. Опікуни хворих: Марія Йонґ, Варвара Підсадна, Марія Квасова, Андрій Баран, Василь Сусла, Захарій Калинюк. Контрольори: Дмитро Кульпака, Гриць Будник, Епіфаній Коча. Члени мирового суду: Броніслава Цибульська, Осип Квас, Іван Олексюк.

На закінчення треба додати, що українці й українки Гемилтону стараються, щоби їх діти вписувалися до „Взаїмної Помочі", щоби в майбутнім було кому передати свою працю й свої надбання. Це є дуже відрадним явищем.

В. Т.

---

23 Відділ „В. П." Торолд, Онт.

23 відділ „Взаїмної Помочі" заснувався 18 травня 1928. Першими орґанізаторами були П. Мац і Ясько Татаранюк. До заснования відділу причинився теж п. Тулевітрів з Гемилтон.

Відділ розвивається поволи, одначе є надія, що приєднає до себе всіх українців в місцевости, що ще не є членами.

Відділ виробив собі добру опінію, бо виплачував допомогу всім членам, котрим запомога належалася.

Нема сумніву, що коли наше громадянство зрозуміє цілі і побачить добру роботу „Взаїмної Помочі", воно стане її членами.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Г. Саламон — голова, Ю. Щур — заст. голови, В. Луців — рекордовий секретар, Н. Бачинський — фінансовий секретар. Опікуни хворих: пані П. Луців, Анна Савриґа і Д. Ґлухий. Контрольна комісія: П. Мац і І. Болібрух. Члени мирового суду: П. Мац, І. Болібрух і Розалія Стефурак. Господар: Кирило Кравчук.

В. Луців.

---

24 Відділ „В. П.", Вайта, Ман.

24 відділ „Взаїмної Помочі" був зорґанізований в місяці липні 1928 р. Почин до зорґанізовання відділу дав бувший парох нашої громади, о. Д. Д. Лещишин. Вписалося було около 30 членів, але що не всі розуміли вагу „Взаїмної Помочі", то й не встояли довго в орґанізації, бо перестали пла-

23 ВІДДІЛ В ТОРОЛД, ОНТ.

В першім ряді сидять з ліва на право: Ґ. Ґлухий — опікун хворих, Н. Бачинський — фін. секретар. Г. Саламон — голова, В. Луців — рек. секретар, П. Луців і А. Савриґа — опікунки хворих. Стоять з ліва на право: Вікторія Ґлуха, І. Мандрик, М. Долінська, П. Мац, А. Мац, Кирило Кравчук, К. Кравчук.

тити членські вкладки. До великої міри розвій відділу загальмувала депресія.

Фінансово наш відділ стоїть добре, а це завдяки членам, що не надуживають прав до запомоги. Тепер наш відділ не має багато членів, одначе всі члени платять досить точно вкладки і всі тримаються здоровими.

Сімлітний досвід навчив нас цего, що не варта принимати в члени кого попало. Краще мати менше число членів, але таких, що виконують точно свої зобовязання супроти орґанізації, аніж багато, які бажали-б тільки користати з орґанізації.

Виконавчий комітет в 1935 році: Петро П. Подольський — голова, Назар Боднарчук — рекордовий секретар, Мих. Кадинюк — фінансовий секретар, Мих. Фещук — касієр. Контрольна комісія: Йос. Кулачковський, Яків Підлубний.

Н. Боднарчук.

---

25 Відділ „В. П.", Престон Онт.

На весні 1928 року гр. Т. Храбатинка робив першу спробу зорґанізовання відділу „В. П." в Престон. Ця спроба невдалася тому, що на 25 запрошень прийшло тільки 6 осіб і два кандидати на московських прислужників. По горячій дискусії присутні на цих зборах розійшлися з нічим.

В вересни 1928 року Т-во Український Народній Дім в Престон заінтересувалося зорґанізованням відділу „В. П." і вибрано комітет для цеї ціли, в котрий увійшли з членів Товариства покійний Й. Кобринович, Г. П. Сплавник і Гр. Бендус, а з поза товариства Т. Храбатинка. Цей комітет поаґіту-

вав енерґійно і скликав масове віче 9 вересня 1928 р. На це віче запрошено як промовців п. Т. Гуменюка з Торонто і В. Тулевітрова з Гемилтону. Рівнож приїхали М. Кунікевич, Віктор Мошук і інші. Всі говорили про цілі і користи „Взаїмної Помочі". Цим разом „червоні" не могли нам перешкодити і ми осягнули свою ціль. На вічу вибрано тимчасовий комітет, до котрого увійшли: Т. Храбатинка, М. Турів і М. Ковалишин. В члени зголосилося 31.

7 жовтня 1928 року вибрано виконавчий комітет, до котрого увійшли: Т. Храбатинка — голова, К. Кравчук — фінансовий секретар, І. Костів — дверник, Й. Маліняк — контрольор, К. Антонишин — опікун хворих. (Згадуємо тільки тих, котрі і нині є членами відділу).

Відділ не числить багато членів, одначе люде поволи починають розуміти значіння запомогової орґанізації, тому можна сподіватися гарного розвою.

Т. Храбатинка, голова,
М. Антонишин, секретар.

25 ВІДДІЛ В ПРЕСТОН, ОНТ.

З ліва на право в першім ряді: Анастазія Галицька, Марія Гумоніцька, Катря Антонишин, Анна Павенко. В другім ряді: Т. Храбатинка, П. Гумоницький, Анна Галицька, Й Маліняк, А. Богдан. В третім ряді: М Антонишин, Й. Галицький, К. Кравчук, С Галицький.

26 Відділ „В. П.", Торонто, Онт.

За ініціятивою членів Товариства „Просвіти" відбулися оранізаційні збори відділу „Взаїмної Помочі" 12 листопада 1930 р. в домівці Т-за „Просвіти" при 105 Едвін Аве.

На цих зборах обговорено цілі і значіння „Взаїмної Помочі", а пояснення давав член „Просвіти" гр. Нестор Грабовський.

На цих зборах вписалося 16 членів, котрі вибрали зпоміж себе виконавчий комітет на 1930 рік, до котрого увійшли: Ілія Кучерепа — голова, Василь Табовський — заст. голови, Степан Войтіховський — рекордовий секретар, Андрій Джала — фінансовий секретар, Михайло Кревецький — касієр, К. Грабовська — оп. хворих.

26 ВІДДІЛ В ТОРОНТО. ОНТ.

Виконавчий комітет в другім ряді з долини, з ліва на право: 4-ий І. К. Давін — рек. секретар, В. Табовський — касієр, М. В. Бундза — **голова,** Ю. Ямковий — фін. секретар, І. Кулик — член мирового суду, І. Галятовський — опікун хворих, М. Варова — опікунка хворих.

Наш відділ заснувався в часі депресії, яка не оминула і наших громадян в тутешній місцевости. Одначе відділ росте, бо за шість років свого існовання приєднав поверх 100 членів, помимо того, що в Торонто є також два других відділи „Взаїмної Помочі". Рівнож наш відділ має за собою вироблену діяльність, на котру місцеве населення звертає велику увагу, тільки через брак праці і гроша не всі до цего часу могли стати його членами.

Часом відділ стрічається з малими перепонами, а це партійні непоромiння. Декотрі люде між місцевим населенням приписують для відділу партійну односторонність, не розуміючи, що „Взаїмна Поміч" дає поміч всім своїм членам в часі недуги.

Нема сумніву, що коли настануть кращі часи, то всі перепони зуміє наш відділ побороти і тоді не буде українця і українки в цій місцевости, що не належали-б до нашого відділу.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Михайло В. Бундза — голова, Ів. Нецівка — заст. голови, Іван К. Дзвін — рекордовий секретар, Юліян Ямковий — фінансовий секретар, Василь Табовський — касієр. Контрольна комісія: Стефан Мельнишин, Никола Блаженко і Іван Турчин. Опікуни хворих: Іван Ґалятовський, Омелян Жукорський, Анна Гусак і Марія Варова. Мирові судді: Іван Кулик, Олекса Солотвінський і Ілько Кучерепа.

Ю. Ямковий.

---

27 Відділ „В. П.", Толстой, Ман.

Заснування 27 відділу „Взаїмної Помочі" в Толстой, Ман., почав о. П. Запаринюк в 1926 році. Він спровадив кілька статутів і обговорив зорґанізовання відділу. Та з причини заняття кількох більш активних одиниць при будові української православної церкви, справу залишено на пізніше. В 1929 році о. Є. Грицина, тодішний місцевий парох, скликав збори на 7 травня 1929 р. і на цих зборах зорґанізовано відділ. Присутних на зборах було девять осіб і всі вони вписалися в члени. Вибрано виконавчий комітет, до котрого увійшли: о. Є. Грицина — голова, В. Воронюк — рекордовий секретар, В. Фостій — касієр, пані П. Грицина — опікунка хворих. Контрольну комісію і прочих урядників постановлено вибрати пізніше, коли приєднається більше членів.

1930 рік пройшов не дуже успіш-

27 ВІДДІЛ В ТОЛСТОЙ, МАН.

З ліва на право в першім ряді (сидять): С. Скорохід — касієр, Анна Слободзян, М. Косован, Т. Тесарська, Н. Тофан — почесний член, о. В. Апонюк, П. Калушка — голова, Іван Назаревич — почесний член, М. Пелешок — фінансовий секретар, С. Ґавропський, Іван Яремій. В другім ряді з ліва на право: Ольга Долинчук, Марія Назаревич, Анна Середа, пані Подольська, Ів. Яремій, пані Анна Фостій, пані Вівчар, В. Фостій, пані В. Калушка, пані Іванчук. В третім ряді з ліва на право: В. Арсеній, пані М. Арсеній, І. Долинчук, Юл. Назаревич, Н. Костинюк, П. Олійник, Ф. Тесарський, В. Вівчар, П. Бродовий, С. Слободзян, пані Орищак, пані Скорохід, член з Роза, Ман. І. Косован.

28 ВІДДІЛ В ДАВФИН, МАН.

Виконавчий комітет в другім ряді з долини (сидять на кріслах): З ліва на право: 4-та п-ні М. Гадлоса — рек. секр., А. Івачевський — заст. голови, о. П. Запаринюк — голова, П. Ковтун — скарбник, Ю. Білоус — фін. секр.

но. До відділу вписалося всего два нових члени, а один перейшов з 21 відділу. На річних зборах постановлено вести кампанію за новими членами і в 1931 році вписалося девять нових членів. Та не всі члени зрозуміли вагу „Взаїмної Помочі", бо трох членів перестали бути членами. Того-ж року померла одна членкиня. Отець і пані Грицина переїхали на другу парафію і перейшли до 28 відділу і так наші сили не дуже то скріпилися.

1932 рік перейшов незамітно, тільки що два члени перейшло до нас з 21 відділу, а нових членів не здобули.

З початком 1933 року відділ почав працювати над приєднанням нових членів. На роковини відділу 7 травня виконавчий комітет запросив президента „Взаїмної Помочі" Мир. Стечишина з Вінніпеґу, котрий дав реферат про „Взаїмну Поміч" і того дня вписалося 12 нових членів. Пізніше перейшов до нашого відділу о. В. Апонюк з 15 відділу. Це був найкращий рік від заснования відділу. В цьому році відділ назначив теж кілька почесних членів.

1934 рік знов недописав. Зате в 1935 році відділові дуже пощастило. Коли до кінця 1934 року відділ числив 28 членів, то в першій половині 1935 року відділ приєднав 33 нових членів.

За час свого існовання відділ виплатив допомогу дванадцятьом членам в сумі $184.35.

З ріжних причин відділ відсвяткував тільки троє роковин свого заснования.

Мировий суд відділу перевів одну справу. Справа ця велася довший час і на кінці опинилася в руках головного мирового суду в Вінніпеґу. Справа ця була полагоджена з дуже малою ріжницею від того, як рішив мировий суд відділу.

Виконавчий комітет в 1935 р.: П. Калушка — голова, пані М. Назаревич — заст. голови, Ів. Косован — рекордовий секретар, М. Пелешок — фінансовий секретар, Н. Скорохід — касієр. Опікуни хворих: пані М. Дутка, пані М. Назаревич і пані А. Середа. Контрольна комісія: о. В. Апонюк, пані Т. Тесарська і В. Вівчар. Мирові судді: о. В. Апонюк, пані В. Саламандик, С. Ґавронський.

Наш відділ вірить, що прийде час, коли ні один українець, чи українка, не будуть поза межами благородної орґанізації — Українського Товариства „Взаїмна Поміч".

Іван Косован.

28 Відділ „В. П.", Давфин, Ман.

Місточко Давфин, Ман., находиться 180 миль на північний захід від Вінніпеґу. Перші поселенці зачали заїзджати і поселюватись на фармах 1886 року. Десять літ пізніше побудовано залізну дорогу, а саме в 1896 р., а в 1897 р. українці замешкали околицю Давфин.

В 1914 році куплено будинок і перероблено його на греко-католицьку церкву, а три роки пізніше побудовано салю і названо греко-католицький дім.

В 1919—1920 рр. число українців зачало збільшуватися в містечку, де мали заняття при залізній дорозі та в містечку. В той же час були одиниці, що відчували потребу заснования між українцями такої орґанізації, як „Взаїмна Поміч".

В 1922 році зорґанізовано „Товариство Помочи", що містилося при греко-католицькім домі. Це було собі льокальне товариство і не одержувало жадних вказівок щодо проводу та поліпшування його.

Коли „Взаїмна Поміч" одержала чартер на цілу Канаду, невдовзі приїхав до нас п. О. Боянівський, як орґанізатор і дав відчит. В своїм відчиті натякнув, щоби давфинське товариство, яке було зорґанізоване в 1922 р., приступило як відділ до „Взаїмної Помочі". Частина членів була за тим, а частина проти.

Від тоді почалася вести аґітація зі сторони греко-католицьких священиків, щоби майно висше згаданого товариства, яке містилося в греко-католицькім домі, було заінкорпороване на католицьку корпорацію. Одначе свідоміші українці з тим не годилися.

В 1928 році свідоміші одиниці греко-православні і греко-католики відступили від католицького дому і в осени побудували Український Народний Дім.

Дня 20 листопада 1929 року відбулися перші орґанізаційні збори, на яких засновано відділ „Взаїмної Помочі". На тих зборах вписалося 18 членів а також перейшла постанова, щоби кождий член приєднав якнайскорше двох нових членів. Члени це виконали, бо з початком 1930 р. відділ числив поверх 50 членів.

Були часи, коли наш відділ числив поверх 80 членів, але з ріжних причин число членів зменшилося до 55, з майном в сумі 245 долярів.

Від заснования відділу до кінця 1934 року наш відділ виплатив $400.70 допомоги хворим членам.

Для збільшення фондів відділ час від часу устроює підприємства.

Що року наш відділ дає поміч Народному Домові в часі Різдвяних Свят на деревце для дітей з дарунками.

Від заснования відділу лікарську обслугу одержують члени від українського лікаря д-ра М. Потоцького.

За цілий час в виконавчім комітеті були слідуючі:

Головами відділу: адвокат А. Вавринюк, о. Д. Д. Лещишин, о. Є. Грицина, п. А. Івачевський, о. П. Запаринюк.

Заступниками голов: о. Д. Д. Лещишин, п. А. Івачевський, п. М. Ґаджоса, пані Гарасимів.

Касієром від початку до тепер є п. П. Ковтун.

Рекордові секретарі: Ів. Рівняк, Ю. Гавричинський, М. Триндяк, пані М. Ґаджоса.

Фінансові секретарі: М. Ґаджоса, А. Івачевський, Ю. Білоус.

Через цілий час члени беруть активну участь в відділі для добра „Взаїмної Помочі" і українського народу. Віримо, що і на далі члени будуть взаїмно працювати, щоби відділ в короткім часі мав щонайменше в троє більше членів.

Виконавчий комітет в 1935 р.: о. П. Запаринюк — голова, А. Івачевський — заст. голови, пані М. Ґаджоса — рекордова секретарка, Ю. Білоус — фінансовий секретар, П. Ковтун — касієр.

о. П. Запаринюк.

29 Відділ „В. П.", Ст. Кетерінс, Онт.

29 відділ „Взаїмної Помочі" засновано 11 серпня, 1929 року. До заснования відділу причинився член 19 відділу в Монтреалі, відтак член 8 відділу в Торонто — П. Ґулай. Найбільше причинились до заснования 29 відділу оці члени: М. Г. Кузик, М. Петрик, Ю. Яремчук. Першими членами були І. Боднарчук, П. Стебницький, а першими членкинями Анна Петрик і Текля Кузик.

Від заснования відділу до тепер остали з перших членів П. Ґулай і Ю. Яремчук. Відділ має 29 членів — 4 женщин і 25 мущин. Від 1929 р. по 1933 рік у відділі були деякі непорозуміння, одначе тепер у відділі панує взірцевий порядок. Маємо надію, що наш відділ постепенно приєднає багато нових членів.

Виконавчий комітет в 1935 році: П. Ґулай — голова, Олена Марчевська — заст. голови, Вас. Бардадин — рекордовий секретар, Й. Яремчук — фінансовий секретар, Ол. Мариянчук — касієр. Опікуни хворих: М. Козловський і М. Непрілий. Контрольна комісія: В. Драґан і І. Скочеляс. Мировий суд: Гр. Скіра, Данило Баріда і С. Савчук.

Йосиф Яремчук.

30 Відділ „В. П.", Тиммінс, Онт.

30 відділ „Взаїмної Помочі" в Тиммінс, Онт., засновано заходами учителя „Рідної Школи", Григорія Сторожука. Не менше доложили свого труду до заснования відділу пп. Н. Одайський, В. Воркевич та брати Михайло і Василь Задорожний.

Заснования відділу здавалося досить трудним до виконаня, однак завдяки орґанізаторові, п. Гр. Сторожу-

кові, відділ засновано, бо кожному стало зрозумілим, що „Взаїмна Поміч" є найбільш корисною орґанізацією між українським робітництвом, а теж що вимоги для членів не є трудні до виконання.

Початки заснования відділу можна числити від 11 червня 1933 р., котрого то дня обговорено справу „Взаїмної Помочі і до 22-го червня полагоджено справу з лікарем та відослано членські аплікації до дирекції „Взаїмної Помочі".

До першого виконавчого комітету увійшли: Й. Слобода — голова, Іван Ґуляс — заст. голови, Мих. Задорожний — рекордовий секретар, Василь Арійчук — касієр. Контрольна комісія: Іван Стодольний, Николай Одайський. Опікуни хворих: Стан. Ґрохольський, Іван Божик і Іван Гарас.

Поза справи, які належать до відділу, відділ час від часу устроював ріжні підприємства в дохід відділу.

Відділ не числить тепер багато членів. На це є ріжні причини. Одною з причин є, що люде ще не розуміють значіння запомогової орґанізації. Але треба вірити, що в короткому часі українці цеї місцевости зрозуміють, що до „Взаїмної Помочі" можуть належати всі українці без уваги на політичні чи релїгійні ріжниці.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Й. Слобода — голова, В. Рукшинський — заст. голови, М. Задорожний — рекордовий секретар, І. Ґуляс — фінансовий секретар, Н. Одайський — касієр. Контрольна комісія: В. Задорожний і пані Катерина Сенюк. Опікуни хворих: Ст. Ґрохольський, І. Гарас і І. Божик. **М. Задорожний.**

2º ВІДДІЛ В СТ. КЕТЕРІНС, ОНТ.

З ліва на право. В першім ряді (сидять): Вас. Драган — контрольор, Марія Яремчук, Йос. Яремчук — фін. секретар, Павло Гулян — голова, Василь Бародин — р. с. секретар, Варвара Наконечна, Гр. Семирав — контрольор. В другім ряді: Мих. Яений, Ілько Козак, Мих. Бондзух. Вас. Непрілий, Григорій Скіра, Ол. Маріянчук — касієр. В третім ряді: Юстин Паньків, Мартин Непрілий, Ст. Переймибіда, Йос. Дикий.

31 Відділ „В. П.", Пайн Ривер, Ман.

31 відділ в Пайн Ривер, Ман., який був заснований в листопаді, 1931, з причини, що члени розїхалися, не існує. Оставші члени перенеслися тимчасово до іншого відділу. При кращих часах у цій місцевости зорґанізується відділ наново.

—==«»==—

32 Відділ „В. П.", Торонто, Онт.

Помимо того, що в Торонто існував 8 відділ „Взаїмної Помочі" ще від 1926 р., то на Йорк Тавншип, або, як це передмістя люди звичайно називають, Равнтрі Істейт, і на думку нікому не приходило засновувати відділ. Українці, котрі поселились в цій околиці, більше думали про особисті справи, про будову власної хати. Тільки гром. Іван Гуменюк, член 8 відділу, доїзджаючи в цю околицю, говорив з декотрими людьми про заснований відділу. Одного разу він покликав гром. В. Лащука і Н. Чорнописького і обговорив з ними справу заснований відділу. Одначе не все можна так скоро робити, як плянується, а час минає скоро.

В осени 1929 року гр. Теодор Угринюк зорґанізував Рідну Школу і тоді показалися лучші вигляди на заснований відділу „Взаїмної Помочі".

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ 30 ВІДДІЛУ В ТИМІНС, ОНТ.

Сидять (з ліва на право): М. Задорожний — рекордовий секретар, В. Рокшинський — заст. голови, Йос. Слобода — голова, І. Гуляс — фінансовий секретар. Стоять (з ліва на право): Н. Одайський — скарбник, І. Сарас — опікун хворих, В. Задорожний — контрольор.

В рік пізніше В. Лащук, Тео. Галящук, Н. Чорнописький, Тео. Станґрет, Тео. Угринюк, І. Романик, С. Романюк, І. Николюк, Марія і І. Ґрудик вписались, як перші члени „Взаїмної Помочі". Тоді попрошено Михайла Гуменюка, щоби запросив когось з 8 відділу і привіз зі собою членські аплікації. П. М. Гуменюк запросив гр. Д. А. Николяка. Дня 16 листопада 1930 р. приїхали гр. Д. А. Николяк і гр. Косс. Гром. В. Лащук, тодішний голова Рідної Школи отворив збори і попросив до слова гром. Д. А. Николяка. Промовець пояснив присутним значіння „Взаїмної Помочі", а опісля виповнив аплікації тим, що вписалися в члени.

Коли члени перейшли лікарські оглядини, аплікації вислано до дирекції в Вінніпеґу. Апліканти зістали приняті, а новий відділ дістав число 32. Заснування відділу датується дня 16 листопада 1930 р.

32 ВІДДІЛ В ТОРОНТО, ОНТ.

З ліва на право в першім ряди (сидять): Н. Чорнописький — касієр, Іван Романик — рек. секретар, Теодор Станґрет — голова, Тео. Галящук — заст. голови, Вас. Лащук — фін. секр., Петро Никіфорук. З ліва на право в другім ряді: Гр. Сабадаш, Анна Чорнописка, Марія Романик — опік. хворих, Юліян Станґрет, Марія Луканюк,, Ірина Лащук, Маґда Никіфорук, Ст. Романюк — опікун хворих. З ліва на право в 3 ряді: Мих. Шалай, Янка Шалай, Іван Мочук — контрольор, Марія Мочук, Дм. Жуляк. З ліва на право в 4 ряді: Іван Петрук, Гр. Іваськів.

„Червоні товариші" старалися всіми силами розбити відділ, одначе це їм не вдалося, бо зараз по заснованню вписалися в члени: Маґда Никифорук, В. Николюк, Ір. Лащук, Ю. Станґрет, І. і М. Мочук, Н. і Р. Ткачук, М. Романик. Від того часу наш відділ постепенно приєднує нових членів.

Перший виконавчий комітет відділу складався з оцих: Іван Романик — голова, Іван Ґрудик — заст. голови, Тео. Галящук — рекордовий секретар, Іван Николюк — фінансовий секретар, Н. Чорнописький — касієр, Тео. Станґрет — опікун хворих.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Тео. Станґрет — голова, Тео. Галящук — заст. голови, Іван Романик — рекордовий секретар, Володимир Лащук — фінансовий секретар, Н. Чорнописький — касієр. Опікуни хворих: Марія Романик і Стефан Романюк. Господар: Н. Ткачук. Контрольна комісія: П. Максимович, І. Босий, І. Мочук.

Н. Чорнописький.

33 ВІДДІЛ В ОШАВІ, ОНТ.

Виконавчий комітет (з ліва на право). В першім ряді (сидять на землі): 5-та Евгимия Павленчук, Катерина Гунька, Марія Чипіян — опік. хворих. В другім ряді (з ліва на право): П. Павленчук — контрольор, Авксентій Захаров — опікун хворих, Андронік Друзік — фін. секретар, Григорій Романчук — касієр, Гр. Драгомаз — заст. голови, Петро Григорук — голова, Анд. Лойко — фін. секретар, Василь Семко — контрольор, Леон Кравченко — опікун хворих, Василь Харкуш — опікун хворих.

33 Відділ „В. П.", Ошава, Онт.

33 відділ „Взаїмної Помочі" засновано в місяці листопаді, 1930 року в домівці греко-православної громади при 261 Блур вул.

Перші місячні збори відбулися 14 грудня, 1930 р.

До зорґанізовання 33 відділу причинилися Н. І. Мех, Евген Ковценюк, Юрій Семенчук, Андрій Івасюк, а спеціяльно треба згадати о. Івана Хруставку, який в той час обслугував в Ошаві греко-православну громаду. О. І. Хруставка провадив сильну аґітацію за зорґанізованням 33 відділу. Православна громада відпустила для відділу салю. Відділ містився там безплатно 4 роки і почав розвиватися.

Перший виконавчий комітет складався з оцих членів: Н. І. Мех — голова, Дм. Ґадик — заст. голови, Петро Григорук — рекордовий секретар, Григорій Вітвицький — фінансовий секретар, Юрій Семенчук — касієр. Опікуни хворих: Юстина Мех і Марафта Варварук. Контрольна комісія: Василь Єлащук і Костин Хащевський. Дверник: Олександер Кушнір.

Виконавчий комітет 33 відділу в 1935 р.: Петро Григорук — голова, Григорій Драгомаз — заст. голови, Андрій Лойко — рекордовий секретар, Андрій Друзік — фінансовий секретар, Григорій Романчук — скарбник. Опікуни хворих: Авксентій Захаров, Лука Кравченко, Василь Харкуш. Опікунки хворих: Євтима Павленчук, Марія Чипляк, Катерина Гунька. Контрольна комісія: Кирило Семенюк, Василь Семко, Николай Павленчук. Мирові судді: П. Григорук — голова, А. Лойко — секретар, Кирило Семенюк, С. Павленчук і Н. Мех — члени. Господарі: Касіян Москалюк і Теодор Чипляк. До відбирання посвідок хворих членів вибрано: Петра Григорука і Андрія Лойка.

Виконавчий комітет.

— «» —

34 Відділ „В. П.", Ріджайна, Саск.

В місяці червні, 1932 року, в Товаристві „Просвіта" в Ріджайні, котре міститься при Народнім Домі п. ч. 1817 Квебек ул. виринула думка, щоби заснувати відділ „Взаїмної Помочі" в Ріджайні. По прочитанню статута і розібранні його точок, приступлено до впису членів і вибору виконавчого комітету, котрому припоручено повідоміти дирекцію в Вінніпеґу про заснования нового відділу в Ріджайні.

Наш відділ одержав число 34.

До першого виконавчого комітету 34 відділу увійшли: Н. Масиник — голова, В. Весоловський — заст. голови, Ф. Титенич — рекордовий секретар, С. Копчук — фінансовий секретар, Ґео. Марчук — касієр. Контрольна комісія: Ю. Шупенюк, В. Мудрий, Гр. Корпан. Опікун хворих: Н. Марчук. Дверник: Ілія Мойсюк.

Місцеве населення радісно приняло заснования відділу „Взаїмної Помочі" і в протягу трох років свого існовання відділ приєднав поважне число нових членів. Декілька членів мусіли залишити відділ задля тяжких часів і браку фінансів, бо місто Ріджайна не є індустріяльним містом, і мало наших людей мають тут стале заняття.

Хоч часи тяжкі, то провідні члени стараються провадити цей відділ в як найлучший спосіб, і хоч відділ не є сильний, то за три роки видав 125 долярів запомоги хворим членам. Були і такі випадки, що члени домагалися запомоги, коли на основі правил їм запомога не належалася; такий член лишав відділ, а нині цего жалує.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Н. Масиник — голова, Н. Марчук — заст. голови, С. Лисейко — рекордовий секретар, Ф. Титенич — фінансовий секретар, Ю. Марчук — касієр. Контрольна комісія: Гр. Корпан, С. Онишко. Опікуни хворих: Н. Масиник і пані М. Корпан.

На закінчення скажу, що не повинно бути в Канаді українців, що не належали-б до такої орґанізації, що має на ціли тільки добро своїх членів, а такою орґанізацією є Українське Товариство „Взаїмна Поміч".

Н. Масиник.

34 ВІДДІЛ В РІДЖАЙНІ, САСК.

Сидять з ліва на право: С. Лисейко — рек. секретар, Ф. Титенич — фін. секретар, Н Масиник — голова і опік. хворих, Н. Марчук — заст. голови і контрольор; Ю. Марчук — скарбник. Стоять з ліва на право: І. Демко, П. Жинчишин, К. Палиґа, пані А. Палиґа, пані М. Корпан, — контрольор, Гр. Корпан — опікун хворих, Д. Чурпек, Ст. Онишко — контрольори.

35 Відділ „В. П.", Бінфейт, Саск.

35 відділ „Взаїмної Помочі" в Бінфейт, Саск., засновано в осени 1932 року. Почин до заснования відділу дав гром. В. Підлісецький. Впочатку до відділу вписалося 20 членів.

До першого виконавчого комітету були вибрані: Василь Підлісецький — ґолова, Осип Шашарівський — заст. ґолови, Ілько Дуткевич — рекордовий секретар, Александер Нагорний — фінансовий секретар, Іван Пантелюк — касієр.

Наш відділ виробив собі добру опінію серед українського громадянства в Бінфейт і околиці і разом з другими орґанізаціями, що стоять на національному ґрунті, працює для загальної української справи. Відділ постепенно приєднує нових членів і під цю пору числить тридцять членів, котрі живуть в місцевости і поза місцевістю Бінфейт. Число членів було більше, одначе багато членів виїхали з тих околиць.

Уємно впливає на розвій відділу те, що місцеве українське громадянство ще не доцінює ваги запомогової орґанізації і поверх 75 процент українського громадянства стоїть осторонь всякого орґанізаційного життя. Жиє собі кожний сам про себе, не дбаючи про те, щоби забезпечити себе і свою родину в українськім запомоговім товаристві. На всякі заклики і говорення, щоби вступали в члени запомогової орґанізації, відповідають, що нема звідки платити вкладок. Це говориться тоді, коли на інші непотрібні видатки видають річно десятки долярів.

Відділ числить на те, що з поліпшенням економічних обставин в Канаді, а в нашій місцевости зокрема, відділ буде постепенно збільшуватись членством. Бажаним є, щоби не було ні одного молодого українця ні українки, що не були-б членами Українського Товариства Взаїмна Поміч..

Виконавчий комітет в 1935 р.: Василь

Підлісецький — голова, Юстина Білан — заст. голови, Дмитро Котик — рекордовий секретар, Ілько Дуткевич — фінансовий секретар, Іван Пантелюк — касієр.

І. Дуткевич.

35 ВІДДІЛ В БІНФЕЙТ, САСК.

В першім ряді (з ліва на право — сидять): Ю. Білан — заст. голови, М. Дунец, А. Дуткевич, А. Котик, М. Пантелюк, А. Матеуш, А. Симотюк, П. Підлісецька, М. Білан. В другім ряді: І. Медвідь, С. Кучмій, Й. Дутка, Т. Дутка, В. Підлісецький — голова, І. Дуткевич — фін. секретар, Д. Котик — рек. секретар, І. Пантелюк — касієр, В. Дунец, І. Тарновецький. В 3-ім ряді: Г. Куяк, Г. Третяк, М. Олійник, Й. Шуриґайло, Д. Ласько, Г. Мандрик, А. Сухокий.

36 Від. „В. П.", Киркленд Лейк, Онт.

До заснованя 36 відділу „В. П." в Киркленд Лейк, Онт., причинився найбільше гром. Ів. Голубець з другими передовими громадянами. Наш відділ заснувався 16 червня, 1933 р. Підчас основавчих зборів вписалося 18 членів. В той час в нашій місцевости було товариство Український Народній Дім.

Перший виконавчий комітет був такий: Ів. Голубець — голова, Дм. Балан — фінансовий секретар, Стефан Грицишин — рекордовий секретар, Ярослав Кміть — касієр, Анастазія Пелешок — опікунка хворих. Контрольної комісії на перших зборах не вибрано.

Поки в нас існувало товариство Український Народній Дім, все було гарно, але коли зліквідовано Український Народній Дім, а на те місце УНО зорґанізовало своє товариство, ті члени, що почувалися себе унівцями, відступили від „Взаїмної Помочі". Дальше є тут одна церковна громада, яка разом з унівцями ставиться неприхильно до „Взаїмної Помочі", баламутить наших членів і це відбивається на розвоєві нашого відділу.

Все таки наш відділ існує і вірить, що з часом все українське громадянство зрозуміє значіння „Взаїмної Помочі" і стане його членами. Члени нашого відділу провадять теж народну роботу. Відіграно кілька представлень, устроєно кілька вечерниць, взяли участь в ювілею короля Юрія V. В зимовій порі відбувалися лекції й спільне читання.

Виконавий комітет в 1935 р.: Стефан Столярчук — голова, Ярослав

Кміть — фінансовий секретар, Ем. Манчуленко — рекордовий секретар. Контрольна комісія: Ефрозина Зварич і Анастазія Пелешок. Опікунка хворих: Санда Ткач.

Я. Кміть.

36 ВІДДІЛ В КИРКЛЕНД ЛЕЙК, ОНТ.

Сидять з ліва на право: Санда Ткач — опікунка хворих, Ст. Столярчук — голова, Евфрозина Зварич — контрольор. Стоять з ліва на право: С. Юсипчук, Юстина Лазарович, Р. Думало, Ярослав Кміть — фінансовий секретар, А. Лазар — дорадник, Ем. Манчуленко — рекордовий секретар, Анастазія Пелешок — контрольор.

37 Відділ „В. П.", Гефорд, Саск.

37 відділ „Взаїмної Помочі" в Гефорд, Саск., заснувався 25 листопада, 1933. На перших зборах вписалося 13 членів і на цих зборах вибрано виконавчий комітет.

В протягу двох років число членів нашого відділу збільшилося до 50. До нашого відділу належать члени не тільки з Гефорд, але і з подальших місцевостей, декотрі з них мешкають 15 миль від Гефорд.

За час існування відділ виплатим запомоги 3 своїм хворим членам.

Для зміцнення своєї каси відділ устроює час від часу ріжні підприємства.

Ми віримо, що дійде до того, що до нашого відділу будуть належати всі українці і українки з Гефорд і околиці.

Виконавчий комітет на 1935 рік: Мих. Симчич голова, Петро Лазарович — заст, голови, Анд. А. Бабчинський — рек. секретар, М. Сулятицький — фінансовий секретар, О. Лукіянчук — касієр. Контрольна комісія: С. Цибак і І. Пискливець.

А. Бабчинський.

—=«»=—

38 Відділ „В. П.", Роза, Ман.

38 відділ „Взаїмної Помочі" в Роза, Ман., засновано 20 жовтня 1934. Зістав принятий в склад Українського Товариства „Взаїмна Поміч" 13 листопада, 1934.

Стараннями кількох одиниць нам

37 ВІДДІЛ В ГЕФОРД, САСК.

Виконавчий комітет (сидять з ліва на право): 1-ий О. Лукіянчук — касієр, 3-ий М. Симчич — голова, 5-ий М. Сулятицький — фін. секретар. Стоять (з ліва на право): 4-ий Анд. Бабчинський — рек. секретар, 6-ий С. Цибак — контрольор, 7-ий І. Пискливець — контрольор, 8-ий П. Лазарович — заст. голови.

вдалося заснувати відділ, котрий досить гарно розвивається, хоч маємо деякі перешкоди через релігійний поділ тутешніх громадян, одначе молодь є більше толерантна в релігійних справах і тому власне молодь є головною основою нашого відділу.

З початку нам не було легко провадити нашу роботу, бо хоч як не хочеться цего сказати, були такі, що нам колоди під ноги кидали. Ці колоди ми переступили, а тепер навіть ті, що неприхильно ставилися до цеї організації, зачинають зовсім інакше дивитися на наш відділ.

Наш відділ молодий, не може похвалитися такими виказами, як другі, що існують довгими роками, одначе ми певні, що і наш відділ вславиться добрим іменем і благородною роботою і здивує ті організації, котрі існують вже роками.

Виконавчий Комітет в 1935 році: Тео. Гарасимчук — голова, Анд. Погребнюк — заст. голови, С. В. Танчак — рекордовий секретар, Д. Максимчук — фін. секр., І. Галасіс — касієр.

Т. Гарасимчук, Д. Максимчук.

38 ВІДДІЛ В РОЗА, МАН.

Перший ряд з ліва на право (сидять): І. Галасіс — касієр; А. Погребнюк; 3-ий Т. Гарасимчук — голова; 4-ий Д. Максимчук — фін. секр. Стоять з ліва на право: С. Саламандик; пні М. Гринкевич; С. Смук; п-ні А. Галасіс; І. Чубей; п-ні Анна Баран; С. В. Танчак — рек. секретар; п-ні М. Максимчук; П. Танчак — почесний член; і В. Войтко.

41 Відділ „В. П.", Тарнополь, Саск.

В нас, в Тарнополь, Саск., вже давніше говорилося про Українське Товариство „Взаїмна Поміч", одначе не було кому взятися до зорґанізовання відділу цего товариства. Аж одного разу стався нещасливий випадок і це довело до заснования відділу. З нашої околиці перебирався один чоловік на другу околицю. Забрав свою жінку, діти і річи на грузовий автомобіль (трок). Коли їхав під гору, став на половині дороги і як мотор перестав робити, зачав цофати взад. Шофер злякався, стратив контролю над собою, щоби запобігчи нещасливому випадкові і зїхав з високої насипаної дороги в рів, вдарився об великий камінь і все порозкакувалось на дрібні кусні. А цей чоловік, що перевозився і сидів на верху на річах, побачив, що нещастя, та скочив на землю так нещасливо, що йому в обох ногах і правій руці кости потріскали. Забрали його до шпиталю і по двох тижнях привезли зі шпиталю, але він не міг самий з автомобіля злісти, а треба було його зсадити. Його завели до хати п. В. Войціховського. На той час надійшов п. Адамович і зачали говорити з п. В. А. Войціховським про цей випадок, і зійшло на мову про „Взаїмну Поміч". Ми говорили, що як би в нас був відділ „Взаїмної Помочі", то цей чоловік певно був би членом товариства і в тому випадку діставав би запомогу, поки не зміг би сповняти своєї роботи.

41 ВІДДІЛ В ТАРНОПОЛЬ, САСК.

В першім ряді (з долини — з ліва на право): П. Макогонюк — контрольор, Дм. Гнатюк — фін. секретар, Тео. Адамович — голова, В. А. Войціховський — касієр, Вол. Грицак — заст. голови. В другім ряді: С. Войціховська, Анна Фіцич — опікунка хворих, Катерина Грицак — контрольор. Мих. Войціховська — контрольор. В третім ряді: Й. Войціховський, В. Стельмащук — опікун хворих, Ю. Кухта, Гр. Папіж, Ів. Сенчина.

П. Адамович зараз взявся до роботи. Написав до секретаря „Взаїмної Помочі", В. Батицького, по інформа-

ції. До тижня дістав інформації, статут і правила. Перестудіювали ми це з п. В. А. Войціховським і взялись до заснования відділу. Треба було понести труду, бо треба було пояснювати людям про значіння і про користи „Взаїмної Помочі". Бо були такі люди, що говорили, що з того нічого не вийде. Одначе наші мрії сповнилися. Признання належиться п. В. А. Войціховському за те, що їздив своїм автомобілем і возив п. Адамовича, куди треба було, без найменшого винагородження.

В такий спосіб ми зібрали 11 аплікантів. Коли апліканти перейшли лікарські оглядини, вислано аплікації до дирекції в Вінніпеґу. Всі апліканти зістали приняті в члени, а новозаснований відділ дістав число 41.

Вибрано виконавчий комітет, до котрого увійшли: Теодор Адамович — голова, Володимир Грицак — заст. голови, Йосиф Лисиця — рекордовий секретар, Дмитро Гнатюк — фінансовий секретар, В. А. Войціховський, — касієр. Контрольна комісія: Катерина Грицак, Михайлина Войціховська і Павло Макогонюк. Опікуни хворих: Анна Фіцич і В. Стельмащук.

Наш відділ заснувався 6 листопада 1934 року. На початку записалося 11 членів. В 1935 році в лютім вписалося 3 члени, а в червни 4.

Наш відділ молодий, тому має перед собою багато праці, поки не зрівняється з відділами, що були давніше засновані. Ми віримо, що наш відділ постепенно буде приєднувати щораз більше членів.

Теодор Адамович.

---

42 Відділ „В. П.", Норанда, Кве.

Про 42 відділ „Взаїмної Помочі" нема що багато писати, бо він заснувався в 1935 році і тому його історія дуже коротка Як на початок в такій маленькій місцевости, як Норанда, то справа представляється досить добре, бо відділ започатковано при числі 17 членів з надіями на будуче. В Норанда нема іншої української орґанізації, тому наш відділ провадить і громадську працю. Українська національна орґанізація є тут дуже потрібна, бо хто не належить до жадної орґанізації, то тут мають його за большевика і проганяють з роботи, без ріжниці, чи має хто що спільного з большевиками, чи ні. А до „Взаїмної Помочі" принимається українців і українок, без уваги на їх політичну чи релігійну приналежність, тільки большевиків не принимається.

Зразу здавалося, що тут не буде можливим заснувати відділ „В. П.", бо тут були попередно спроби заснувати відділ, коли було більше українців, як тепер, однак відділу не вдалось зорґанізувати.

Коли я приїхав сюди, то тут був один член „Взаїмної Помочі", що належав до 8 відділу в Торонто. Він мені передав членські аплікації і я почав збирати аплікантів. Зголосилося тільки чотири, що виповнили аплікації і перейшли лікарські оглядини. З чотирох членів відділу не можна було заснувати, і я написав до дирекції в Вінніпеґу, щоби нас приділив до котрогось з існуючих відділів. Дирекція порадила, щоби я вдався з цим до відділів в поближу місцевости, як Монтреал. Звідтам відмовилися принимати членів зпоза місцевости, але підбадьорували, щоби заснувати відділ. Писав я до відділу в Киркленд Лейк, Онт., одначе звідтам відповіди не було. Тоді ми лишилися як на леду. Чотири аплікації є в дирекції в Вінніпеґу, апліканти не є членами, бо нема відділу. Декотрі почали жалувати за тими грішми, що лікареві дали за оглядини.

Одначе тут зайшло таке, що остаточно довело до заснования відділу. Тут була орґанізація УНО, яка щораз ставала слабшою. Коли захворував член УНО, М. Баранецький, котрий в цій орґанізації багато напрацювався, не було кому ним заопікуватися. Заопікувався ним п. А. Мельник. За порадою його дружини я пішов збирати жертви для Баранецького. Не багато я назбирав, однак мені помогли до-

брі люде збирати жертви і ми назбирали стільки, що стало на подорож Баранецькому до шпиталю до Торонто, де він і упокоївся.

Ця історія з Баранецьким довела до того, що люде почали застановля-

42 ВІДДІЛ В НОРАНДА, КВЕ.

Перший ряд (сидять — з ліва на право): Гр. Ковалишин — заст. голови, Арсеній Мельник — фін. секретар, Степан Корчовський — голова і опікун хворих, Петро Ковалишин — рек. секретар, Ст. Демитрак — контрольор. Другий ряд: пані Кухарчукова, Анна Ковалишинова, Анна Ґеряк — опік. хворих, Марія Ковалишинова, пані Микитюкова, Ярослава Ковалишівна. Третій ряд: Савка Коман, Мих. Кухарчук, Іван Литвин, Ст. Микитюк.

тися і в неділю 3 березня, 1935, зійшлося нас 9 до одної хати і там ми рішили, що в Норанда мусить бути відділ „Взаїмної Помочі". В дві неділі пізніше ми знов зійшлися, але вже в більшому числі, перепровадили збори і вибрали виконавчий комітет, до котрого увійшли: Ст. Корчовський — голова, Гр. Ковалишин — заст. голови, Петро Ковалишин — рекордовий секретар, Олекса Мельник — фінансовий секретар, Андрій Геряк — скарбник. Опікуни хворих: Ст. Корчовський і Анна Ґеряк. Контрольна комісія: Ст. Демитрак і Ґео. Руснак.

Цей виконавчий комітет був і в 1935 році, тільки з деякими змінами, які наступили на пізніших зборах.

Дальше пішло всьо гладко.

Відділ почав устроювати ріжні підприємства, взяв участь у виставі ручних виробів „Гендикрефт Ексебишен".

Початки зроблені. Як сказано, відділ знаходиться серед таких обставин,

що мусить робити і другі роботи, бо в нас нема іншої української орґанізації. Відділ старається зєднати всіх українців і українок в свої члени. Бо головна ціль нашої орґанізації є взаїмно собі помагати.

Степан Демитрак.

43 Відділ „В. П.", Ст. Боніфес, Ман.

43 відділ „Взаїмної Помочі" в Ст. Боніфес, Ман., засновано 6 червня, 1935 року в Українськім Просвітнім Домі ім. Тараса Шевченка при вулиці Джеру, на розі Дуфресн.

На основавчих зборах вписалося 12 членів, з котрих вибрано тимчасовий комітет, до котрого увійшли: Ігнатій Бурак, Йосиф Каптій, Іван Стечишин. На цих зборах говорили представники 1 відділу „Взаїмної Помочі" з Вінніпеґу, пп. Довганик, Кіпран, Дудар і Маланчук. Вони представили значіння Українського Товариства Взаїмна Поміч в Канаді.

До заснования відділу в Ст. Боніфес робили заходи пп. М. Membcький, М. Пастир і І. Каптій.

До виконавчого комітету на 1935 рік увійшли: Василь Кужіль — голова, Іван Каптій — заст. голови, Максим Мелещук — рекордовий секретар, Іван Стечишин — фінансовий секретар, Василь Жируха — скарбник. Опікуни хворих: Ніна Буряк, Агафія Кузьма. Контрольна комісія: Іван Юзвишин, Михайло Пастир, Ігнатій Бурак. Мирові судді: Іван Юзвишин, Василь Жируха, Іван Личко.

В протягу трох місяців відділ зріс до 28 членів і є надія, що відділ приєднає ще багато більше членів.

В. Кужіль, голова, **М. Мелещук** секр.

Повище є подані історії сорок трьох відділів. Для доповнення треба сказати, що було зорґанізованих кілька відділів більше. Ці відділи не встояли з ріжних причин. Майже у кожному випадку причиною занепаду відділів було: маленьке число членів і брак провідників. З декотрих місцевостей через брак праці майже всі члени розїхались. Одні перейшли до інших відділів, інші перестали зовсім бути членами.

Відділи, що перестали існувати, були в оцих місцевостях:

В березні 1927 року заснувався відділ в Порт Колборн, Онт. Існував поверх одного року. Мав число 15. Це число опісля надано відділові в Едмонтоні.

В травні 1927 р. заснувався відділ в Лак ди Боннет, Ман. Існував не цілий рік. Мав число 17. Це число опісля надано відділові в Фрейзевуд, Ман., який теж перестав існувати.

В липні 1927 р., заснувався відділ в Мус Джьо, Саск. Не існував довго. Мав число 19, яке опісля надано відділові в Монтреалі.

В квітні 1928 р. заснувався відділ у Фрейзервуд, Ман. Не існував довго. Мав число 17, яке опісля надано відділови в Ди Па, Ман., який теж перестав існувати.

В січні 1930 заснувався відділ в Домініон, Н. С., який існував около 2 роки. Мав число 30, яке опісля надано відділові в Тиммінс.

В січні 1930 р. заснувався відділ в Ди Па., Ман. Існував около два роки. Мав число 17, яке опісля надано відділові у Форт Френсес, Онт.

Короткий час існував відділ в Саскатуні, Саск.

Разом 7 відділів перестало існувати. Нема сумніву, що коли теперішні часи поправляться, то бодай в декотрих з наведених місцевостей знов заснуються відділи.

43 ВІДДІЛ В СТ. БОНІФЕС, МАН.

Виконавчий комітет (сидять [illegible] з ліва на право): Другий — Максим [illegible] — рек. секретар, Василь Жив[illegible] — [illegible], Іван Канти — заст. голови, Василь Кужиль — голова, Іван Стечишин — фін. секретар, Мих. [illegible] і Іван Ю[illegible] — контролери, [illegible] Кузьма — опік. хворих

ФІНАНСОВІ ЗВІДОМЛЕННЯ ВІДДІЛІВ І ДИРЕКЦІЇ „ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ"

Щоби знати, як „Взаїмна Поміч" виконує завдання, задля яких її зорґанізовано, дирекція „Взаїмної Помочі" розіслала до відділів формулярі, в яких відділи подавали, який є їхній стан членства, кілько виплачено запомоги хворим членам, та інші дані. Коли зсумується звідомлення відділів, то побачимо величезні числа грошей, що перейшли через руки відділів на допомогу членам та на інші цили.

Ці звідомлення і їх зсумовання на кінці є цікавими для членів „Взаїмної Помочі", але над ними повинні застановитися і не-члени. Бо з цих звідомлень кожний переконається, як багато грошей зложили члени цеї орґанізації дрібними вкладками. Кілько то членів одержали запомогу. Коли деякі люди сумніваються про значіння „Взаїмної Помочі", коли говориться до них словами, то певно повірять тепер, коли представиться їм числа. Власне головною ціллю подання цих виказів є те, щоби українське громадянство, що ще не належить до цеї орґанізації, довідалося з цих звідомлень про роботу орґанізації. А нема сумніву, що хто тільки перегляне ці звідомлення, переконається, що робота „Взаїмної Помочі" є гідною пошани і в виду цего не сміє бути українця і українки в Канаді, що не належалиб до цеї орґанізації, яка є українською орґанізацією і існує тільки для добра членів-українців.

Звідомлення кожного відділу є від його заснування до 15 грудня 1934. Найстарший відділ, це 1 відділ у Вінніпеґу, який заснувався в 1921 році. Всі інші відділи засновувалися по 1924 р. Нема звідомлень відділів, що заснувалися по заснованню 36 відділу, бо ці відділи заснувалися в 1934 і 1935 р., отже на 15 грудня 1934 р., звідомлень не могли дати.

ЗВІДОМЛЕННЯ 1 ВІДДІЛУ В ВІННІПЕҐУ, МАН.

На 15 грудня, 1934, 1 відділ числив 604 члени, з того 255 женщин, 349 мущин.

Від заснування відділу в листопаді 1921 р. до 15 грудня 1934, відділ виплатив допомоги 299 женщинам $5,843.99, 380 мущинам $7,371.43 — разом виплачено допомоги 679 членам на суму $13,215.42.

Членів, які дарували належну допомогу для відділу на суму $86.00 було 3 — 2 женщині і 1 мужчина.

Доходів з ріжних підприємств було $4,730.43.

Відділ жертвував на ріжні цили $239.28, а саме на Червоний Хрест 42 доляри, О. Назарукові 5 дол., на Національну Оборону 25 дол., на політичних вязнів $40.20, на часопис „Правду і Волю" 50 дол., гр. Юр. Пацакові 10 дол., гр. М. Ґлові 10 дол., двом людям (нема імен), які їхали до Старого Краю і не мали на дорогу, 18 дол., Ів. Москалеви 10 дол., на памятник Ст. Стецюка 5 дол., на штучну ногу для Ст. Андрусяка 21.58, для П. Паука 2.50.

Загального приходу від заснування відділу в листопаді 1921 р. до 15 грудня 1934 р. було $43,167.33.

Загального розходу за той самий час було $42,720.36.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в банку $446.97.

Майно відділу (інвентар) вартує $448.00.

Відділ виплатив похоронної допомоги $221.00.

Відділ вложив на сиротинець 300 долярів..

Цей звіт зладили на підставі фінансових книг **Л. Б. Ґрабовецький і П. Кіпран** при помочі **Р. Дудара.**

ЗВІДОМЛЕННЯ 2 ВІДДІЛУ,

в Трансконі, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 105 членів: 43 женщин і 62 мущин.

Від заснования відділу 16 червня, 1925 року до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 34 членкиням $994.00, 36 членам $1,466.00 — разом 70 членів дістали допомоги $2,460.00.

4 члени дарували належну запомогу на суму $46.50.

Всіх доходів з підприємств було $413.68.

Відділ жертував для товариства ім. Т. Шевченка $53.16, на Виставу в Шікаґо $10.48, до 9 відділу 5 дол. Разом $68.64.

Загального приходу від заснования відділу до 15 грудня 1934 було $5,594.80.

Загального розходу від заснования відділу до 15 грудня 1934 було $5,478.60.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки $69.20.

Майно відділу вартує $47.00.

Виказ зладили **І. Фреюк** при помочі **А. Касіянчука і Д. Яремка.**

ЗВІДОМЛЕННЯ 3 ВІДДІЛУ

в Брукляндс, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 48 членів: 28 женщин, 20 мущин.

Від 12 листопада 1925 року до 15 грудня 1934 р. відділ виплатив запомоги 16 членкиням $486.10, 12 членам $252.60, разом 28 членів одержали запомоги $738.70.

Один член дарував запомогу на суму 6 долярів.

Доходів з підприємств було $366.53.

Відділ жертвував 35 долярів на такі ціли: На Рідну Школу при товаристві в Брукляндс, на політичних вязнів, на українську виставу в Шікаґо і на Український Музей в Празі.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $2,941.15.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $2,384.65.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $556.50.

Майно відділу вартує 30 долярів.

Ілія Мітенко.

ЗВІДОМЛЕННЯ 4 ВІДДІЛУ

в Форт Віліям, Онт.

На 15 грудня, 1934, відділ числив 227 членів: 98 женщин, 129 мущин.

Від заснования відділу в 1926 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 51 членкиням $1,177.65, 68 членам $2,177.05 — разом 119 членів дістали запомоги на суму $3,354.70.

13 членів дарували належну запомогу на суму $174.50.

Доходів з підриємств було $373.29.

Відділ жертвував $152.95 на просвітні інституції, Рідну Школу, Червоний Хрест, бідним, хворим в шпиталі, на Українську Виставу в Шікаґо.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $12,307.92.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $11,790.36

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $517.56.

Майно відділу вартує 35 долярів.

Крім повищого відділ перевів збірки на ріжні добродійні ціли на суму $26.25. На квіти, вінки і написи померших членам нашого і других відділів $76.50.

Михайло Олійник.

ЗВІДОМЛЕННЯ 5 ВІДДІЛУ

в Кеноpі, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 116 членів: 40 женщин, 76 мущин.

Від заснования відділу 18 березня 1926 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 26 членкиням $918.71, 39 членам $1,472.50 — разом 65 членів одержали запомоги на суму $2,931.21.

8 членів дарували відділові належну запомогу на суму 36 долярів.

Доходів з підприємств було $1,241.51.

Відділ жертвував $222.18 на оці цілі: на інвалідів, на політичних вязнів, матері Данилишина, дітям Старика, місцевому товариству „Просвіта", на боєвий фонд, на відвідини хворих у шпиталі, на безробітних і ін.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $6,116.14.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $5,857.94.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $258.20.

Майно відділу вартує 40 долярів.

Ст. Конобій і Ф. Мороз.

—«»—

ЗВІДОМЛЕННЯ 6 ВІДДІЛУ
в Віндзор, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 55 членів: 22 женщин і 33 мущин.

Від заснування відділу в 1926 р. до 15 грудня 1934 р. відділ виплатив запомоги 15 членкиням $461.60, 17 членам $503.70 — разом 32 члени дістали запомогу на суму $965.30.

8 членів дарували часть запомоги на суму $14.50.

Доходів з підприємств було $640.37.

Відділ жертвував $102.88 на оці цілі: на пресовий фонд „Українського Голосу", на Український Павільон в Шікаґо, на інвалідів, на ювілейний фонд Української Греко-Православної Церкви, на Український Народній Дім в Віндзор і Торонто.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $4,048.39.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $3,854.79.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $193.60.

Майно відділу вартує 15 долярів.

Остап Лисий, Михайло Чаборик.

—«»—

ЗВІДОМЛЕННЯ 7 ВІДДІЛУ
в Порт Артур, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 87 членів: 35 женщин і 52 мущин.

Від заснування відділу в травні 1926 року до 15 грудня 1934 року відділ виплатив запомоги 22 членкиням $728.40, 28 членам $1,004.20 — разом 50 членів дістали запомоги на суму $1,732.60.

8 членів дарували для відділу належну запомогу на суму 125 дол.

Доходів з підприємств було $361.94.

Відділ жертвував $12.40 на політичних вязнів в Старім Краю.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $4,424.70.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $4,346.31.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $78.39.

Майно відділу вартує 22 доляри.

Василь Галіщук.

—«»—

ЗВІДОМЛЕННЯ 8 ВІДДІЛУ
в Торонто, Онт.

На 15 грудня, 1934 відділ числив 333 членів: 101 женщин і 232 мущин.

Від заснування відділу в червні 1926 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 29 членкиням $667.00, 113 членам $2,466.00 — разом 142 члени одержали запомоги на суму $3,133.00.

5 членів (3 мущин і 2 женщин) дарували для відділу належну запомогу на суму 36 долярів.

Доходів з підприємств було $516.47.

Відділ жертвував на добродійні і народні цілі $241.30.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $13,669.53.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $12,242.11.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $1,428.02.

Майно відділу вартує 80 долярів.

Гнат Ґужда.

—«»—

ЗВІДОМЛЕННЯ 9 ВІДДІЛУ
в Брендон, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 64 члени: 25 женщин і 39 мущин.

Від заснування відділу 1 червня 1926 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 18 членкиням $328.00, 24 членам $514.00 — разом 42 члени дістали запомоги на суму $842.00.

Доходів з підприємств було $232.00.

Відділ жертвував $126.75 на оці цілі: на Народний Дім в Брендоні, на Рідну Школу в Брендоні, для Москаля у Венкувер, на часопис „Рідну Мову", на „Український Голос", на українську греко-православну церкву.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $2,893.87.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $2,727.94.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $165.93.

Михайлина Галайко.

——=«»=——

ЗВІДОМЛЕННЯ 10 ВІДДІЛУ
в Смоки Лейк, Алта.

На 15 грудня 1934 відділ числив 45 членів: 15 женщин і 30 мущин.

Від заснования відділу в 1926 році до 15 грудня 1934 р. відділ виплатив запомоги 6 членкиням $155.00, 7 членам $185.60 — разом 13 членів дістали запомоги на суму $340.60.

Доходів з підприємств було $122.92.

Відділ жертвував $70.00 на оці цілі: 10 долярів на товариство „Просвіта" у Львові і 60 дол. на Рідну Школу.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $1,388.69.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $1,290.27.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $97.92.

Майно відділу вартує 20 долярів.

Н. П. Сухолотоцький.

——=«»=——

ЗВІДОМЛЕННЯ 11 ВІДДІЛУ
в Ошаві, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 135 членів: 55 женщин і 80 мущин.

Від заснования відділу 2 вересня 1926 року до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 27 членкиням $918.00, 43 членам $1,572.00 — разом 70 членів дістали запомоги на суму $2,490.00.

12 членів дарували належну запомогу на суму 74 доляри.

Доходів з підприємств було $903.96.

Відділ жертвував $180.50 на Рідну Школу і на сироти.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $6,879.71.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $6,706.66.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $173.05.

Майно відділу вартує 25 долярів.

Яків Шестовський, Прокіп Блашків, Ізидор Турецький.

ЗВІДОМЛЕННЯ 12 ВІДДІЛУ
в Келґарі, Алта.

На 15 грудня 1934 відділ числив 42 члени: 11 женщин, 31 мущин.

Від заснования відділу в травні 1926 року до 15 грудня 1934, відділ виплатив запомоги 3 членкиням $72.35, 23 членам $1,129.15 — разом 26 членів дістали запомоги на суму $1,201.50.

4 члени дарували для відділу належну запомогу на суму $14.30.

Доходів з підприємств було $1,110.60.

Відділ жертвував $87.85 на оці цілі: потерпівшим від повені, на інвалідів, на сироти, на Українську Виставу в Шікаґо, на пресовий фонд „Українського Голосу", на каліку і на памятник поляглим на війні.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $3,381.96.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $3,171.66.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $210.30.

Майно відділу вартує $48.25.

М. Данилович.

——=«»=——

ЗВІДОМЛЕННЯ 13 ВІДДІЛУ
в Монтреал, Кве.

На 15 грудня 1934 відділ числив 135 членів: 40 женщин і 95 мущин.

Від заснования відділу в січні 1927 р. до 15 грудня 1934 р. відділ виплатив запомоги 30 членкиням $900.21, 53 членам $1,745.69 — разом 83 члени дістали запомоги $2,645.90.

10 членів дарували для відділу належну запомогу на суму $76.76.

Доходів з підприємств було $983.88.

Відділ жертвував для потерпівших від повені в Галичині $10.75, на інвалідів 10 долярів — разом $20.75.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $7,433.89.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $7,417.93.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в банку $15.96.

Майно відділу вартує $72.45.

Микола Юрійчук.

ЗВІДОМЛЕННЯ 14 ВІДДІЛУ
в Шіго, Саск.

На 15 грудня 1934 відділ числив 43 члени: 16 женщин і 27 мущин.

Від заснования відділу в 1927 році до 15 грудня 1934 року відділ виплатив запомоги 12 членкиням $238.90, 19 членам $150.65 — разом 31 членів дістали запомоги на суму $389.55.

Доходів з підприємств було $348.63.

Відділ жертвував 35 долярів на оці ціли: 5 долярів на кошти протесту, 5 долярів для В. Ганулі, 5 долярів І. Москалеві, 5 долярів В. Максимюкові, 5 долярів на ювілейний фонд, 5 долярів православній церкві, 5 долярів пані Бокла.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $1,292.78.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $926.25.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $342.81.

Майно відділу вартує $23.72.

Іван А. Коропатніцький.

ЗВІДОМЛЕННЯ 15 ВІДДІЛУ
в Едмонтон, Алта.

На 15 грудня 1934 відділ числив 140 членів: 40 женщин і 100 мущин.

Від заснования відділу 25 жовтня 1927 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 26 членкиням $571.55, 39 членам $790.00 — разом 65 членів дістали запомоги на суму $1,361.55.

Доходів з підприємств було $25.00.

Відділ жертвував 86 долярів на оці ціли: на сиротинець 11 долярів, на памятник Кожушка 20 долярів, на Українську Виставу в Шікаґо 20 долярів, на пресовий фонд „Українського Голосу" в 1933 р. 15 долярів, в 1934 р. 10 долярів, на Ювілейний Фонд Української Православної Церкви 10 долярів.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $5,252.90.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $4,924.70.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $328.20.

Майно відділу вартує 25 долярів.

Анд. Батюк і Дм. Пронюк.

ЗВІДОМЛЕННЯ 16 ВІДДІЛУ,
в Тідор, Саск.

На 15 грудня 1934 відділ числив тільки 8 членів: 4 женщин і 4 мущин.

Від заснования відділу в 1927 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 4 членкиням $133.70, 4 членам $144.35 — разом 8 членів дістали запомоги на суму $278.05.

Один член дарував відділові належну запомогу на суму 3 доляри.

Відділ жертвував 86 долядів на оці ціли: Українську Виставу в Шікаґо, хворому в шпиталі, похоронні вінки.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $927.87.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $894.36.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $36.36.

Майно відділу вартує 30 долярів.

В. Гакман, П. Думанський, І. Яремко.

ЗВІДОМЛЕННЯ 17 ВІДДІЛУ
в Форт Френсес, Онт.

На 15 грудня, 1934, відділ числив 47 членів: 18 женщин і 29 мущин.

Від заснования відділу 1 серпня 1931 до 15 грудня 1934 відділ виплати запомоги 3 членкиням $103.63, 13 членам $240.74 — разом 16 членів дістали запомогу на суму $344.37.

Один член дарував запомогу на суму два доляри.

Доходів з підприємств було $190.60.

Відділ жертвував $12.49 на оці ціли: на Українську Виставу в Шікаґо, на „Український Голос", на подарунки хворим членкиням.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $1,200.21.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $1,082.82.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $117.39.

Майно відділу вартує $5.80.

Ярослав Мокрицький, Н. Сокіл.

ЗВІДОМЛЕННЯ 18 ВІДДІЛУ
у Вест Форт Віліям, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 171 членів: 66 женщин і 105 мущин.

Від заснования відділу в 1927 році

до 15 грудня 1934, відділ виплатив запомоги 37 членкиням $914.00, 64 членам $2,023.12 — разом 101 членів дістали запомоги на суму $2,937.12.

6 членів дарували запомогу на суму 90 долярів.

Доходів з підприємств було $320.96.

Відділ жертвував $62.59 на оці цілли: на Український Павільон в Шікаґо 10 долярів, на Різдвяну ялинку 15 долярів, місцевій Рідній Школі 5 долярів, І. Москалеві на деревляну ногу 10 долярів, 4 відділові „В. П." 10 долярів, на Музей Визвольної Боротьби України $12.50.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $8,407.45.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $8,238.30.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $169.15.

Майно відділу вартує 15 долярів.

Дмитро Сапливий.

ЗВІДОМЛЕННЯ 19 ВІДДІЛУ
в Монтреал, Кве.

На 15 грудня 1934 відділ числив 62 члени: 11 женщин і 51 мущин.

Від заснования відділу 4 квітня 1930 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 5 членкиням $303.50, 18 членам $684.00 — разом 23 члени дістали запомоги на суму $987.50.

3 члени дарували для відділу належну запомогу на суму 26 долярів.

Доходів з підприємств було $578.50.

Відділ жертвував $21.60 на оці цілли: на вінець незнаного жовніра $5.35, на політичних вязнів 5 долярів, на штучну ногу $6.25, на Українську Виставу в Шікаґо 5 долярів.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $2,678.70.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $2,564.63.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $114.07.

Майно відділу вартує 5 долярів.

С. Костирський.

ЗВІДОМЛЕННЯ 20 ВІДДІЛУ
в Венкувер, Б. К.

На 15 грудня 1934 відділ числив 46 членів: 18 женщин і 28 мущин.

Від заснования відділу в 1927 році до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 13 членкиням $296.30, 10 членам $459.20 — разом 23 члени дістали запомоги на суму $755.50.

19 членів дарували для відділу належну запомогу на суму $170.10.

Доходів з підприємств було $1,193.71.

Відділ жертвував $163.08 на оці цілли: на пресовий фонд „Українського Голосу", на Рідну Школу у Венкувер, на інвалідів, Товариству „Просвіта" у Львові, на квіти для хворих членів відділу і на бідних.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня, 1934 $3,140.74.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $2,917.63.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $223.11.

Майно відділу вартує $492.00.

Вас. Рурак, Н. Москалик.

ЗВІДОМЛЕННЯ 21 ВІДДІЛУ
в Вінніпеґу, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 263 члени: 119 женщин і 144 мущин.

Від заснования відділу 12 лютого 1928 року до 15 грудня 1934 року відділ виплатив запомоги 57 членкиням $1,542.40, 49 членам $1,640.60 — разом 106 членів дістали запомоги на суму $3,183.00.

14 членів дарували для відділу належної запомоги на суму $77.75.

Доходів з підприємств було $423.05.

Відділ жертвував $85.50 на оці цілли: на Український Православний Собор, на „Український Голос", на „Рідну Мову" і на виборчу кампанію.

Загальний прихід від заснования ділу до 15 грудня 1934 $10,965.96.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $10.189.48.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $776.48.

Майно відділу вартує $25.50.

М. Марцинюк, Мих. Палюк.

ЗВІДОМЛЕННЯ 22 ВІДДІЛУ
в Гемилтон, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 94 члени: 40 женщин і 54 мущин.

Від заснования відділу 15 січня 1928 року до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 13 членкиням $139.13, 21 членам — $357.77 — разом 34 члени дістали запомоги на суму $496.90.

5 членів (це лише за два послідні роки, бо попередно не зазначено) дарували для відділу належну запомогу на суму $66.40.

Доходів з підприємств було $445.76.

Відділ жертвував $189.35 на оці цілі: на Український Народній Дім в Гемилтоні, на пресовий фонд „Українського Голосу" і на інвалідів у Львові.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $3,233.59.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $2,945.12.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $288.47.

Епіфаній Коча.

—=«»=—

ЗВІДОМЛЕННЯ 23 ВІДДІЛУ
в Торолд, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 23 члени: 11 женщин і 12 мущин.

Від заснования відділу 6 травня 1928 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 11 членкиням $233.81, 9 членам $302.02 — разом 20 членів дістали запомоги на суму $535.83.

Доходів з підприємств було $135.36.

Відділ жертвував 5 долярів для В. Ганулі.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $1,438.21.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $1,315.65.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $122.56.

Майно відділу вартує $14.20.

Н. Бачинський і В. Луців.

—=«»=—

ЗВІДОМЛЕННЯ 24 ВІДДІЛУ
у Вайті, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 21 членів: 10 женщин і 11 мущин.

Від заснования відділу 1 липня 1928 року до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 4 членкиням $101.65.

Доходів з підприємств було $24.00.

Відділ жертвував 10 дол. на українську православну церкву в Вайті.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $802.20.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $501.65.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $300.55.

Майно відділу вартує $400.55.

М. Кадинюк, М. Фещук.

—=«»=—

ЗВІДОМЛЕННЯ 25 ВІДДІЛУ
в Престон, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 10 членів: 4 женщин і 6 мущин.

Від заснования відділу 8 вересня 1928 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 2 членкиням 21 дол., 6 членам 103 дол — разом 8 членів дістали запомоги на суму 124 дол.

3 членів дарували належну запомогу на суму 100 долярів.

Доходів з підприємств було $62.00.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $592.17.

Загальний розхід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $593.25.

Тео. Храбатинка і М. Антонишин.

—=«»=—

ЗВІДОМЛЕННЯ 26 ВІДДІЛУ
в Торонто, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 87 членів: 32 женщин, 55 мущин.

Від заснования відділу 12 грудня 1930 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 5 членкиням 64 доляри, 15 членам 214 долярів — разом 20 членів дістали запомоги на суму 278 долярів.

2 члени дарували для відділу належну запомогу на суму 12 долярів.

Доходів з підприємств було $109.86.

Відділ жертвував $37.20 на оці цілі: для т-ва „Просвіти", на виставу в Шікаґо, на Музей, для хворих членів інших відділів і дар для бувшого фінансового секретаря Ф. Джали.

Загальний прихід від заснования відділу до 15 грудня 1934 $1,692.13.

Загальний розхід від заснования

відділу до 15 грудня 1934 $1,422.72.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $269.41.

Майно відділу вартує 10 долярів.

Ю. Ямковий і В. Табовський.

ЗВІДОМЛЕННЯ 27 ВІДДІЛУ
в Толстой, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 28 членів: 14 женщин і 14 мущин.

Від заснування відділу в травні 1929 року до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 9 членкиням $90.60, 2 членам $45.74 — разом 11 членів дістали запомоги на суму $136.34.

Відділ жертвував 13 долярів на оці цілі: на Виставу в Шікаґо 5 долярів, на ювілейний фонд 5 долярів, на штучну ногу для І. Москаля 3 доляри.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $792.00.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $689.26.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $102.74.

Майно віділу вартує 6 долярів.

Мих. Пелешок і Н. Скорохід.

ЗВІДОМЛЕННЯ 28 ВІДДІЛУ
в Давфин, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 55 членів: 27 женщин і 28 мущин.

Від заснування відділу в 1929 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 12 членкиням $347.82, 5 членам $171.65 — разом 13 членів дістали запомоги на суму $519.47.

1 член дарував частину запомоги на суму 11 долярів.

Доходів з підприємств було $13.53.

Відділ жертвував $50.78 на оці цілі: на Інститут ім. П. Могили, на Ювілейний фонд української Греко-Православної Церкви, на Ювілейний Фонд „Українського Голосу", для Москаля і др.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $2,169.43.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $1,909.43.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $251.25.

Юліян Білоус і Петро Ковтун.

ЗВІДОМЛЕННЯ 29 ВІДДІЛУ
в Ст. Кетерінс, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 25 членів: 3 женщин і 22 мущин.

Від заснування відділу 11 серпня 1929 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 1 членкині 6 долярів, 17 членам 167 долярів — разом 18 членів дістали запомоги на суму 173 доляри.

Доходів з підприємств було $189.65.

Відділ жертвував $38.50 на оці цілі: Вільха, околиця у Львові, на Рідну Школу в Старім Краю, на Виставу в Шікаґо, на Український Дім в Празі.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $1,192.47.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $787.78.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $184.82.

Мих. Лико.

ЗВІДОМЛЕННЯ 30 ВІДДІЛУ
в Тиммінс, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 26 членів: 5 женщин і 21 мущин.

Від заснування відділу 11 червня 1933 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 2 членкиням 29 долярів, 5 членам 74 доляри — разом 7 членів дістали запомоги на суму 103 доляри.

Доходів з підприємств було $83.45.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $412.35.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $351.49.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $60.86.

Іван Ґуляс і Й. Слобода.

ЗВІДОМЛЕННЯ 32 ВІДДІЛУ
в Торонто, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 35 членів: 16 женщин і 19 мущин.

Від заснування відділу 16 листопада 1930 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 6 членкиням 108 долярів, 5 мущинам 132 доляри — разом 11 членів дістали запомоги на суму 240 долярів.

4 члени дарували для відділу належну запомогу на суму 30 долярів.

Доходів з підприємств було $232.57.

Відділ жертвував 5 долярів на Рідну Школу.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $1,253.54.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $1,032.99.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $220.55.

Майно відділу вартує $7.80.

В. Лащук і Н. Чорнописький.

ЗВІДОМЛЕННЯ 33 ВІДДІЛУ
в Ошаві, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 79 членів: 38 женщин і 41 мущин.

Від заснування відділу 30 листопада 1930 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 19 членкиням 384 долярів, 22 членам 370 долярів — разом 41 членів дістали запомоги на суму 754 долярів.

4 члени дарували для відділу належну запомогу на суму 60 долярів.

Доходів з підприємств було $310.32.

Відділ жертвував $25.90 на оці цілі: на штучну ногу І. Москаля, на Українську Виставу в Шікаґо, на українських студентів в Варшаві.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $2,199.34.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $2,158.12.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $41.08.

Майно відділу вартує 25 долярів.

Ю. Семенчук, Т. Семенчук, К. Семенюк, Д. Артим.

ЗВІДОМЛЕННЯ 34 ВІДДІЛУ
в Ріджайні, Саск.

На 15 грудня 1934 відділ числив 16 членів: 4 женщин, 12 мущин.

Від заснування відділу в липні 1932 до 15 грудня 1934 відділ виплатив замоги 3 членкиням 33 доляри, 3 членам 44 доляри — разом 6 членів дістали запомоги на суму 77 долярів.

Доходів з підприємств було $16.49.

Відділ жертвував 8 долярів на оці цілі: на Дієцезальний Фонд 5 дол., на Український Народній Дім 2 доляри і 1 доляр на бурсу в Саскатуні.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $310.74.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $283.30.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $27.44.

Майно відділу вартує 10 долярів.

Н. Масиник і Ф. Титенич.

ЗВІДОМЛЕННЯ 35 ВІДДІЛУ
в Бінфейт, Саск.

На 15 грудня 1934 відділ числив 27 членів: 8 женщин і 19 мущин.

Від заснування відділу в 1932 році до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 1 членкикі 41 дол., тром членам 40 долярів — разом 4 члени дістали запомоги на суму 81 долярів.

Доходів з підприємств було $32.05.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $305.80.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $246.24.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $59.56.

Майно відділу вартує 10 долярів.

І. Дуткевич.

ЗВІДОМЛЕННЯ 36 ВІДДІЛУ
в Киркленд Лейк, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 9 членів: 5 женщин і 4 мущин.

Від заснування відділу в 1933 році до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомогу одному членові на суму 18 дол.

Доходів з підприємств було $70.81.

Загальний прихід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $160.93.

Загальний розхід від заснування відділу до 15 грудня 1934 $106.20.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі $54.73.

Майно відділу вартує 10 долярів.

Ярослав Кміть, Е. Манчуленко.

ЗСУМОВАННЯ ПОВИЩИХ ЗВІДОМЛЕНЬ.

Тепер застановімся над повище поданими звідомленнями. На 36 відділів, які мали прислати звідомлення до 15 грудня, 1934, не прислав звідомлення 31 відділ в Пайн Ривер, Ман. Звідомлення є від 35 відділів. Нема звідомлень від сім відділів, а саме від чисел 36 до 43. Ті відділи заснувалися в 1934 і 1935 рр. і звідомлень не могли мати.

Коли візьмемо звідомлення 35 відділів і їх зсумуємо, то зіставлення всіх 35 відділів представляється так:

Запомогу одержали **822** женщин на суму **$19,354.00, 1,173** мущин на суму **$30,031.76 — разом 1,995 членів одержали запомоги на суму $49,385.76.**

139 членів дарували належну їм запомогу на суму **$1,337.81.**

Приходи з підприємств устроюваних відділами виносили **$16,906.57.**

Відділи жертвували на ріжні цілі **$3,418.47.**

Загальний прихід всіх відділів від їх заснованя до 15 грудня 1934 року виносив **$164.669.59.**

Загальний розхід **$156,070.95.**

На 15 грудня 1934 готівка на руках відділів виносила **$8,263.19.**

Майно (інвентар) відділів вартувало на 15 грудня 1934 **$1,198.27.**

Зсумувавши членство, подане у звідомленнях від 35 відділів, число членів представляється так: 35 відділів мали разом 1,277 женщин, 2,034 мущин — разом 3,311 членів. До 15 грудня 1934 заснувалося 5 відділів, від яких нема звідомлень. Членство в тих відділах на 15 грудня 1934 представлялося так: 37 відділ в Гефорд, Саск: 41 членів — 7 женщин, 34 мущин. 38 відділ в Роза, Ман.: 20 членів — 7 женщин, 13 мущин. 39 відділ в Мелеб, Ман.: 13 членів — 8 женщин, 5 мущин. 40 відділ в Летбридж, Алта: 13 членів — 4 женщин, 9 мущин. 41 відділ в Тарнополь, Саск.: 11 членів — 3 женщині, 8 мущин. Разом в пятьох відділах було 98 членів — 29 женщин, 69 мущин.

Коли додамо членство 5 відділів, до членства в 35 відділах, на 15 грудня 1934 було **3,409 членів,** з того **1,306 женщин, 2,103 мущин.**

Самособою зрозуміле, що в часі видання цеї книжки усі числа мусіли піти вгору; більші є загальні приходи і більші загальні розходи, а також і членство збільшилося, бо відділи від часу зладження виказів приняли більше нових членів, мали більший фінансовий оборот, а також заснувалося два нових відділи: 42 відділ в Норанда, Кве. і 43 відділ в Ст. Боніфес, Ман.

Читач може завважити ріжницю в членстві, коли буде порівнювати історії відділів зо звідомленнями, бо, як сказано, звідомлення були до 15 грудня, 1934, а історії писані в 1935 році.

ЗВІДОМЛЕННЯ ДИРЕКЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ВЗАЇМНА ПОМІЧ.

Попередні звідомлення були звідомлення відділів. У звідомленнях відділів є зазначено, які були приходи, а які розходи. Тут треба зазначити, що в розходи відділів є включені належитости, які відділи висилають до каси дирекції, а саме половину членських вкладок, розмети, вписове, за членські відзнаки, статути і правила та за інші дрібні річи, як друки, тощо.

Відділи виплачують допомогу хворим членам, дирекція виплачує похоронну і спеціяльну допомогу. Похоронна допомога — це означена правилами однакова сума, яку виплачує дирекція по кожнім помершім членові. На похоронну допомогу розкладається членський розмет.

Спеціяльну допомогу виплачується тому, на кого її померший член записав. Висота спеціяльної допомоги залежить від того, кілько літ померший член був членом „Взаїмної Помочі". Спеціяльну допомогу виплачує дирекція з членських вкладок, що присилають відділи.

Понище подається викази виплаченої похоронної і спеціяльної допомоги по померших членах „Взаїмної Помочі", що померли від заснования

„Взаїмної Помочі" в 1921 році до 1 листопада в 1935 році.

Від 1921 до 1926 року умерло двох членів. Посмертної і похоронної допомоги виплачено .... $ 221.00

В 1926 р. умерло 2 члени. Похоронної і спеціяльної допомоги виплачено 200.00

В 1927 р. умерло 3 члени. Похоронної і спеціяльної допомоги виплачено .... $ 800.00

В 1928 р. умерло 4 члени. Похоронної і спеціяльної допомоги виплачено 375.00

В 1929 р. умерло 9 членів. Похоронної і спеціяльної допомоги виплачено 1,250.00

В 1930 р. умерло 11 членів. Похоронної і спеціяльної допомоги виплачено 3,000.00

В 1931 р. умерло 15 членів. Похоронної і спеціяльної допомоги виплачено 4,200.00

В 1932 р. умерло 9 членів. Похоронної і спеціяльної допомоги виплачено 2,755.00

В 1933 р. умерло 6 членів. Похоронної і спеціяльної допомоги виплачено 1,600.00

В 1934 р. умерло 13 членів. Похоронної і спеціяльної допомоги виплачено 3,475.00

В 1935 р. до 1 грудня умерло 11 членів. Похоронної і спеціяльної допомоги виплачено $3,075.00

По 85 членах виплачено **$20,951.00**

Одначе до виказу виплат належить ще одна рубрика. Згідно з правилами „Взаїмної Помочі" виплачується спеціяльну допомогу невилічимо, або хронічно хворим членам. До 1 грудня 1935 виплачено спеціяльну допомогу таким членам в такий спосіб:

В 1932 році виплачено спеціяльну допомогу 1 членові .... $ 125.00

В 1933 р. виплачено спеціяльну допомогу 6 членам .. 1,000.00

В 1934 році виплачено спеціяльну допомогу 4 членам .. 725.00

В 1935 році виплачено спеціяльної допомоги (до 1-го грудня) 5 членам 950.00

Разом 16 хворим членам виплачено **$2,800.00**

Візьмім тепер і зсумуймо 1) запомогу, яку виплатили відділи хворим членам, 2) виплачену похоронну і спеціяльну допомогу по померших членах і 3) виплачену спеціяльну допомогу хворим членам.

Відділи виплатили допомоги хворим членам **$49,385.76**

Дирекція виплатила похоронної і спеціяльної допомоги по померших членах **20,951.00**

Дирекція виплатила спеціяльної допомоги хворим членам **2,800.00**

Разом виплачено $73,136.76

Тут **числа** а не **слова** доказують, яку добродійну роботу виконує Українське Товариство „Взаїмна Поміч"! Члени складають свої центи, і члени в потребі дістають допомогу. Вік „Взаїмної Помочі" ще не довгий, а робота велика. Яку то велику **силу** може виказати український нарід, як би **він** весь зєднався в цій допомоговій орґанізації!

Повищі числа говорять про те, яку допомогу виплачено хворим і по померших членах „Взаїмної Помочі".

В честь „Взаїмної Помочі" треба звернути увагу на ще одну справу. Коли каса дирекції „Взаїмної Помочі" почала побільшуватися, членство „Взаїмної Помочі" на річних загальних зборах не забувало також і про нарсдні потреби, про народні установи так в Рідній Краю, як і в Канаді.

Перший раз члени рішили дати жертви на народні цілі на загальних річних зборах в 1931 році. Тоді ухвалено $300.00
На зборах в 1932 р. ухвалено 500.00
На зборах в 1933 р. ухвалено 550.00
На зборах в 1934 р. ухвалено 550.00
На зборах в 1935 р. ухвалено 775.00

Разом **$2,675.00**

Коли до тої суми додати суму, яку відділи жертвували на народні цілі, а це 3,418.47

то разом „Взаїмна Поміч" жертвувала на народні цілі **$6,093.47**

Тут знов приходиться зробити ще одно зсумовання.

„Взаїмна Поміч" виплатила хворим членам і по померших членах $73,136.76
На народні цілі 6,093.47

Разом $79,230.23

Члени „Взаїмної Помочі" чуються гордими, що їх орґанізація помагає не тільки своїм членам; помагає теж і українським народним установам.

Не-члени „Взаїмної Помочі" наглядно можуть переконатися, що Українське Товариство Взаїмна Поміч є корисною, добродійною українською орґанізацією. Ніхто з тих, що ще не є членами, не можуть мати якихсь оправдань, чому не можуть стати членами „Взаїмної Помочі".

СТАН ГОЛОВНОЇ КАСИ.

Члени складають вкладки. Половину членських вкладок відділи відсилають до головної каси. Відділи виплачують допомогу хворим членам. Дирекція виплачує з головної каси спеціяльну допомогу по померших членах. Виплачено десятки тисяч долярів. А все таки головна каса з кожним роком зростає. Що так є, вказують оці дані:

Головна каса дирекції почалася від 1925 року, коли саме одержано домініяльний чартер. В тому році на 15 травня 1 відділ по обтягненню ріжних претенсій передав до каси дирекції 900 дол. До кінця року каса дирекції мала чистих грошей $ 992.15
В 1926 р. сума піднеслася до $ 3,126.13
В 1927 р. сума піднеслася до $ 4,974.93
В 1928 р. сума піднеслася до $10,723.31
В 1929 р. сума піднеслася до $15,666.07
В 1930 р. сума піднесла ся до $20,344.72
В 1931 р. сума піднеслася до $26,250.80
В 1932 р. сума піднеслася до $31,391.08
В 1933 р. сума піднеслася до $38.091.45
В 1934 р. сума піднеслася до $46,279.92

Повищі числа не представляють цілого майна Товариства, тільки суму грошей в касі та бондах. Дійсне майне Товариства з кінцем 1934 р. було обчислене на $47,982.88. В цю цифру крім бондів та грошей в банку входила також вартість інвентаря і відзнак (ґузиків і лент).

Повищі цифри найкраще показують, що Українське Товариство Взаїмна Поміч постепенно розвивається і що перед цею орґанізацією є світла будучність.

ЧЛЕНИ ДИРЕКЦІЇ ВІД 1925 РОКУ.

В 1925 році: Мир. Стечишин — голова, В. Довганик — заст. голови, Віктор Купченко — рекордовий секретар, Павло Павлюкевич — фінансовий секретар, С. Ковбель — касієр. Директори: Т. Д. Ферлей і Є. Левицький. Контрольори: З. Бичинський, В. Угринюк і В. Свистун.

В 1926 р.: Мир. Стечишин — голова, Д. Гунькевич — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, Ст. Ревак з початку, опісля П. Павлюкевич — фінансовий секретар, С. Ковбель — касієр. Директори: К. Стрільчук і Є. Левицький. Контрольори: В. Свистун, І. Мітенко і Віктор Купченко.

В 1927 р.: Мир. Стечишин — голова, о. С. В. Савчук — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, П. Павлюкевич — фінансовий секретар, С. Ковбель — касієр. Директори: В. Довганик і К. Стрільчук. Контрольори: І. Мітенко, В. Свистун і І. Трач.

В 1928 р.: Мир. Стечишин — голова, о. С. В. Савчук — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, П. Павлюкевич — фінансовий секретар, С. Ковбель — касієр. Директори: В. Довганик і Є. Левицький. Контрольори: С. М. Дорощук, І. Мітенко і В. Свистун.

В 1929 р.: Мир. Стечишин — голова, о. С. В. Савчук — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Й. Богоніс — касієр. Директори: Віктор Купченко і Гр. Угринюк. Контрольори: О. Климків. І. Фреюк і В. Свистун.

В 1930 р.: Мир. Стечишин — голова, Віктор Купченко — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, М. Пасічняк — заст. рек. секретаря, Г. І. Блок — фінансовий секретар, В. Батицький — заст. фін. секретаря, Й. Богоніс — касієр, Н. Кінаш — заст. касієра. Контрольори: В. Свистун, О. Климків і І. Фреюк.

В 1931 р.: Мир. Стечишин — през., Віктор Купченко — заст. президента, В. Батицький — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Йос. Богоніс — касієр. Директори: К. Чеховий, П. Кокор, Н. Сакалюк і А. Касіянчук. Контрольори: Л. Б. Ґрабовецький, К. Сліпець і Ю. Ожийовський.

В 1932 р.: Мир. Стечишин — президент, А. Касіянчук — заст. президента, В. Батицький — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Й. Богоніс — касієр. Директори: П. Кіпран, К. Чеховий, Тео. Гуменюк, д-р І. Верхомин. Контрольори: К. Сліпець, О. Боянівський і Ю. Ожийовський.

В 1933 р.: Мир. Стечишин — президент, А. Касіянчук, заст. президента, В. Батицький — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Йос. Богоніс — касієр. Директори: П. Кіпран, К. Чеховий, Тео. Гуменюк, д-р І. Верхомин. Контрольори: К. Сліпець, Ю. Ожийовський і А. Ковбель.

В 1934 р.: Мир. Стечишин — президент, А. Касіянчук — заст. президента, В. Батицький — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Йос. Богоніс — касієр. Директори: М. Юрійчук, Тео. Гуменюк, П. Кіпран, Ф. Титенич, д-р І. Верхомин, В. Рурак. Контрольори: О. Боянівський, А. Ковбель і Ю. Ожийовський. Члени головного мирового суду: В. Свистун, С. Ковбель, Д. Гунькевич, С. Андрусяк і І. Фреюк.

В 1935 р.: Мир. Стечишин — президент, П. Кіпран — заст. президента, В. Батицький — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Йос. Богоніс — касієр. Директори: М. Юрійчук, Тео. Гуменюк, І. Фреюк, Ф. Титенич, д-р І. Верхомин, В. Рурак. Контрольори: А. Ковбель, Л. Б. Ґрабовецький і Ю. Ожийовський. Члени головного мирового суду: В. Свистун, С. Ковбель, Н. В. Бачинський, Т. Д. Ферлей і А. Касіянчук.

В. Батицький.

ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ЗАСНУВАННЯ ВІДДІЛУ

ВСТУП.

Коли ця книжка дістанеться в руки людей в місцевости, де нема відділу, і вони уважно її перечитають та перестудіюють, то вони схочуть стати членами Українського Товариства „Взаїмна Поміч".

Бо чи може знайтися серед українського народу особа, яка не хотіла-б належати до великої української родини, що єднається тільки для того, щоби взаїмно собі помагати?

Чи є така особа, що не бажала-б щоби в недузі мала приятелів, які її відвідували-б та піддержували на дусі?

Не кожний член мусить хворувати. Але чи може знайтися така особа, що, будучи членом „Взаїмної Помочі", не відчувала-б душевного задоволення, що силою свого членства помагає свому братові, котрий занедужає?

Одначе є і інші справи, задля яких кожний і кожна повинні стати членами „Взаїмної Помочі".

Пересічно український нарід в Канаді — чи то робітник, чи фармер, чи професіоналіст — це зарібники. На своє життя заробляють руками, або умовою працею. Дуже мало є таких, аби з праці ума, чи з праці рук могли так доробитися, щоби могли сказати, що їм непотрібна ніяка допомога.

Чи не є відомі випадки, що коли умре батько, чи мати, чоловік, чи жінка, нема їх за що похоронити і треба на похорон грошей позичати? І тоді не досить того, що через смерть родина відчуває біль, а приходять ще й грошеві клопоти.

Грошеві клопоти кожний може усунути, коли хоч трохи подумає над своєю родиною. Хто тільки не є самолюб, хто має любов до своєї родини, хто бажає, щоби через свою смерть не додавати родині клопотів — той стане членом „Взаїмної Помочі".

Член „Взаїмної Помочі" складає кождого місяця 50 центів вкладки. Половина вкладки остає у відділі, а половину висилається до дирекції. Поза те член складає розмет по кожному померщому членові і на лікаря відділу таку суму, на яку зробить відділ умову з лікарем, що услугує членів відділу. Разом на рік член складає менше-більше 8 долярів. Це така уміркована сума, що і найбідніший може на неї спромогтися. Бо що значить 8 долярів на рік? Чи не пускає хто небудь з нас більше грошей на рік на річи, без яких може обійтися?

Зате член в разі недуги дістає допомогу від відділу, а в разі смерти члена дирекція виплачує 150 долярів на похорон і спеціяльну допомогу тому, на кого член записав посмертне. Спеціяльна допомога виносить від 50 до 350 долярів.

Отже з повищого кожний бачить, що у „Взаїмній Помочі" є трояка допомога: 1) Вразі недуги член дістає допомогу, 2) в разі смерти родина члена, або особа, що занимається похороном, дістає 150 долярів на похорон і 3) особа, на котру записане посмертне, дістає спеціяльну допомогу від 50 до 350 дол., залежно від того, кілько літ померший був членом „Взаїмної Помочі".

Може хто сказати, що це не є велика допомога. Але придивімся на це обчислення:

Не берім в рахунок допомоги, яку дають відділи хворим членам, бо як сказано, не кожний член мусить хворувати. Не берім в рахунок похоронної допомоги, яка виносить 150 долярі, бо на це члени платять розмет, а візьмім на увагу саму спеціяльну до-

помогу. Спеціяльна допомога від одного до десять років членства виносить від 50 до 350 долярів. По десятьох роках спеціяльна допомога в сумі 350 долярів стоїть стало. Чи годен член зложити 350 долярів до головної каси за свого життя? Ні! З членської вкладки кожного місяця відділ висилає половину, тоб то 25 центів до головної каси, а це значить, що член зложить до головної каси за рік 3 доляри.

За 10 літ зложить 30 долярів.
За 20 літ зложить 60 долярів.
За 30 літ зложить 90 долярів.
За 40 літ зложить 120 долярів.
За 50 літ зложить 150 долярів.

Іншими словами, щоби зложити 350 долярів по 25 центів місячно, треба бути членом 116 років і 8 місяців!

Висновок з повище сказаного є той, що кожний українець і кожна українка можуть стати членами „Взаїмної Помочі", бо вона є приступна для всіх.

Лише такий, що не дбає про те, що буде з ним, коли занедужає, не дбає, що в часі недуги його родина може не мати нізвідки помочі — не стане членом „Взаїмної Помочі".

Лише такий, що не дбає, щоби його родина одержала по його смерти похоронну і спеціяльну допомогу, не впишеться в члени „Взаїмної Помочі".

А чи заслугують такі люде на пошану? Ні. Хто може, а не хоче стати членом „Взаїмної Помочі", не заслугує на пошану.

Кілько треба осіб, аби заснувати відділ „Взаїмної Помочі"?

Потрібно найменше 10 осіб на початок.

Хто може стати членом?

Кожний українець і кожна українка у віці між 16 а 45 роком життя може вписатися в члени. Низше 16 років і вище 45 років до „Взаїмної Помочі" не принимається. До „Взаїмної Помочі" принимається українців без уваги на їх політичні чи релігійні переконання. Не принимається комуністів. Аплíканти мають бути здорові, чесні.

Перші кроки до заснування відділу.

Коли в місцевости знайдеться 10 осіб, які бажають заснувати відділ, вони повинні зійтися і вибрати тимчасовий комітет, бодай з 3 осіб, голови, секретаря і касієра. Секретар повинен написати до дирекції „Взаїмної Помочі" за статутом і за членськими аплікаціями.

Основавчі збори.

Коли наспіють аплікації і статут та правила, тимчасовий комітет повинен скликати основавчі збори. На цих зборах мається перечитати статут, а відтак приступити до впису членів.

Впис членів.

Кожда аплікація має дві картки. На перших сторонах обох карток є подані рубрики, що їх мають виповнити апліканти. Аплікант має виповнити обі картки аплікації і має підписатися власноручно в зазначеній рубриці, а коли не знає писати, то має зробити хрестик, а хтось другий повинен написати імя апліканта і підписатися як свідок підпису.

Свідки.

На перших сторонах обох карток аплікації підписується в призначених рубриках двох свідків. Свідками не можуть бути члени родини апліканта, одначе мусять бути такі, що знають апліканта. Коли відділ вже існує, то свідками можуть бути тільки члени відділу „Взаїмної Помочі". Коли відділ засновується, свідками можуть бути тільки ті, що вписуються до „Взаїмної Помочі".

Інші замітки до аплікацій.

На аплікації має бути зазначене число відділу. Поки аплікації новозаснованого відділу не зістануть приняті дирекцією „Взаїмної Помочі", доти числа не подається. Число відділу на аплікації подається тоді, коли одержиться від дирекції приняті аплікації і повідомлення про формальне принятгя нового відділу в склад Українського Товариства Взаїмна Поміч враз

з повідомленням, яке число одержав новий відділ.

На аплікації конечно мусить бути поданий рік, місяць і день уродження апліканта.

В рубриці, де зазначується, для кого є призначена спеціяльна допомога, мусить бути написане імя, призвище і споріднення особи, що її аплікант призначує спеціяльну допомогу.

Лікарські оглядини.

На другій стороні першої картки аплікації є поданих кілька точок статута, а на споді є рубрика для дирекції, де вона зазначує приняття апліканта. На другій стороні другої картки аплікації є поданий формуляр для лікаря, а на споді є рубрика для дирекції.

Коли аплікантн виповнять аплікації, мають з ними пійти до лікаря, з яким тимчасовий комітет зробив угоду щодо його услуг для членів відділу. Лікар має їх випитати і оглянути і свої спостереження списати на формулярі.

Аплікації висилається до Дирекції.

Виповнені аплікантами аплікації, підписані свідками і доповнені лікарем по огляненню аплікантів, секретар тимчасового комітету відбирає від лікаря і висилає до дирекції. Коли вже існує відділ, то комітет відділу назначує когось з між себе, щоби ходив до лікаря за аплікаціями і відсилав до дирекції. Звичайно це робить секретар.

Вписове, членські вкладки і належитости за відзнаки і статути.

Разом з аплікаціями до дирекції висилається від кожного апліканта вписове, членську вкладку бодай за один місяць і належитости за статут і правила та за членську відзнаку. Вписове виносить 2 доляри. Час від часу дирекція дає дозвіл приймати нових членів за половину вступного, або й без вступного.

Членська вкладка виносить 50 центів на місяць. З того 25 центів остає у відділі, а 25 центів висилається до дирекції.

Членська відзнака коштує 25 центів. Статут і правила (членська книжочка) коштують 25 центів. Членську відзнаку, статут і правила обовязково мають мати всі члени.

В членській книжочці є рубрики, в яких фінансовий секретар зазначує членові одержані від него належитости.

Місячне звідомлення.

Коли висилається належитости до дирекції, то висилається їх разом з місячним звідомленням. Формулярі місячного звідомлення одержується від дирекції даром. На цих формулярах є рубрики на імена членів і на належитости, які висилається до дирекції. Місячне звідомлення мусить бути виповнене точно, бо з місячного звідомлення переписується все до книжки дирекції. Щодо вкладок, то на місячних звідомленнях зазначується тільки ту суму, яку висилається до дирекції, а не цілу, яку член зложив, бо половина членських вкладок остає в відділі.

Приняття аплікантів.

Коли дирекція одержить аплікації і належитости, тоді переглядає аплікації. Коли все в порядку, тобто коли аплікант є такім віці, що може бути принятий і лікарське звідомлення є вдоволяюче, тоді дирекція принимає апліканта в члени „Взаїмної Помочі"

Аплікант рахується членом відділу від дня приняття дирекцією.

На обох картках аплікації в рубриках для дирекції вписується дату приняття апліканта в члени. По приняттю аплікацій, дирекція відсилає до відділу ті картки аплікацій, на котрих з другого боку є подано кілька точок статуту. Відділ ці аплікації держить в схову. Другі картки аплікацій, що мають на другій стороні лікарське звідомлення, остають в дирекції.

Аплікантам, яких аплікації не будуть приняті, звертаються вкладки і другі належитости.

Статути і відзнаки.

Коли дирекція одержить належитости, висилає разом з принятими аплікаціями статути і відзнаки.

Перші збори новозаснованого відділу.

Коли тимчасовий комітет одержить від дирекції аплікації принятих членів, скликує збори членів. На тих зборах вибирається виконавчий комітет (управу) відділу, який має урядувати до кінця даного року. Кілько осіб входить до виконавчого комітету, про це сказано в статуті.

Грамота.

Коли відбудуться перші збори відділу, секретар має вислати до дирекції протокол зо зборів і склад виконавчого комітету. Тоді дирекція видає грамоту для відділу, подаючи на ній число відділу та імена 5 членів виконавчого комітету. Грамоту відділ має оправити в рамці зо склом і має повісити в льокалі відділу.

Печатка.

Кожний відділ повинен мати печатку. Печатку замовляється через дирекцію. Кілько коштує печатка, про це дасть інформації дирекція в тому часі, коли буде потреба.

Лікар відділу.

Нема одного правила для всіх відділів щодо угоди з лікарем, який має обслугувати членів відділу. Переважно відділи „Взаїмної Помочі" роблять умову з лікарем, як подано понище.

Згідно з правилами „Взаїмної Помочі" кожний член платить що три місяці по 25 центів на лікаря. Разом член складає на рік одного доляра. Відділ всі гроші, зложені на лікаря, передає лікареві. За те лікар оглядає нових аплікантів і відвідує хворого члена, чи членів.

Хворих членів лікар відвідує два чи більше разів, залежно від умови. Але коли хворому членови треба спеціяльної лікарської опіки, він мусить за ню окремо заплатити.

Є відділи, що мають інакші умови з лікарем. Приміром, відділ платить лікареві тільки тоді, коли член хворий. За першу візиту хворого члена відділ платить одного долара, а коли лікар лічить члена далі, то дає 25 процент опусту. За те за оглядини аплıканта відділ платить за кожного члена 1 доляра. При такій умові для відділу є така користь, що як члени не хворують, то гроші, зложені на лікаря, остають у відділі.

Лікар відділу не є обовязаний робити операцію членові за ті гроші, що дістає від відділу.

Тимчасовий комітет відділу, що орґанізується, повинен наперед зробити угоду з лікарем, щоби вже при вписі аплікантів представити їм, до котрого лікаря мають йти і на яких услівях лікар має робити лікарські оглядини аплікантів.

Обовязки фінансового секретаря.

В статуті є сказано, які є обовязки кожного члена виконавчого комітету відділу. Одначе для фінансового секретаря відділу потрібно більше пояснень, як є сказано у статуті. Фінансовий секретар приймає від членів вкладки, розмети, приготовляє місячне звідомлення і разом з касієром висилає належитости до дирекції.

Формулярі для місячного звідомлення, які висилається до дирекції з належитостями, кожний відділ дістає від дирекції даром.

Фінансовий секретар має тримати точний рекорд членських вкладок в книжці відділу. В початках найліпше буде, коли в своїй книжці фінансовий секретар дасть для кожного члена одну сторону, в якій поробить рубрики, як на кінці членської книжочки (правил).

Коли член платить вкладки, фінансовий секретар замісць посвідки виписує членові в його членській книжочці одержані належитости і рівночасно зазначує одержані належитости в фінансовій книжці. Тоді все точно зазначено і не робиться помилок. Одначе цей спосіб невигідний для відділів, що мають по кількадесять чи кілька сот членів. Невигідний тому, бо бере довше часу, коли робиться загальне обчислення приходів. Фінансові секретарі набирають практики і впроваджують таку систему ведення книжок, яка для них найпрактичніша. В разі потреби дирекція дає поради.

Фінансовий секретар записує приходи. Всі приходи передає касієрови і на всі гроші має дістати посвідку від касієра.

Є ще одна книжка, що називається леджер. Вона служить до удержування точного рахунку між фінансовим секретарем і членами. В тій книжці одна картка служить для кожного члена чотири роки. Готові картки можна набути в дирекції і одна картка коштує 2 центи.

Касієр.

Касієр вкладає гроші до банку. Таксамо він робить всі виплати згідно з ухвалами виконавчого комітету, або місячних зборів. Касієр також записує в своїй книжці всі розходи. Розходи зсумовує кожного місяця, а відтак зсумовує тримісячний розхід. Звичайно контроля відбуваєть-ся що три місяці. На всі розходи касієр має мати посвідки. За належитости висилані до дирекції дістає посвідки від дирекції.

Замітки для контрольної комісії.

Добрий спосіб контрольовання є такий. Наперед контрольна комісія провірює книжки фінансового секретаря, тобто провірює, які були приходи і зсумовує їх. Опісля переходить посвідки, які фінансовий секретар одержав від касієра, щоби знати, чи фінансовий секретар передав касієрові всі гроші. Дальше провірює всі розходи касієра на основі посвідок і чекової книжки. Для звіту має зладити, кілько було вкладок, розметів, вписового, на лікаря, за статути і відзнаки та інші приходи, як з підприємств тощо. Контрольна комісія для звіту має теж зладити розходи, кілько вислано до дирекції, виплачено допомоги, виплачено лікареві і інші розходи і кілько є в касі відділу грошей при замкненню книжок.

Що три місяці контрольна комісія має давати тримісячний звіт, а на річних зборах має дати звіт з цілого року.

Зміна спеціяльної допомоги.

Буває, що член змінює особу, якій має бути виплачена спеціяльна допомога. На це треба дістати спеціяльний формуляр. Кожний відділ дістає формуляр даром від дирекції. По виповненню цей формуляр висилає відділ до дирекції.

Переступні листи.

Коли член переноситься до іншої місцевости, де є відділ „Взаїмної Помочі", має дістати від виконавчого комітету переступний лист до другого відділу. Формуляр переступних листів на бажання висилає дирекція даром. Яка є процедура при переході члена з відділу до відділу, є подано в правилах.

Допомога членам.

Членові прислуговує допомога по шістьох місяцях від дати вписy. Спосіб виплачування допомоги є поданий в правилах.

Одначе треба добре перестудіювати точки в правилах, що відносяться до допомоги. Коли заходять які питання, то виконавчий комітет вдається до дирекції за інформаціями. На складі в дирекції є спеціяльні формулярі для лікаря. Ці формулярі відділ дає свому лікареві і він уживає їх при оглядуванню хворих членів відділу. 50 штук лікарського формуляра (зліплені в книжку) коштує 50 центів.

Коли умре член.

Коли умре член відділу, виконавчий комітет має повідомити дирекцію про смерть члена на формулярі, який дирекція висилає даром. Разом з формулярем має прислати до дирекції урядовий документ смерти, по анґлійськи Certificate of Death.

Виплата похоронної допомоги.

Похоронну допомогу виплачує дирекція, коли померший був шість місяців членом. Коли умре член, що ще не був шість місяців членом, похоронного по нім не виплачується.

Виплата спеціяльної допомоги.

Спеціяльну допомогу виплачується, коли померший член був один рік членом. В правилах (які кожний член має) подана скаля виплат спеціяльної допомоги.

Повищі інформації, хоч подані вкоротці, дають достаточні вказівки щодо заснования відділу. Провадження відділу не є тяжке; потрібно тільки трохи практики. Дирекція завжди дає

інформації, як поступати в певних справах, коли відділ за будь яким поясненням напише. Найважнішим є, щоби члени точно платили вкладки до відділу і щоби відділи точно висилали належитости до дирекції.

Точне виконування обовязків — це є найважнішою справою у „Взаїмній Помочі"!

За всякими інформаціями треба писати на адресу:

UKRAINIAN RELIEF ASSOCIATION
Box 3311, — Winnipeg, Man.

ДИРЕКЦІЯ „ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ" В 1926 Р.

Сидять (з ліва на право): О. [illegible] — рек. секр., С. Ковбель — касієр, М. Стечишин — голова, Д. Гунькевич — заст. голови, П. Павлюкевич — фін. секр. Стоять (з ліва на право): Є. Левицький — директор, В. Свистун, Віктор Купченко і І. Мітченко — контрольори.

Д-р І. Верхомин.

КІЛЬКА ЗАУВАГ ДЛЯ ВІДДІЛІВ

Українське Товариство „Взаїмна Поміч" є виключно запомоговою інституцією, будучність котрої залежить до великої міри від того, які перестороги приймуть виконавчі комітети відділів в приниманню членів, як також і ведення орґанізації.

Не маючи змоги на близше обзнакомлення з діяльністю дирекції „Взаїмної Помочі", я ограничусь до роботи відділу.

Наш, 15 відділ „Взаїмної Помочі" в Едмонтоні, був започаткований поверх 8 років тому. Через цілий час без перерви, я був лікарем цего відділу. В нашім відділі кожний член платить одного доляра на рік на лікаря, за що має право покликати лікаря до дому, чи зголоситися в канцелярії через цілий рік, і не платить більше, хіба в разі більшої слабости, або операції.

Коли тільки можливо є, я радив би кожному відділові дістати українського лікаря на таких услівях і заінтересувати його роботою „Взаїмної Помочі". Такий лікар буде одним з головних підпор відділу, бо буде стояти на сторожі інтересів „Взаїмної Помочі".

Справа принимання нових членів є чи не найважніша. Від стану здоровля членів залежить фінансовий стан відділу. Маємо досить прикладів, що члени, а найбільше членкині, були слабі перед вписом на старі, завертаючі недуги, про котрі нічого не згадували при вписі в члени. Спочатку в нашім відділі ми зробили одну помилку, що позволили аплікантові переходити через оглядини будь котрого лікаря. На жаль не всі лікарі є етично і справедливо натхнені і через це нераз відділ мусів терпіти. Трафляються члени і членкині, які не повинні бути приняті. Деякі ще тепер можуть бути викинені на підставі статуту, бо несправедливо відповіли на питання в аплікації „Чи були коли хорі". Такі члени час від часу хворують і дістають запомогу. Здорові члени знова нарікають на це.

Тим похибкам можна запобігчи, коли будемо мати бодай двох платних робітників, секретаря і лікаря.

Через минувших пару років наш відділ платить фінансовому секретареві малу винагороду, 25 центів від члена на рік. Ми не можемо вимагати великої посвяти за дармо. Бачучи результат після того, як секретар став бути платний, я прийшов до заключення, що велика причина, чому наші орґанізації не мають відповідного розмаху, є те, що урядники мають робити роботу даром. Кожний чоловік мусить якось жити. Він не може цілий свій час віддати народній роботі. Особисто я волію дати пару долярів від себе, як самому тратити дорогий час вечерами.

Наші люде не оцінюють вартости часу, можливо тому, що його економічна вартість в них є мала. На цю тему повинно ся ширше писати в часописах.

Найліпше є приймати членів, котрі мають певне і стале заняття. Такі члени не мають з економічного боку причини слабувати, бо їм не оплатиться лишати роботу і за шість долярів на тиждень „слабувати". З такими членами нема найменшої трудности. Їх справи є ясні і оправдані.

Можливо, що це, що я пишу, не буде цікавити читача, однак будучи близще звязаний з відділом, переконуюся, що через малі, на позір дрібничкові справи, найбільше терпимо.

Наприклад є справа приєднання нових членів. Це виглядає легко. Є кампанія і мають зійтися люди та вписатися в члени. Однак це лише в теорії. В практиці цілком інакше. Говорить промовець, заохочує, однак ніхто не вписується. Треба йти і особисто заохочувати. Приєднування нових членів залежить від здібности того, що вписує. На таке найкраще надається

платний секретар. Бо тяжко чоловікові лишати своє заняття і тратити час на приєднування нових членів.

Також лікар відділу повинен особисто старатися дістати членів до „Взаїмної Помочі" тому, що він є один з платних робітників і це його обовязок.

Найлекше дістаєся нових членів, коли умре член і по ньому виплачує дирекція належну похоронну і специяльну допомогу, або коли хворий член дістає допомогу від відділу. Це є добре оголошення для відділу і це повинні використовувати для приєднування нових членів.

ДИРЕКЦІЯ „ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ" В 1927 Р.

Сидять (з ліва на право): прот. С. Б. Савчук — заст. голови, Мир. Стечишин — голова, О. Ковбель — касієр. Стоять (з ліва на право): І. Мітенко — контрольор, О. Боянівський — рек. секр., К. Стрільчук — директор, П. Павлюкевич — фін. секр, В. Свистун — контрольор.

УСЛУГИ „УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ"

Якось дивно склалося. В 1935 році „Взаїмна Поміч" обходить десяті роковини свого розвою і в 1935 році „Український Голос" обходить 25-ті роковини своєї служби українському народові, українським справам в Канаді.

25 років тому національна свідомість серед української еміґрації не була така, якою вона є тепер. Національну свідомість затратили ще наші предки в рідному краю, а до затрачення національної свідомости причинилися у великій мірі ті, що поневолили український нарід, а також причинилися і самі українці. Бо в українській історії був період, що українські бояри, українські шляхтичі, а відтак українці, що занимали висші становища, асимілювалися з народами, які запанували над Україною.

В тих часах не було так багато шкіл як тепер. „Вченими" були тільки вищі верстви, і це було не тільки серед українського народу, але серед всіх народів. Коли українці, що були на становищах, засимілювалися, наш нарід остався без свого проводу.

Навіть тоді, коли появилися визначні українські поети, письменники в 19 столітті, процентово дуже мало українців стали свідомими своєї національности. Бо вороги старалися всіми можливими способами не допустити до того, щоби нарід став свідомим. Вони знали, що коли нарід стане свідомим національно — скінчиться їх панування над цим народом.

Наша еміґрація перед двадцять пять роками була мало свідома національно. Як то в тих часах ми раділи тими, що називали себе українцями! Яка радість була, коли стрінулися українці з Галичини, Буковини, Великої України — і говорили з собою як свідомі українці.

Одначе таких було мало. Більшість це були малороси, русини, австріяки, ґаліціяне, буковинці, поляки. Для многих з них українці виглядали не як народність, а як якась політична партія серед тих малоросів, австріяків, ґаліціянів, буковинців ітп.

Серед такої національної несвідомости появився в 1910 році „Український Голос". Була це велика відвага в ті часи назвати часопис „українським" і власне „Український Голос" був перший часопис між українцями, що назвав себе „українським".

Хто памятає часи за послідних 25 років, той памятає, що не було ні одної української справи, яка не була-б піднесена на сторінках „Українського Голосу", не було української орґанізації, що не проголошувала-б себе на сторінках „Українського Голосу".

Зо статті п. Мир. Стечишина під заг.: „Взаїмна Поміч — її розвій і цілі" і з історії 1 відділу читач довідався про ті особи, що заснували це товариство і про причини, що довели до заснування так важного товариства для українців в Канаді.

Отже коли перед 14 роками дійшло до рішення заснувати „Взаїмну Поміч", треба про це було проголосити ширшому заголові. Проголошення це зроблено в „Українськім Голосі". І від часу проголошення до тепер справи „Взаїмної Помочі" є стало поміщувані в „Українськім Голосі".

Понище подаю перегляд, опертий на річниках „Українського Голосу", про те, кілько місця забирали справи „Взаїмної Помочі" в „Українськім Голосі". Подаю його в найкоротшій формі від самого заснування „Взаїмної Помочі".

1921 рік.

„Взаїмну Поміч" засновано в 1921 році в місяці листопаді. Вже 12 жовтня 1921 р. в „Українськім Голосі" по-

явилася така оповістка:

„В справі Запомогового Товариства. Отсим запрошуеться всіх інтересованих українців міста Вінніпеґу на збори в справі заснования Запомогового Товариства, які відбудуться в неділю, 16 жовтня, о год. 2.30 пополудни, в великій салі Укр. Нар. Дому при вул. Боровс і МкҐреґор".

В числі з 19 жовтня було повідомлення, що засновано запомогове товариство, до якого вписалося кількадесять членів. 16 листопада було перше огошення місячних зборів „Взаїмної Помочі". Поза те було до кінця року ще кілька оголошень про збори.

1922 рік.

В 1922 році читачі „Українського Голосу" вже більше чули про „Взаїмну Поміч". Довідувалися з оповісток про місячні чи інші збори. В оповістках завжди були заклики, аби люде вписувалися в члени.

Поза те в протягу року появлялися статті на тему „Взаїмної Помочі". Була перша оповістка про приниманя нових членів за половину вступного, а в кількох числах довша відозва за новими членами з нагоди перших роковин „Взаїмної Помочі", які відбулися 11 і 12 листопада. З тої відозви

ДИРЕКЦІЯ „ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ" В 1930 Р.

Сидять (з ліва на право): Г. І. Глок — фін. секр., О. Боянівський — рек. секр., Мир. Стечишин —голова, Й. Богоніс — касієр. В. Свистун — контрольор. Стоять (з ліва на право): В. Батицький — заст. фін. секр., М Пасічняк — заст. рек. секр., В. Купченко — заст. голови, Н. Кінаш — заст. касієра, І. Фреюк —контрольор.

український загал довідався теж про те, що „Взаїмна Поміч" робить заходи дістати домініяльний чартер, який дав би право „Взаїмній Помочі" орґанізувати відділи по цілій Канаді.

1923 рік.

Той рік був замітний тим, що була поміщена перша подяка члена „В. П." за одержану допомогу. Досить часто були поміщувані ріжні оповістки.

1924 рік.

Цей рік був подібний до попередних років щодо поміщуваних матеріялів. Замітним був тим, що в тому році були подані 2 згадки по двох перших померших членах „Взаїмної Помочі".

1925 рік.

В тому році читачі „Українського Голосу" довідалися, що „Взаїмна Поміч" одержала домініяльний чартер і „Український Голос" в протягу року поміщував багато закликів до орґанізовання відділів. Взагалі в тому році містилося в „Українськім Голосі" більше матеріялів, як будь котрого попередного року. Дальше, до 1925 року матеріял про „Взаїмну Поміч" був поміщуваний по ріжних сторонах „У. Г.", а в 1925 році почалося містити його стало на 4 стороні і це місце названо „кутком" „Взаїмної Помочі".

1926 рік.

„Куток" „Взаїмної Помочі стало був поміщуваний, одначе багато матеріялу було і на інших сторонах. До іншого матеріялу входили дописи, головно про заснования нових відділів. Бо треба знати, що в 1926 році „Взаїмна Поміч" вела голосну аґітацію в справі заснования відділів по цілій Канаді. Багато зробили в тому напрямі орґанізатори, але багато помагав і „Український Голос", в якому писалося про „Взаїмну Поміч".

1927 рік.

Переглядаючи річник „Українського Голосу" з 1927 року, бачимо, що і в 1927 році поза „куток", в якому містилися заклики і оповістки відділів, на інших сторонах було поміщено багато іншого матеріялу, а головно про діяльність навозаснованих відділів.

1928 рік.

До цего року „куток" „Взаїмної Помочі" не забирав багато місця. Мало коли була повна колюмна „кутка". Одначе зріст орґанізації вимагав більше місця, так що в протягу 1928 року за виїмком двох разів „куток" займав по цілій колюмні на 4 стороні „Українського Голосу". Поза те на інших сторонах містилися дискусійні статті, звіти відділів тощо.

1929 рік.

В цьому році було в „Українськім Голосі" найбільше матеріялу про „Взаїмну Поміч". У Вінніпеґу були зайшли непорозуміння і тому було багато полємічного матеріялу. Переглядаючи річник „Українського Голосу" в 1929 р., розважаючи над тим всім, що було писане про справи, які доводили до полєміки, виглядає тепер, тобто 6 років пізніше, що цего всего зовсім не було потрібно. Можна тільки те сказати: орґанізація пережила бурю, яка лишила науку раз на завжди, і коли буде відповідна тактика, буде вирозумілість, буде толєранція, — подібне ніколи не повториться.

1930 рік.

В 1930 році поза „куток", було багато матеріялу поміщеного на інших сторонах „У. Г.", головно про річні збори відділів. В 1931 р. перший раз появився в „Українськім Голосі" довший протокол з загальних річних зборів „Взаїмної Помочі".

1931 рік.

В тому році я став секретарем „Взаїмної Помочі" і поробив деякі зміни. Бувший „куток" „Взаїмної Помочі" я перемінив на „відділ", уважаючи цю назву за більш властиву, як „куток". Від цего часу я старався, щоби всі матеріяли „Взаїмної Помочі" містилися в цьому відділі. Від того часу відділ „Взаїмної Помочі" в „Українськім Голосі" завжди забирає цілу колюмну, а часто забирає 2

і 3 колюмни. Правда, часами були деякі справи, що були поміщувані на інших сторонах, але це було рідко коли. Головно на інших сторонах містилися довгі протоколи з річних загальних зборів. Для цікавости я подам, кілько матеріялу і які справи були поміщені від початку 1931 року до 1 грудня 1935.

В 1931 році у відділі „Взаїмної Помочі" в „Українськім Голосі" було поміщено стільки справ: комунікатів дирекції 213, статей 14, оповісток відділів 192, звітів зі зборів відділів 29, фінансових звітів відділів 29, дописів про діяльність відділів 5, подяк 23, посмертних згадок 9, проєктів в справі змін статута 5, інших справ 3 — разом було поміщено 552 справ.

1932 рік:

В відділі „Взаїмної Помочі" було поміщено: комунікатів дирекції 185, звітів зі зборів відділів 34, фінансові звіти відділів 18, оповісток відділів 210, подяк 45, дописів про діяльність відділів 9, посмертна згадка 1, дописи про роковини відділів 5, оголошення 31 разів, стать 4, проєкти до правил і статута 12, просьб калік 2 — разом

ДИРЕКЦІЯ „ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ" В 1931 Р.

Сидять (з ліва на право): Йос. Богоніс — касієр, Г. І. Блок — фін. секр., Мир. Стечишин — президент, В. Батицький — рек. секр., П. Кокор, (Кенора, Онт.) — директор. Стоять (з ліва на право): Ю. Оляйовський — контрольор, І. Чеховий (Форт Вілліям, Онт.) — директор, Л. Б. Грабовецький — контрольор, К. Сліпець — контрольор, А. Касіянчук — директор, Н. Сакалюк (Торонто, Онт.) — директор, Віктор Купченко — заст. президента.

було поміщених 561 справ.

В протягу року були поміщені матеріяли і на інших сторонах.

1933 рік.

Комунікатів дирекції 105, оповісток відділів 237, звіти зі зборів відділів 27, фінансові звіти відділів 24, подяк 47, дописів про діяльність відділів 2, стать 16, оголошення 44 рази, просьб 9, справок 2, виказів жертв 10, проєктів зміни правил 8 — разом 531.

1934 рік.

Комунікатів дирекції 51, звітів відділів 31, фінансових звітів відділів 8, оповісток відділів 326, стать 14, подяк 39, просьб 2, проєктів до правил і статута 11, оголошення 36 разів — разом 518.

1935 рік.

До 1 грудня в відділі „Взаїмної Помочі" було поміщено: комунікатів дирекції 43, оповісток відділів 231, оголошення 29, подяк 30, річних звітів відділів 34, інших звітів 9, стать і дописів 8, просьб 1, викази жертв для ліки Митофіра 7, закликів і інше 21 — разом 413 справ.

З повищого коротенького перегляду кожний бачить, що „Український Голос" віддав себе до повної розпорядимости „Взаїмної Помочі".

Від заснования „Взаїмної Помочі" до листопада 1935 року минуло 14 років. В протягу цего часу були ріжні орґанізатори чи працівники, що віддавали більше чи менше часу для „Взаїмної Помочі". Одначе нема таких, щоби стало через 14 літ клопоталися справами „Взаїмної Помочі". Тільки „Український Голос" безперестанку через 14 років проголошував на своїх сторінках справи „Взаїмної Помочі". Проголошував кожного тижня через 14 років, або 728 разів розносив відомости про „Взаїмну Поміч" по цілому світі, бо в 14 роках було 728 тижнів.

В цій книжці пишеться про те, які були початки „Взаїмної Помочі", хто причинився до розвою „Взаїмної Помочі". Робиться це тому, щоби будучі покоління знали про піонірів „Взаїмної Помочі", отже нехай знають і про те, що і „Український Голос" має свої заслуги перед Українським Товариством Взаїмна Поміч.

В Батицький.

ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО МИРОВОГО СУДУ.

З ліва на право: С. Ковбель, А. Касіянчук, В. Свистун, Т. Д. Ферлей і Н. В. Бачинський.

ПОМЕРШІ ЧЛЕНИ „ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ"

(ВІД ЗАСНОВАННЯ ДО 1 ГРУДНЯ, 1935)

1 ВІДДІЛ, ВІННІПЕҐ, МАН.

В 1924 році:

ОСТАПОВИЧ Василь, умер. 11 січня.
СТЕФАНЮК Петро, умер 13 вересня.

В 1926 році:

ПРОКОПІВ Ванда, умерла 24 лютого.

В 1927 році:

САМОТІЛКА Юрко, умер 22 квітня.
БАСІСТИЙ Стефан, умер 9 червня.
МІХОЦЬКА Юстина, умерла 10 серпня.

В 1928 році.:

САЇК Прокіп, умер 2 січня.
МОРАВЕЦЬКИЙ Вас. ум. 15 вересня.

В 1929 році:

БАЛАҐУШ Андрій, умер 13 лютого.

В 1930 році:

АНДРУСЯК В., умер 10 березня.
БАГРІЙ Анна, умерла 9 квітня.
БАРАН Володимир, умер 28 травня.
КОНОВАЛЬЧУК Анна, умерла 3 липня.
ІВАЩУК Максим, умер 20 липня.
ДЖУРИК Параня, умерла 10 жовтня.
БОДНАР Володимир, умер 29 жовтня.

В 1931 році:

ОКОНСЬКИЙ М., умер 31 січня.
КОВАЛЬ Петро, умер 6 лютого.
ОЛІЙНИК Петро, умер 28 травня.
БАСІСТА Текля, умерла 2 червня.
СКРИГА Михайло, умер 7 серпня.
НОВАК Анастазія, умерла 11 серпня.
КУМКА Микита, умер 27 листопада.

В 1932 році:

СЕМКІВ Катерина, умерла 18 січня.
КОВАЛЬЧУК Тетяна, умерла 5 серпня.
МАРЦІНКІВ Петро, умер 25 серпня.
ГОШОВСЬКИЙ Ем. умер 20 листопада.

В 1933 році:

ТОФАН Петро, умер 21 березня.

В 1934 р.:

ПОНЮК Микита, умер 29 серпня.

В 1935 році:

ГУМЕНЮК Николай, умер 2 жовтня.

—†—

2 ВІДДІЛ, ТРАНСКОНА, МАН.

В 1926 році:

КУПЧАК Василь, умер 17 квітня.

В 1930 році:

КОЗАК Марія, умерла 20 лютого,
КОВАЛЬ Михайло, умер 21 вересня.

В 1931 році:

НИКОЛЯК Николай, умер 28 березня.

—†—

4 ВІДДІЛ, ФОРТ ВІЛІЯМ, ОНТ.

В 1928 році:

АНТОНЮК Евдокія, ум. 21 березня.

В 1930 році:

ЛИСАК Марія, умерла 1 жовтня.

В 1331 році:

СОКОЛІВСЬКИЙ С. ум. 16 лютого.
ДУТКА Василь, умер 4 жовтня.

В 1935 році:

СОЛТИС Марія, умерла 8 листопада.

—†—

6 ВІДДІЛ, ВІНДЗОР, ОНТ.

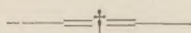
В 1935 році:

ЛИХИЙ Іван, умер 12 січня.

7 ВІДДІЛ, ПОРТ АРТУР, ОНТ.

В 1933 році:

ГАЛІЩУК Анна, умерла 8 листопада.
КУШНІР Варвара, умерла 5 грудня.

8 ВІДДІЛ, ТОРОНТО, ОНТ.

В 1932 році:

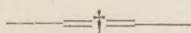
БОҐУЦЬКИЙ Петро, умер 21 квітня.
МОРГУЛЕЦЬ Никола, умер 14 травня.

В 1934 році:

ГАССАН Юрій, умер 28 червня.

В 1935 році:

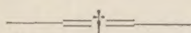
ҐРИЛІЦЬКА Брон. ум. 14 березня.
ПОЛИГАЧ Михайло, умер 8 травня.
КІТ Михайлина, умерла 3 вересня.

9 ВІДДІЛ, БРЕНДОН, МАН.

В 1934 році:

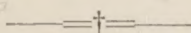
КОНДРАТОВИЧ Йосиф, ум. 27 січня.

10 ВІДДІЛ, СМОКИ ЛЕЙК, АЛТА.

В 1932 році:

ПОПОВИЧ Клявдія, умерла 8 жовтня.

11 ВІДДІЛ, ОШАВА, ОНТ.

В 1929 році:

БЛАЖКО Анна, умерла 1 березня.
САЙЧУК Тома, умер 4 вересня.

В 1931 році:

МЕУШ З., умер 28 квітня.

В 1934 році:

МАРКІВ Явдоха, умерла 25 січня.
ЮРКЕВИЧ Ілько, умер 22 травня.

13 ВІДДІЛ, МОНТРЕАЛ, КВЕ.

В 1929 році:

ВИПРУК Клявдія, умерла 25 січня.

В 1932 році:

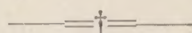
ПЛЕТЕНЧУК Катерина, ум. 27 травня.

В 1934 році:

НАРАТКА Михайло, умер 30 травня.
ПЛЕТЕНЧУК Стефан, умер 28 червня.
ДУДАР Томко, умер 13 вересня.

В 1935 році:

БІЛОКРИЛА Олена, умерла 10 серпня.

15 ВІДДІЛ, ЕДМОНТОН, АЛТА.

В 1929 році:

КОЖУШКО Антін, умер 1 квітня.

В 1931 році:

ОЛЕКШІЙ Дмитро, умер 10 березня.

В 1935 році:

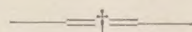
ПАПУГА Михайлина, ум. 28 серпня.
ГРИЦКО Андрій, умер 28 вересня.

16 ВІДДІЛ, ТІДОР, САСК.

В 1930 році:

МІНТЯН Теодор, умер 11 січня.

18 ВІДДІЛ, ВЕСТ ФОРТ ВІЛІЯМ, ОНТ.

В 1929 році:

ДУХНІЦЬКИЙ Іван, умер 26 липня.
ВЕРБИЦЬКИЙ Михайло, ум. 29 липня.

В 1933 році:

ГАНЧАР Тимко, умер 2 січня.
КАЗЮК Марія, умерла 19 лютого.

В 1934 році:

ВАСИЛЕНЬКІВ Василь, ум. 20 лютого.

В 1935 році:

МИРОНЮК Никола, умер 2 лютого.

20 ВІДДІЛ, ВЕНКУВЕР, Б. К.

В 1929 році:

ГЕРМАН Марта, умерла 14 вересня.

В 1931 році:

СЛІВОРСЬКА Вероніка, ум. 11 грудня.

——=†=——

21 ВІДДІЛ, ВІННІПЕҐ, МАН.

В 1929 році:

БАКУН Іван, умер 23 травня.

В 1933 році:

ДЕНЧАК Михайло, умер 17 червня.

В 1935 році:

ПРОКОПІВ Марія, умерла 14 серпня.

——=†=——

22 ВІДДІЛ, ГЕМИЛТОН, ОНТ.

В 1934 році:

ЮНҐ Федор, умер 18 жовтня.

——=†=——

23 ВІДДІЛ, ТОРОЛД, ОНТ.

В 1928 році:

БОБИК Т., умер 30 липня.

25 ВІДДІЛ, ПРЕСТОН, ОНТ.

В 1934 році:

ПАВЕЛКО Михайло, умер 4 липня.

——=†=——

27 ВІДДІЛ, ТОЛСТОЙ, МАН.

В 1931 році:

ТКАЧ Василина, умерла 19 червня.

——=†=——

28 ВІДДІЛ, ДАВФИН, МАН.

В 1934 році:

МАЛКОВИЧ Марґарета, ум. 12 лютого.

——=†=——

33 ВІДДІЛ, ОШАВА, ОНТ.

В 1931 році:

ВИТВИЦЬКИЙ Григорій, ум. 7 травня.

В 1932 році:

ҐЕЛИЧ Гнат, умер 6 липня.

В 1934 році:

ХАЩЕВСЬКИЙ Костин, ум. 2 серпня.

ВІЧНА ЇМ ПАМЯТЬ!

